

HP 1
११२९१३०११८
(१२३)

0152R, 1x 0908
F6.1

भुने भुनेवाला (खैराबादवाली)
भारवाडी गति से मुह।

CC-0. Mumukshu Bhawan Varanasi Collection. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशाय नमः ।

मारवाड़ी गीत संग्रह ।

पहिला भाग ।

संग्रहकर्ता—खेताराम माली भुंभनुवाला ।

जिसको

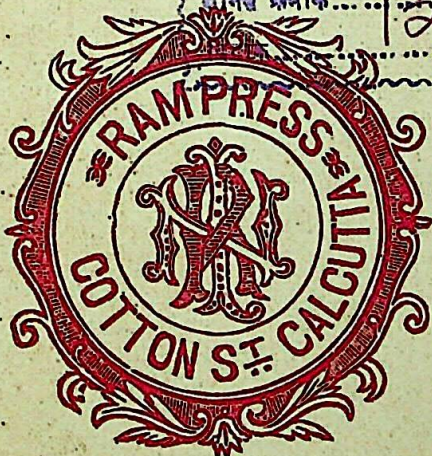
रामलाल नेमाणीने अपने निजके "रामप्रेस"

यन्त्रालय नं० ६७ तुलापट्टीमें वेदांग विद्यालय

प्रकाशित किया । ग्रन्थालय

आगत क्रमांक..... १३७८.....

इसका हक यन्त्राधीन रखा है

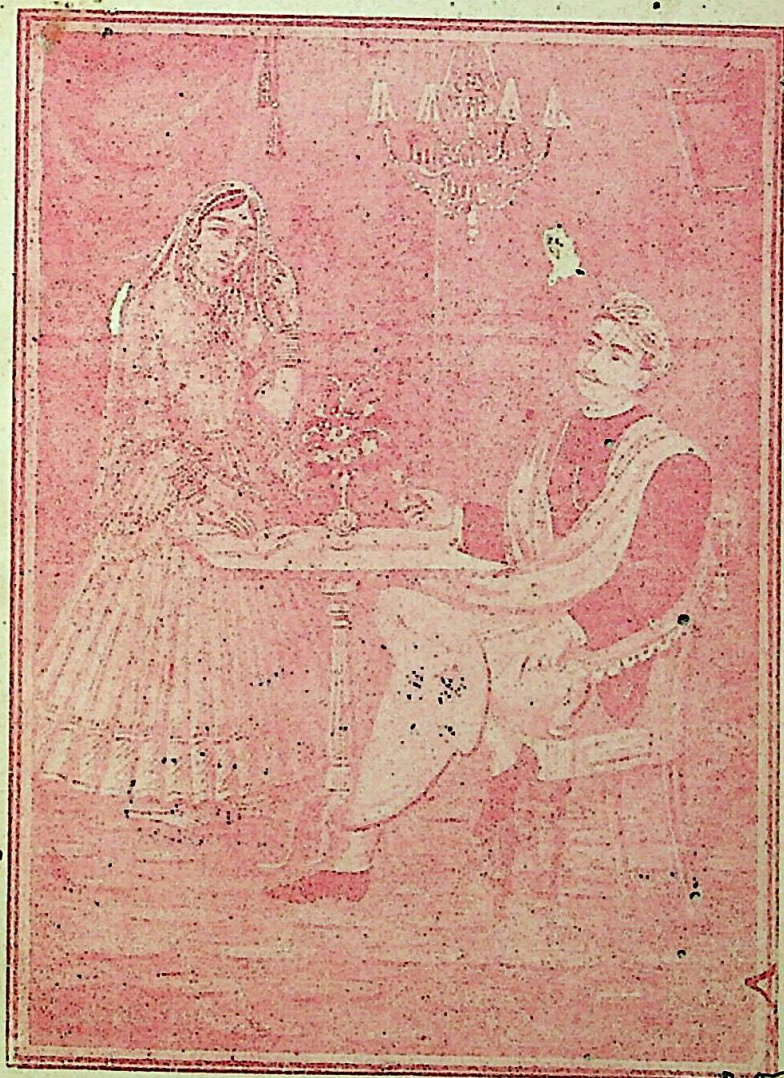

यह किताब रेजिस्ट्री किया हुआ है

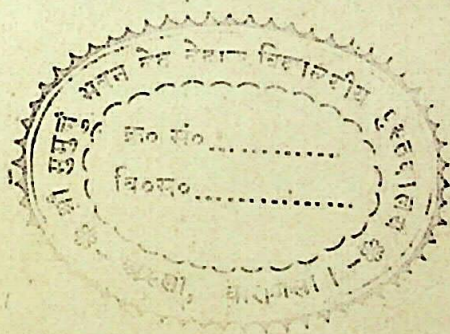
1926

0152R, Lx
F6-L

❀ मुमुक्षु भवन वेद वेदाङ्ग पुस्तकालय ❀
वाराणसी ।
आगत क्रमांक..... 0709
दिनांक..... 7/6

उमराव ।

बृहो बालम ।

श्रीगणेशाय नमः ॥

मारवाडी गीत संग्रह ।

प्रथम भाग ।

उमराव

चौबोला ।

आइ मनाऊं गणपति दीज्यो बुधबताय । महाकालो मातेश्वरी
सदा कीजिये सहाय ॥ सदा कीजिये सहाय माय मैं हिरदे ध्यान
लगाऊं । धूप दीप नैवेद्य आरती श्रीफल भेट चढाऊं ॥ शुभगण
देवो अशुभमण टारो बिद्या वर मैं चाहुं । सरव आषदा हरो भगवती
मैं तेरो गुण गाऊं ॥ चौपाई ॥ महाकाली महा माई रानी । तोनुं
लोक तेरी जोत भवानी ॥ ब्रह्माके मुख वेद वखानी । शक्ति आदि
रही नहीं छानी ॥ झड़ ॥ मात बुधो बिसतारो । अरज सेवक
उरधारो ॥ काम मेरा सरव सुधारो । रामलाल चरननको चरो सब
आफत सेटारो ॥

दोहा ।

आप भरोखां बैठता ललवलीया सरदार ।
हाजर रहती गोरड़ी सज सोला सीणगार । जी
सिरकार थारी सुरत प्यारी लागे मेरी जान ॥ १ ॥

आबू चिमके बिजली सीकर बरसे मेह ।
छांटा लागे प्रेमकी भीजे सारी देह ॥ जी उमराव
थारो पचरंग पेचो भीजे मेरी जान । उमरावजी
ओ रसीया ॥ २ ॥

राजन चाल्या चाकरी कांधे धर बन्दूक ।
केतो सागे ले चलो के करडारो दो टूक ॥
एजी उमराव धणने सागे लेकर चालो मेरी
ज्यान । उमरावजी वो रसीया ॥ ३ ॥

साजन चले दिसावरां पगमें उलझी डोर ।
पीछा फिरके देखियो थारे धणलारां गणगोर ॥
एजी सरदार धण थारी लारया लागी आवे
मेरी जान । उमरावजी वो रसीया ॥ ४ ॥

फुल गुलाबी पोमचो पड्यो वारंगो होय ।
 मैं मेरी माके लाडली कद मुकलावा होय ॥
 जी उमराव थेतो लेवा बेगपधारो मेरी जान ।
 उमरावजी बो रसीया ॥ ५ ॥

मैं मेरी माके लाडली मोत्यां बीचली लाल ।
 सासुके अनखावणी मेरो राजन आगे न्याव ॥
 जी उमराव म्हारो सेजां न्यावचुकावो मेरी
 जान । उमरावजी बो रसीया ॥ ६ ॥

आटी डोरा कांगसी शीश गुंथावन जांय ।
 स्यामी यिलगो सायबो मेरी छाती धड़का खाय ।
 जी उमराव थारी बोली हीरातोली मेरी जान ॥
 उमरावजी ॥ ७ ॥

बैंगणतो काचा भला पाकी भली अनार ।
 प्रितमतो पतला भला मोटा जाट गंवार ॥ जी
 उमराव थारी चाल पियारी लागे मेरीजान ॥ ८ ॥

अबल सकडी कोटडी दूजी साजल रात ।

तीजो सकड़ो ढोलियो मतवाले को साथ ॥
 जी उमराव थारी सुरत प्यारी लागै मेरी जान ।
 उमरावजी ॥

प्रीतम तुम मत जानियो दूर देसका बास ।
 खोड हमारी यहां पड़ी प्राण तुम्हारे पास ॥ जी
 उमराव थाने कींण सोकण बीलमाया मेरी जान ॥
 उमरावजी ॥ १० ॥

डुंगर उपर डुंगरी सोनो घड़े सुनार । मेरी
 घड़दे पंजणी मेरे प्रीतमको कडवार ॥ जी उमराव
 थारी सुरत प्यारी लागे री जान । उम-
 रावजी ॥ ११ ॥

साजन खाई काकड़ी मैं खायो खरबूज ।
 राजन राखी जाटणी मैं राख्यो रजपूत ॥ जी
 उमराव थारी चलगत प्यारी लागे मेरी जान ।
 उमरावजी ॥ १२ ॥

सज्जन गये तो वे गये देगये परबत

पूठ । छतीयां ऊपर लेटता कदेन कहती ऊठ ॥
जी उमराव थारी बोलीप्यारी लागे मेरी जान ।
उमराव ॥ १३ ॥

पीवजी बसे दिसावरा हमें देई छोटकाय ।
कागद होतो बांचल्युं करम न बांच्यो जाय ॥
जी उमराव म्हानै बातां में बीलमाई मेरी जान ॥
उमराव ॥ १४ ॥

डुंगर ऊपर डुंगरी डुंगर ऊपर कैर । कर
मुकलावो छोड गयो तेरो मेरो कदको बैर ॥
ओ उमराव थारी ओलु म्हाने आवे मेरी जान ।
उमराव ॥ १५ ॥

जैपरके बाजारमें लांबी बधी खजुर । त्वहुं
तो चाखुं प्रेमरस पडुंतो चकनाचूर ॥ जी उम-
राव प्रेमरस सेजा आप चखावो मेरी जान ।
उमरावजी ॥ १६ ॥

अगरचंदनको ओढणुं ओढुं बार लुहार ।

पीवजी कहे गारी ओढले मेरी सासु भुलस्यां
खाय ॥ जी उमराव सास म्हारी ताना देर हटावे
मेरी जान । उमरावजी ॥ १७ ॥

आंगण पड़ीयो काचरो लावण सुं गुड़
ज्याय । बीना अकलको सायबो सेजा सुं उठ
उठ ज्याय । जी उमराव चतरहो थेक्युं मोये
छीटकाई मेरी जान । उमरावजी ॥ १८ ॥

काची कली अनार की पाकण द्यो दोन
च्यार । खातां लागे खांडसी अंत पराई नार ॥
ओजी सीरकार थेतो काच्याने मत तोडो मेरी
जान ॥ १९ ॥

ओछे पाया ढोलियो सेजां लाल गुलाल ।
हुकम होय सरकारको रल मील सोवा साथ ॥
ओ उमराव आपां सेजा रलमील सोवां मेरी
जान । उमरावजी ॥ २० ॥

सारणपरली ठेकरी घस घस पतलीहोय ।

परदेशी की गोरडी झुरझुर पींजर होय ॥ ओ
सीरदार म्हाने एकबर सूरत दीखावो मेरी
जान । उमरावजी ॥ २१ ॥

जैपरके बाजारमें पड्यो पैमली बोर ।
नीची होय उठावतो गयो कमरमें जोर ॥ ओ
उमराव म्हारे रात्युं चसका चाले मेरी जान ।
उमरावजी ॥ २२ ॥

जैपरके बाजारमें सैन कबूतर जाय ।
सीटो देय उडाय द्युं मेरो जोड़ो बिछड्यो जाय ।
जी उमराव थारी सुरत प्यारी लागे मेरी जान ।
उमरावजी ॥ २३ ॥

पीयो आयो परदेशसे जाजम दई बिछाय ।
मनतनकी फेर पुछस्यां हिवडे ल्यो लिपटाय ॥
जी उमराव थारी बोली प्यारी लागे मेरी जान ।
उमरावजी ॥ २४ ॥

डाक्या टोडा टोडडी लोपानदी वनास ।

आडो गेलो उलांगीया जदधण छोडी आस ।
 ओ उमराव म्हाने कर दुखिया चढ चाल्या
 मेरी जान ॥ २५ ॥

पिया गये परदेशमें नैना टपके नीर ।
 ओलुं आवे पीवकी जीवड़ो धरेन धीर ॥ जी
 उमराव थारे लैरां लागी आऊं मेरी जान ।
 उमरावजी रसिया ॥ २६ ॥

जयपुरके बाजारमें च्यार लुगाई जाय ।
 दो गोरी दो सांवली दोदो फलका खाय ॥ ओ
 उमराव थारे लैरां लागी आऊं मेरी ज्यान ।
 उमरावजी ॥ २७ ॥

राजन चाल्या पगांपगां लसकर रह गया
 दूर । बीलखत छोड़ी कामनी परीयांकी सी
 दूर ॥ एजी उमराव थारी चलगत प्यारी लागे
 मेरी जान ॥ २८ ॥

चन्द बदन मृग लोचनी अली चमेली

जान । भंवरकली काचीअली धीरे धीरे माण ॥
एजी उमराव थारी नाजक धण दुख पावे मेरी
जान ॥ २९ ॥

सज्जन गया तो वह गया गया समन्दरा
पार । सुनी सेजा कर गया वीलखत छोड़ी
नार ॥ ओ सीरदार थारी ओल्युं म्हाने आवे
मेरी जान ॥ ३० ॥

चान्या तेरे चानणै सूती पीलंग बिछाय ।
जद जागूं जद एकली मरुं कटारी खांय ॥
ओ उमराव म्हारो जोबन अल्यो जावे मेरी
जान ॥ ३१ ॥

पीव परदेसां छारह्या गया परीने धूल ।
जोबनीयो ढल जायसी थारी है दौलतमें धुल ॥
ओ उमराव म्हाने घरआ कंठ लगावो मेरी
जान ॥ ३२ ॥

पीव पीव करती मैं फिरुं पीव न मेरे पास ।

सुनी सेजामें पड़ी रात्यूं मारु सांस ॥ ओ उम-
राव थे प्यारीकी पीर पोछानुं मेरी जान ॥ ३३ ॥

च्यार कुंटकी बावड़ी जीमें सीतलनीर ।
आपां रत्नमील न्हायस्यां म्हारी लाल नणदरा
बीर । ओ उमराव थेतो हुकुम करो धण हाजर
मेरी जान ॥ ३४ ॥

बागां जाज्यो बावड़ी नीमवा ल्याज्यो
च्यार । छोटोसी नारंजी ल्याज्यो थेम्हारा भर-
तार ॥ ओ उमराव थारी बालक धणने चाब
मेरो णान ॥ ३५ ॥

चांदी कौ एक बाटको जीमें बुरा भात ।
हुकम होय सीरकारको दोन्यूं जीमा साथ ॥
ओ सीरदार थाने पंखो ढोल जिमाऊं मेरी
जान ॥ ३६ ॥

सेज रमावो बालमा मो सुगणीरा पीव ।
थांवीन गौरीरा सायबा म्हारो पलकन लागे

जीव ॥ ओ उमराव थारे चन्दा बदनी हाजर
मेरी जान ॥ ३७ ॥

सूरत लागे सोवनी थारा दांत दाडुका
बीज । प्यारी बकसे प्रीतसे पड़दे मांली चीज ॥
ओ उमराव म्हारी सेजां बेग पधारो मेरी
जान ॥ ३८ ॥

घर घोड़ी पीव अचपला वैरी बाडवास ।
नितउठ खुडके ढालड़ा ना चुड़लेरी आस ॥
ओ उमराव थारी प्यारी धण समजावे मेरी
जान ॥ ३९ ॥

राजन गुढी उडावता लम्बी देता डोर ।
गुढीघर राजन नहीं चले न मेरो जोर ॥ ओ
दीलज्यान म्हाने एकबर दरस दीखावो मेरी
जान ॥ ४० ॥

जिन सील राजन बैठता वो सील सदा
सुरंग । सील दोले राजन नहीं म्हारे बहे

कटारी अंग ॥ ओ दीलदार म्हारो अबक्युं अंग
जराबो मेरी जान ॥ ४१ ॥

मैं राजन थाने बरजती भगतनके मत
गाय । पीसा लागे रोकड़ी आछयो रोग
लगाय । ओ उमराव थारे गरमी बागी होज्या
मेरी जान ॥ ४२ ॥

साजन आया हे सखी कर म्हारो सीण-
गार । काई चुक बीचारके ना बोलया भरतार ॥
ओ सीरदार म्हारे तनकी तपत मिटाबो मेरी
जान ॥ ४३ ॥

पीब पधारया सेजमें हरी मदनकी त्रास ।
ख्याल मचायो कोकको पूरी म्हारी आस ॥
गोरीपर जुलम गुदासरे मन भरिया मेरी जान ॥ ४४ ॥

नणद भावजका जकाव सवाल ।

कोठे से आई सूँठ कोठे से आयो जीरो

कोठे से आयो ये भोली बाई थारो बीरो ॥ १ ॥

जैपुर से आई सूँठ दिल्ली से आयो जीरो कल-
कत्ते से आयो ये भोली भावजम्हारो बीरो ॥ २ ॥

क्या में आई सूँठ काये में आयो जीरो
काये में आयो ये भोली बाई थारो बीरो ॥ ३ ॥

ऊंटा में आई सूँठ गाड़ी में आयो जीरो ॥ रेलों
में आयो ये भोली भावज म्हारो बीरो ॥ ४ ॥

काये में चाये सूँठ काये में चाये जीरो ॥ कायेमें
चाये ये भोली बाई थारो बीरो ॥ ५ ॥ जापै

में चाये सूँठ यो साग संबारे जीरो ॥ सेजामें
चाये ये भोली भावज म्हारो बीरो ॥ ६ ॥ खीँड

गई सूँठ बिखर गयो जीरो ॥ योरुस गयो ये
भोली भावज म्हारो बीरो ॥ ७ ॥

चुग लेस्यां सूँठ पछाड़ लेस्यां जीरो ॥
मनाय लेस्यांये भोली नणदी थारो बीरो ॥ ८ ॥

बुढों वाला गीत न० ३

ज्यानी मेरा सज सोला सीरागार बूडलेकी
सेजा धणगई वो मेरा स्याम बूडलेकी सेजा धण
गई ॥ १ ॥

ज्यानी मेरा ले दीवलो ले बात बूडले की
सेजा धणगई वो मेरा स्याम बूडलेकी सेजा
धणगई ॥ २ ॥

ज्यानी मेरा एक बर पल्लो ये ऊघाड़ सीराणे
ऊबी पदमणी वो मेरा स्याम सीराणे उभी
पदमणी ॥ ३ ॥

गोरी म्हारी आख्यांकै फीर गयो कांच कन-
पटिया धोला आगया ये मेरी नार कनपटिया
धोला आगया ॥ गोरी म्हारी डगमग हालैछै
गोडामें पाणी पड़गयो ये म्हारी नार
गोडामें पाणी पड़ गयो ॥ ४ ॥

ज्यानी मेरा मरुं जहर बीस खाय बूढेने
बेटी क्युंदई ये मेरी माय बूढलेने बेटी क्युंदई । ५ ।

गोरी म्हारी दमडारो लोभी थारो बाप
मायारी लोभण मावड़ीये मेरी जान । मायारी
लोभण मावड़ी ॥ ६ ॥

गोरी म्हारी जीमोथे जीनवारा भात ओडोना
सेलाबाफता । ये मेरी जानपहरो ना सेला
बाफता ॥ ७ ॥

ज्यानी म्हारी नदीयां भुंवाऊं चावल दाल
कुवेमें सेला बाफता वो म्हारा स्याम कुवे में सेला
बाफता ॥ ८ ॥

ज्यानी मेरा फीको लागे सीणगार उमंगा
जोबन ना डटेवो मेरा स्याम उमंगा जोबननाडंटो । ९ ।

गोरी म्हारी कड़वासा बोलन बोल ।
कदेये तो कबड़ी खेलता ये मेरी नार कदे त्तो
कबड़ी खेलता ॥ १० ॥

गोरी म्हारी छैल दिसाबर जाय ॥ बूडत
तो सोवे सेजमेंजी म्हारी नार बूडलो तो सोवे
सेजमें ॥ ११ ॥

गोरी म्हारी बूडलेके दुरा तोर पूत छैलांकी
डोले बांभडी ये म्हारी नार छैलाकी डोले बांभडी
गोरी म्हारी छैला खरीदे गुडखांड बूडलो
तो करड़ा खोपराये मेरी जान ॥ १३ ॥

गोरी म्हारी छैला करेये ऊधार । बूडलो
तो देवे रोकड़ी ये म्हारी नार ॥ १४ ॥

दलसुख नः ४

चन्धा तेरी चमकरात पनलपरदेसी लसकर
निसरो पनामारु राज ॥ १ ॥

बसोयेतो बासांजीया पनामारु राज आज
बसोना दलसुख सहलमें ज्यो पनामारु राज ॥ २ ॥

बसोयन बासोयेल्या हांये म्हारी मोरगानैणी
राज परधर बासाये सुन्दर नालेवांजी म्हारा
राज ॥ ३ ॥

कुंणथाने दीनीछै सीख पन्ना मारूजी
राज । कुंणरो सीखांसे वो चाल्या राजन चाकरी
जीम्हारा राज ॥ ४ ॥

बाधण पन्नामारु म्हानेजीबताय भंवर वादी-
लाजी । जांके उमाव छोडो घरको गोरडीजी
म्हारा राज ॥ ५ ॥

बाधण कहीये घणीये सरूप म्हारी चन्दा
बदनी राज । थारीये लीलाडी प्यारीकी पग
थलीजी म्हारा राज ॥ ६ ॥

सुरजजीसोये उजास मोरगानैणी राज ।
चन्दाजीसीये बाधण उजलीजी महाराज ॥ ७ ॥

दूदां जीसोये उफाण घणीये पीयारीजीराज ।
दहीये सरीसी बाधण कठकठीजी महाराज ॥ ८ ॥

मिश्रीयेजीसोये मीठास मृगानैणी राज ।

लुंग सरीसी प्यारी धण चरचरीजी महाराज ॥ ९ ॥

सीस वन्योये नारेल मृगानैणीजी राज ।

चोटीतो कहीये वासग नागकीजी महाराज ॥ १० ॥

नैननीम्बूकाजी फाड मृगानैणीजी राज ।

भंवाराबीजली खीवजी महाराज ॥ ११ ॥

नाक सुवेकीजी चांच मीरगानैणी राज ।

अधरनलाली छारहीजी महाराज ॥ १२ ॥

दांत दाडुकाजी बीज मृगानैणी राज ।

जीभड़ल्या इमरत बसे महाराज ॥ १३ ॥

बेलण बेलीजी बांय चन्दा बदनीय राज ।

मुंगफलीसीधणकी आंगलीजी महाराज ॥ १४ ॥

मंगर वन्या मसतुल्य मीरगानैणी राज ।

पसवाडा पासा ढलेजी महाराज ॥ १५ ॥

पेटगीवाकी जीलोथ मीरगानैणी राज ।

सुंडी तो कहीये रतन कचोलियाजी महाराज ॥ १६ ॥

जांग केलेकीजी खंभ मीरगानैणी राज ।

पींडीतो कहिये रतनालीया म्हाराज ॥ १७ ॥

पांव धीपल काजी पान मृगानैणी राज ।

अडेी तो कहियेसुरंग सुपागीयांजी राज ॥ १८ ॥

मरुयेकजीऊं मेरी माय आली जा भंवरजी ।

राज । पनल सराई गजबी गोरड़ीजी राज ॥ १९ ॥

थारी घीयेड मरेये बलाय चीतालंकीजी

राज । जीवो जंवाई मरज्यो दुसरीजी राज ॥

हंस भावज बुजेछे बात नणदलबाईराज । रातरो

नणदोई कांई देगयोजी राज ॥ २० ॥

मोहरां म्हारीपसेये भराय भावज म्हारीये ॥

घणी तो उदासी दलसुख दे गयोजी राज ॥ २१ ॥

हंसहंस साथण बूजेबात सैयो म्हारीये ।

रातरो भणोई केके देगयोजी राज ॥ २२ ॥

बाल्यो साथण एक धेलेरोतेल साथणम्हा-

रीये । बोबी तो छैलो राख्योधूलमेंजी राज ॥ २३ ॥

मांग्याछा लाडु ल्याया मोंगणा साथण
 म्हारीये । मांग्याछा रीपोया रैपट देगयो राज ।
 डुपटारे सागे लेगयो दोखनी चीर साथण
 म्हारीये । अंगोछारे सारे अंगीया लेगयो जी
 राज ॥ २४ ॥

भायली न० ५

सुती सयानी सभर नीन्द सुपनोतो आयो
 भायलीरे रुपकोजी म्हाराज ॥ १ ॥

जेथानै पन्नामारू भायेलीरोचाव करो ना
 सगाई जयपुर सहरमेंजी म्हाराज ॥ २ ॥

सांड्यारे भाई जलदीरे सांडपीलाण । वेग
 पधारां भायेलीरे देसनेजी म्हाराज ॥ ३ ॥

रलक्या सेलामारू ढलतोजीरात । दीनतो
 उगायो भायेलीरे देसमेंजी म्हाराज ॥ ४ ॥

बुज्यो पन्नामारु गायारो गुवाल । सीव
बतावो भायेलीरे देसकीजी म्हाराज ॥ ५ ॥

योईछे पन्नामारु भायलीरो देस । सालर
थोड़ा सरवर भोधणाजी म्हाराज ॥ ६ ॥

बुज्यो पन्नामारु सहेल्यारो साथ । बाग
बतावो भायेलीरो कुणसोजी म्हाराज ॥ ७ ॥

योईछे पन्नामारु भायेलीरो बाग । आमुतो
पाक्यानीम्बूरस भरचाजी म्हाराज ॥ ८ ॥

घुडला सेलामारु पाछाजीम्होड़ । बाग
बीगाड़चोबाबाजीरो नोलखोजा म्हाराज ॥ ९ ॥

घुडला मीरगानैणी म्होड़चायन जाब ।
थारा तोम्हारा घुडला रत्नचरेजी म्हाराज ॥ १० ॥

बाबाजीथे मोयपरणाय । म्हारीतो जोड़ीकी
कहीये सासरे जी म्हाराज ॥ ११ ॥

भुठीलाडो भुठनबोल । थारीबे जोड़ीकी
भुले पालणेजी महाराज ॥ १२ ॥

पढीया बीप्र बुलाय । हल हथलेवो जुड़ाय
घोजी महाराज ॥ १३ ॥

आलागीला बांस कटाय । तोरणथाम
रूपाय घोजी महाराज ॥ १४ ॥

सांडथारे भाई सांडपिलाण । दीनतो उगायो
बाबे जीरे देसमेंजी महाराज ॥ १५ ॥

चढीया सेलामारु माजलरात । रसतामें
संजा होगईजी महाराज ॥ १६ ॥

काई बीछास्यां काई ओडस्यांजी महाराज ॥ १७ ॥

मारणीरा लंबालंबा केस । आंदाजी
बीछाल्यो आदा ओडल्योजी महाराज ॥ १८ ॥

येछे म्हारा माकाजी पालया केस । सालुये
बीछाबो थीरमा ओडल्योजी महाराज ॥ १९ ॥

मृगानेणी खोल कीवाड़ बायर भीजे थारी
दुसरीजी महाराज ॥ २० ॥

क्यांने पन्ना मारु हंसीये हंसाये । मरद
 मुंछावालो बोली नासहेजी म्हाराज ॥ २१ ॥
 थेतो मीरगानैणी बोलीछी बोख । मरद
 मुंछावालोये परणीदुजी गोरडीजी म्हाराज ॥ २२ ॥
 पगाये पड़ेगी थारी दुसरीजी महाराज ॥ २३ ॥

जकडी न० ६

कठे गंगारे कठे जमुनारे सी दीलदार
 को बंगलो ॥ १ ॥ अठेई गंगारे अठेई जमुनारे
 अठेई दीलज्यानी को बंगलोरे ॥ २ ॥

ल्यावो सखी कलम दवात लीखुंगी दगां
 बाज ने पातीरे लीखुंगी बेईमानने पातीरे ॥ ३ ॥

बांचत चिठी सुनोरै साथी पड़ेरे दीलदार
 क आंसुरे ॥ पड़ेतो महारे पीवके आंसुरे ॥ ४ ॥

सुणोरे सांथोरे सुणोरे भायलो ल्याय
मीलावो दीलदाररे गोरीरे मीलावो दीलदाररे
गोरी ॥ ५ ॥

ल्यावोरे कागद ल्यावोरे कलमरे लीखुंगा
मेरी ज्ञानने पुरजोरे । लीखुंगा घरकी नारने
पुरजोरे ॥ ६ ॥

बांचत पुरजोरे बांचत चिठीरे खुसी
दीलदाररे गोरी । रे खुसी है दीलदाररे
गोरी रे ॥ ७ ॥

बान्देतो चीरोरे मंगाद्यूं पेचोरे मंगाद्यूं दील
ज्ञानने टोपीरे ॥ ८ ॥

पहरे जाकट सीमाद्यूं कूरतोरे मंगाद्यूं मेरे
यारने गंजीरे । पहरेतो मोजारे मंगाद्यूं जुतारे
मंगाद्यूं मेरे यारने चट्टीरे ॥ ९ ॥

चनणा न० ७

तीजण चुगरो चनणा म्हे सुण्योजी कोई
सहेल्या में पड्यो रमभोल अम्बा मेरी पुछे एक
चनणाके हुई ॥ १ ॥

म्हारी तो लगगईयो रमुड़ेसुं दोस्तीजी
कोई भीड़ गया भीतर नेह अम्बा मेरी पुछे
क मनड़ाके कहुं ॥ २ ॥

बतलायासुं एक लाडो बोले नहीं ब्युं
भयो चीत्त उदास । साचीतो साची चनणाथे
कहो ॥ ३ ॥

हंसलीको हांडो एक अम्बा मेरी टुटगो ।
गई गई रामुड़ेकी हाट भूठो चुगरोयक सखीयां
कर रही ॥ ४ ॥

टग टग म्हालांजीक साथण चढ गई

आई आई राणीजी के पास । राणीतो पुछेजी
आवण थारो क्युं भयोजी ॥ ५ ॥

तीजण चरखेजी चनणा जावती । नहीं
गई सख्यां मांय म्हारोतो आवण राणीजी
युंभयो ॥ ६ ॥

म्हारीतो चनणा एक सहियो अचपलीजी
कोई पड़ गई बाण कुबाण । गलितो गलीका
एक ल्यावे ओलमाजी ॥ ७ ॥

थारीतो चनणा राणीजी कोई
पड़ गई बाण कुबाण । दोस्ती लगाली जीक
रामुडे सुनारसुं ॥ ८ ॥

टग टग म्हलांजीक राणीजी चढ गई
गई गई राजाजीरे पास । भटक दुसालोनीक
कोई राव जगाई याजी ॥ ९ ॥

राणीतो राजाजी दोनुं भेला हुयाजी
कोई सुण राजा मेरी बात । चनणाने भेजो
जीक चनणाके सासरे ॥ १० ॥

केम्हारी चनणा येक राणीजी अचपली
जी । केकोईबाण कुबाण किसबिद भेजोयेक
बाइने सासरे ॥ ११ ॥

ना थारी चनणाजी राजाजी अचपली ।
कोई पड़गई बाण कुबाण । गली गलीका
ल्यावेलागी ओलमा ॥ १२ ॥

ल्यावाना रानीजी कागद दफतरी । ल्यावो
ल्यावो कलम दवात । कागदीया लीख भेजां
जीक चनणाके सासरे ॥ १३ ॥

एवड़ छेवड़ लीखद्यो बीनती बीच बीच
सात सलाम । बेग पधारो जीक जुंवाई प्यारा
पावणा ॥ १४ ॥

कोरासा कागज जीक राजाजी लीख
दीया । देदीया ओठीडारे हाथ । दिनतो उगा-
ज्योरेक चनणारे सासरेजी ॥ १५ ॥

आदि दलता ओठीडा रल कियाजी कोई

चाल्या छे माजल रात । दिनतो उगायोजी
रीसालुके देसमें ॥ १६ ॥

भरीतो कचेड़ीजीक रीसालु राजा बैठिया ।
कासीद करी सलाम । कागद राल्या जीक
राजाजीकी गोदमें ॥ १७ ॥

कुण्यां जीरा भेज्याजी ओठिड़ा आईया ।
कुंण्याजीरा लणीआर । साची साचीरे ओठोड़ा
थे कहो ॥ १८ ॥

राजाजीका भेज्याजी कंवरम्हे आईया ।
थारे घर लणीयार । सासुजी बुलायाजी पधारो
सासरे ॥ १९ ॥

डेरातो करलयोजी चम्पा बागमें करलाने
नीरो नागर बेल । घणी मीजमानीजी करस्यां
आपकी ॥ २० ॥

घुड़लाने दानों राजाजी घर घणो । कर
लाने घणी म्हारे बेल ॥ सासुजी उडीक जीक
पधारो सासरे ॥ २१ ॥

कागद बाच्यांजी कंवरजी सीर धुणुं चीत
में भया उदास सीरको दुमालोजी कंवरको गीर
पढ्योजी ॥ २२ ॥

ल्यावोना अम्बाजी पांचु कापड़ा ल्यावो
म्हारा पांचु हथियार । तड़के तो जास्यां जीक
समरथ सासरे ॥ २३ ॥

के थारी सासुरे क बेटा मेरा उणमणी के
थारे सुसरेके चढ गई ताप । आज उणमणी
रे बेटा मेरा क्युं फिरे ॥ २४ ॥

ना म्हारी सासु येक अम्बा उणमणी ।
नाम्हारे सुसरेके चढ गई ताप । सासुजी
बुलाया येक जास्यां सासरे ॥ २५ ॥

भायलातो लेल्यांजी कंवर थारे जोड़का ।
थारे सरीसा उमराव घणेतो गुमरस्यु पधारो
सासरे ॥ २६ ॥

बडेतो घरांका रेक बेटा मेरा दावड़ा ।

राजाजीरा पूत । जात कुहावे रेक छत्री
आपणी ॥ २७ ॥

सगलीतो तैयारी एक अम्बा मेरी होचुकी
अब म्हाने देद्यो सीख । बेग पधारांजीक
समरथ सासरे ॥ २८ ॥

आदीसी ढलताजीरीसालु राजा रलकोया
कोई चढियाछे माभल रात । दिनतो उगायो
जीक चनणाके देसमे ॥ २९ ॥

आंगण मोचा कंवरका खुड़किया । थलियां
ठीमक्या सेल भलाई पधारचाजीक कंवर प्यारा
षावणा ॥ ३० ॥

चनण चोकीजी कंवरजी बैठणे दुदपखाला
पांव । घणी मीजमानी जीक करस्यां आपकी ॥ ३१ ॥

चावलराद्यांजी कंवरजी उजलाजी हरियाये
मूंगा की दाल । घी बरतारुजी कंवरजी टोक-
खाजो ॥ ३२ ॥

कैर करलीजी जंवाइजी भोघणीजी पापड़
तल्या पचास । रुच रुच जीमोजी कंवर प्यारा
पावणाजी ॥ ३३ ॥

मांडातो पोवांजी कंवरजी लबलबाजी ।
भूबक परोसाथाल सासुजी जीमावेजी जंवाइजी
न जीमणाजी ॥ ३४ ॥

बीजापुरकोजी जंवाइजी बीजणीजी देव
घडाघड थाल । रुचरुच जीमोजी कंवरप्यारा
पावणाजी ॥ ३५ ॥

चावल काचाये सासूमेरी रह गयाजी ।
पापड़के लगगयी चाख । कुंएजीमावेजी जंवा-
ईने जीमणाजी ॥ ३६ ॥

चावल रांदाजी जंवाईजी उजलाजी कोई
पापड़ और तलाय । सासुजी जीमावेजीक
जीमोचावसुंजी ॥ ३७ ॥

जीम्या जुठायेक सासु मेरी रमरवाजी ।

खोलो सजड़ कींवाह । आगल खोलो जीक
बीजा सारकीजी ॥ ४६ ॥

ढकीयोतो झांटाये चनणा नाखुलेजी ।
जीत आई जीत जाय । ढकियोतो झांटोये
चनणा ना खुलेजी ॥ ५० ॥

कोयामें काजल रेक रामुड़ा धुल्लरयोजी ।
बीन्दली झाला खाथ । काजल फीको रामुड़ा
तैं कियोजी ॥ ५१ ॥

हाथारे महदीरे रामुड़ा हद रचीजी ।
लाल चुड़े गल बांय । नेह सतावेरे झांटो
खोलदे ॥ ५२ ॥

छोटेसे मुख पर रे रामुड़ा रच रहीजी । बीड़ी
रही मुख मांय । जाड़ घसाई रैक कोन्या
बावंडीजी ॥ ५३ ॥

बालकपण कीरे रामुड़ा दोसतीजी । अ
म्हासुं तोड़ीयन जाय । छाती मेरी फाटेरे रामुड़ा
दिल जलेजी ॥ ५४ ॥

एक बर मुख सेरे रामुडा बोल लेजी कोई ले
म्हाने हीवडे लिपटाय । रैन बिछोवारे रामुडा
मत करेजी ॥ ५५ ॥

बालक पण मे' रेक गजबी तै मोहिजी अब
जोवन भोला खाय । भरज्वानी मे' रेक धोखो
मत देवोजी ॥ ५६ ॥

कगडा छाती करे रामुडा तुं भयोजी बजर
छाती की तेरी माय । भलोतो पढ़ाया एक साकण
पूतनेजी ॥ ५७ ॥

भूठा उभारारेक रामुडा तै दियाजो ।
ली धाखे से मोय । भलीतां निभाईरे हगमी
दोस्तीजी ॥ ५८ ॥

माखन माखनरे रामुडा खागयोजी । छछ
कमीणां जोग । लुंण हरामीरे रामुडा तं हुयो
जी ॥ ५९ ॥

एकबर फलसारे रामुडा खोलदेजी

सुन म्हारे मनडे की बात । अबका तो बिछड़्यारे
रामुडा कद मिलांजी ॥ ६० ॥

इतनीसी सुनता जीक रामुडो उठियो
जी । खोल्या सजड किंवाड आगल खोली
जीक बीजल सारकीजी ॥ ६१ ॥

चनणा रामुडो एक दोनु भेला हुयाजी
कोई टपटप टपके नैन । आंसुतो गेरेजीक
हरियल मार ज्यूंजी ॥ ६२ ॥

आंसुतो पुंछा जोक पगड़ी पेचसुंजी लोनी
हिवड़े लगाय । मनडेकी बाता जीक चनणा
थे कहोजी ॥ ६३ ॥

म्हारे घर आयारे राजाजी पावणाजी लेज्यासी
म्हाने साथ । मनडे का धोखारे रामुडा
मनरह्याजी ॥ ६४ ॥

रिसालुतो लागे जीक प्यारी थारो सा-
यबों । जी प्यारीको लणियार । परतन भेजाजी
साने सासरेजी ॥ ६५ ॥

ना थारी जाणूरे रामुड़ा दोस्तजी । ना
थारी मानूं प्रीत । दिनतो उगायो रेक सारी
रातकोजी ॥ ६६ ॥

पैर चनणकी जी रिसालु राजा पावड़ीजी ।
खपर लेलियो हाथ । अलख जगायोरे रामुड़े
क म्हलमेंजी ॥ ६७ ॥

रामुड़ेकी राणी रेक भिछा घाल ज्योजी
जोगीडो उभ्यो द्वार । खैर मनावा जी दोन्यां
क जीव कीजी ॥ ६८ ॥

मोती मुंगा जीक चनणा लेलिया । गई
गई जोगिडा के पास । भीख घलावांजी जोगीन
चावसूंजी ॥ ६९ ॥

मोती मुंगा येक चनणा घर घणांजी ।
कोई दे तेरे हिवडेको हार । खैर मनावां रेक
रामुड़े सुनारकीजी ॥ ७० ॥

हार गलेकोरे जोगीडा जद देवांजी । कोई

पुछां रामुड़ने जाय । हार गलेकोरे जोगीडा
जद देवाजी ॥ ७१ ॥

मोती मुंगा जोगीड़ो नालेवेजी मांगे म्हारो
गलेरो हार । हार हमारोरे रामुड़ा ना देवांजी ॥ ७२ ॥

हार गलेको ये प्यारी धण थे देवोजी
जोगीड़ो देय आसीस । खैर मनासी ये दोन्याक
जीवकीजो ॥ ७३ ॥

हार हमारो रक रामुड़ा जद देवांजी । कोई
दे म्हाने और घड़ाय । राजाजीतो पुछेरेक रामुड़ा
के कहुंजी ॥ ७४ ॥

दिनमें तो घड़स्यां येक प्यारीजी नोगरी ।
जी कोई राखुं घड़स्यां हार । हारज पहरो येक
रतन जड़ावकोजी ॥ ७५ ॥

टग टग म्हलांजीक चनणा उतरीजी ।
आई आई जोगीड़ेक पास । हार गलेको रे
जोगीजी थे लेवोअरी ॥ ७६ ॥

हारज बकस्यो जीक चनणा चावस्यूंजी
ले म्हारे रामुडे की खैर । खैर मनाजेरै रामुडेक
जीवकीजी ॥ ७८ ॥

इतनीसी सुनकरजी रिसालु राजा बाव-
डयाजी आया चानण चौक । घाल खटोलोजी
आंगण बिच सो रह्याजी ॥ ७९ ॥

रिमझिम करती जीक चनणा बावडीजी ।
आई आई राजाजीके पास । ओड दुसालो जीक
सागे सो रहीजी ॥ ८० ॥

आबेकीसी जीक चनणा बीजली जी ।
सूरज जीसोरे उजास । चंदा सरीसी रैक
चनणा ऊजलीजी ॥ ८१ ॥

के थाने राजा जीक भाया भरमाइयांजी ।
के सोकणदी सीख । नारक्युं त्यागी जीक
चनणा गोरड़ीजी ॥ ८२ ॥

होस सम्हालो जीक मारुजी रंग करोजी ।

ल्यो म्हाने हिवड़े लगाय । लहर उतारोजी
मारुजी कामकीजी ॥ ८३ ॥

मेलो करल्यो जीक राणी थारी मायसुंजी
बाबाजीपा ल्यो सीख । बेग पधारो जीक प्यारी
धण देसनेजी ॥ ८४ ॥

रथड़ा जुताल्यो येक राणी थारे बापकाजी
म्हारे घुड़लामें अब । नार चढ़सुंजी घोडा
मेरा चिमकणाजी ॥ ८५ ॥

उठोना कंवरजी जीक दातण मोलल्योजी
होय कलेवेन उंवार । दातण मोलो जीक
काची केलकाजी ॥ ८६ ॥

दातण कुरला जीक सासु कर चुक्याजी
कलेनाने नांय उंवार । सीख दिवावो जीक
जास्यां देसनेजी ॥ ८७ ॥

आवोना साथणियो येक म्हासे मिल
लेवोजी । कैद्यो सुणल्यो मनकी बात । तडकेतो
जास्यां येक समरथ सासरेजी ॥ ८८ ॥

आधीसी ढलताजीक चनणा नीसरीजी । रामुडो
खाईछै पछाड़ । खाय तींवालो जीक रामुडो गिर
पडचोजी ॥ ८६ ॥

मत कोई करियोरेक साथी भायो दोस्तीजो
मतना करियो प्रीत । प्रीत लगाकर बीक धोको
प्यारी दे चलीजी ॥ ८७ ॥

प्रीत बुरीछै रैक भायो पर नार कीजी ।
लेगई कलेजो काड । प्रीत लगाकर जीक धोखो
दे गईजी ॥ ८८ ॥

आधीसी ढलताजी रिसालू राजा रत्नकिया
जी । आया बीखम उजाड़ । धणने बूजेरे
राजाजी बारताजी ॥ ८९ ॥

औरज गहणां एक चनणा पैरियाजी । कठे
तेरे गलेको हार । हार दिखावोजी राणी थारो
नो लखोजी ॥ ९० ॥

तीजण चरखैजी कातण मै गईजी कोई सखियां

तोड्यो मेरो हार । घर घर मणियो जीक राजाजी
होगयोजी ॥ ४६ ॥

भूठा राणी जीक भूठन बोलणा जी भूठ
की आवे म्हाने भाल । सांची सांची येक राणीजी
थे कहोजी ॥ ६५ ॥

चढ चोबारे जीक न्हावण मैं गईजी । खूंटी
टांग्यो हार । हारज भुलीजीक राजाजी म्हल-
मेंजी ॥ ६६ ॥

हार हमारो जीक भुल्या म्हलमें जी देभेजे मेरी
माय । माय खीनावे जीक बड बीरनेजी ॥ ६७ ॥

हार तुमारो येक राणीजी म्हेलीयोजी ।
योलेतेरे गलेरो हार । खैरतो मनाई रेक रामुड़ेक
बीवकीजी ॥ ६८ ॥

खाय तींवालो रक चनणा गीरपडीजी । कोई
शीथल भयोये सरीर । बतलायासु राणी बोले
तुहीजी ॥ ६९ ॥

सुरत लिखाउं जीक कोरे कागदांजी ।
राखूं महलां मांय । एकबर मुखड़े येक राणी
प्यारी बोललेजी ॥ १०० ॥

माय उडावे येक राणी मेरी कागलाजी
भैनड जोवे म्हारी बाट । एकबर मुखड़े
जीक प्यारीजी बोललेजी ॥ १०१ ॥

सांइ सांजका रीसालुराजा बावड्याजी ।
चीतमें भोत उदास । अम्बातो बुजेजी कंवरने
बारताजी ॥ १०२ ॥

कठेतो छोड्यायो बेटा मेरा दायजो । कठे
छोड्यायो सुरंगो साथ । कठेतो छोड्यायो बेटा
मेरा कुल बहुजी ॥ १०३ ॥

तोडेछी करेला एक चनणा बागमें । डंस
गयो कालो नाग । खाय तींवालो ये चनणा
गिर पड़ीजी ॥ १०४ ॥

प्रीत अखीरी चनणा करगईजी । कर गई

जुगमें नांव । रैन बिछोवा जीक चनणा न
रहीजी ॥ १०५ ॥

प्रीत निभाईजी दोन्या सारसीजी । पाली
पूरब प्रीत । चनणा रामुड़ो बिछोवेना रद्दाजी ॥ १०६ ॥

जकडी न० ८

चान्द्या तेरे च्यानणोजी ढोला सुती पिलंग
बिछाय । गयोयन राजन बावड़चोजी ढोला रात्यु
जोई बाट ॥ कोट पर खड़ै रहो ज्यानी उडावो
पतंग सलेमानी ॥ १ ॥

सई संवारी बावड़चो ढोला बासी बिड़लो
हाथ । बिड़लो राल बजारमें जी ढोला रपट
म्हलकै मांथ ॥ २ ॥ कोट पर० ॥

थेराजन ऐसा फिरोजी ऐसा फिरेन कोय ।
कागदतो काठा करयाजी रतीन राख्यो मोय ॥
कोट पर० ॥ ३ ॥

सुंण मायड़ तने बातकुं कहता आवे लाज ।
धीयड़ने मुकलायदे म्हारो सियां मरे भरतार ॥
कोट पर० ॥ ४ ॥

रसिया तो ऐसा बगया भाड़ीका बडबोर ।
उपर लाली देरह्या भीतर बड़ा कठोर ॥ कोटपर० ॥ ५ ॥
गोरीतो ऐसोबणी सींगाडेकी बेल । उपर
कांटा प्रेमका दिलकी बड़ी दलेल ॥ कोट पर० ॥ ६ ॥

मोती थो एक लाखरो गयो पलेसे खुल ।
गोरीथी एक मोजकी गई बचनकुं भूल ॥
कोट पर० ॥ ७ ॥

प्रीतम प्रीत निभावणा नेह न दीज्यो तोड़ ।
कतवारीके तारज्यूं ज्यूं टूटे ज्यूं जोड़ ॥ कोटपर० ॥ ८ ॥
पीव पियारेके बिना म्हांसे रह्योन जाय । जा
छाये परदेसमें लालच बुगी बलाय ॥ कोट पर० ॥ ९ ॥

मारवाड़ी भाषाकी उत्तमोत्तम पुस्तके

सचित्र बारामासिया और लावणी संग्रह !

ख्याल और लावणियों तथा बारामासियोंके रसिकोंको यह पुस्तक अवश्य ही देखनी चाहिये। इस एक ही पुस्तकमें सैकड़ों रंगतें देखनेमें आती हैं। इसमें नये नये २५ बारामासियों और मशहूर मशहूर ३६ ख्यालोंकी लावनियोंका संग्रह हैं। लावनियां एकसे एक बढ़कर हैं। गोविन्दराम दरजीका बनाया हुआ "नणद-भोजाईका चौबीस मासिया" जो दस दस रुपये देने पर भी कहीं नहीं मिल सकता था, वह भी इस पुस्तकमें दं दिया गया है और कुछ न देने पर केवल इसी एकने ग्राहकोंके दाम बसूल ही जाते हैं। तिसपर अनेक नयी नयी चर्जे देकर इसे और सुन्दर तथा दिलचस्प बना देनेकी कोशिश की गई है। गानेके शौकानों और रंगीत तबियत वालोंके लिये दिल बहलावका अपने ढंगका अच्छा और पहलाहा सामान है। इसकी विशेष प्रशंसा करना व्यर्थ है। इसकी खूबो इतने ही से समझ लीजिये, कि यह किताब कई बार छपकर हाथों हाथ विकचुकी और फिर भी बराबर छपती और विकती हा जाती है। ऐसी अच्छा पुस्तक है कि जो एकवार हाथमें लेता है वह इसीका हा रक्ता है। मूल्य केवल १)

मारवाड़ी ख्याल ।

सचित्र बारामासिया लावनी	ढोलो मरवण	१)
संग्रह १)	छोटा कन्थ	३)
अमलदार ३)	जुरी खतराणी	१)
विराटपर्व पहला भाग ॥)	चक्रवाचैण	१)
” दूसरा भाग ॥)	स्वामकलीऊजा इन्द्रपरी	१)
इन्द्रसभा ॥)	साहेव तु सच्च	३)
हीर रांका ॥)	सेठ मुनोम	३)
जगदेव कंकाली ॥)	सैयदखां ऊंटवाल	३)
चन्द्रप्रताप ॥)	सहजादा भटियारी	१)
मालदे हाडीराणी ॥)	सहजादेका	१)
हकीम गरमीवाला ॥)	लैली मजनु	१)
वीरमदे सोनगरो ॥)	पूरणमल भक्त	१)
मरसीका माहेरा ॥)	कलकत्तेकी गजल	१)
चन्दभंवर फुलकंवर १)	मदनसेन चन्दकिरण (नया)	१)
राजाभोज भानुमती १)	रुकमणीमङ्गल पहला भाग ३)	
	” दूसरा भाग ३)	

हिन्दीकी हर प्रकारकी पुस्तक मिलनेका पता :—

रामलाल नेमाणी,

न० ६७, कारन हौट, कलकत्ता ।

मारवाडी ख्याल ।

सचित्र बारामासिया लावनी	ढोलो मरवण	१)
संग्रह १)	छोटा कन्थ	२)
अमलदार २)	जुरी खतराणी	१)
विराटपर्व पहला भाग ॥)	चक्रवर्धेय	१)
" दूसरा भाग ॥)	स्यामकलीञ्जा इन्द्रपरी	१)
इन्द्रसभा ॥)	साहेब तु सच्च	२)
हीर रांभा ॥)	सेठःमुनीम	२)
जगदेव कंकाली ॥)	सैयदखां ऊंटवाल	२)
चन्द्रप्रताप ॥)	सहजादा भटियारी	१)
मालदे हाडीराणी ॥)	सहजादेका	१)
हकीम गरमीवाला ॥)	लैली मजनु	१)
बीरमदे सोनगरो ॥)	पूरणमल भक्त	१)
गरसीका माहेरा ॥)	कलकत्ते की गजल	१)
चन्दभंवर फुलकंवर ॥)	मदनसेन चन्दकिरण (नया)	१)
राजाभोज भानुमतो १)	रुकमणीमङ्गल पहला भाग २)	
	" दूसरा भाग २)	

हिन्दीकी हर प्रकारकी पुस्तक मिलनेका पता :—

गमलाल नेमाणी,
न० ६९, काटन स्ट्रीट, कलकत्ता ।

कलकत्ता न० ६७ काटन स्ट्रीट "रामप्रेस"में शिव प्रसाद नेमाणी
CC-0. Mumukshu Bhawan Varanasi Collection. Digitized by eGangotri
द्वारा मुद्रित ।

मारवाडी गीत संग्रह

दूसरा भाग ।

संयोजकता—खितामानो स भक्तका ।

लेखिका—

रामलाल नेमानेन अपने विज्ञक "रामप्रेस"

प्रकाशालय नं. ५८, तुलसीधर मे मुद्रित

मो. प्रकाशित किया

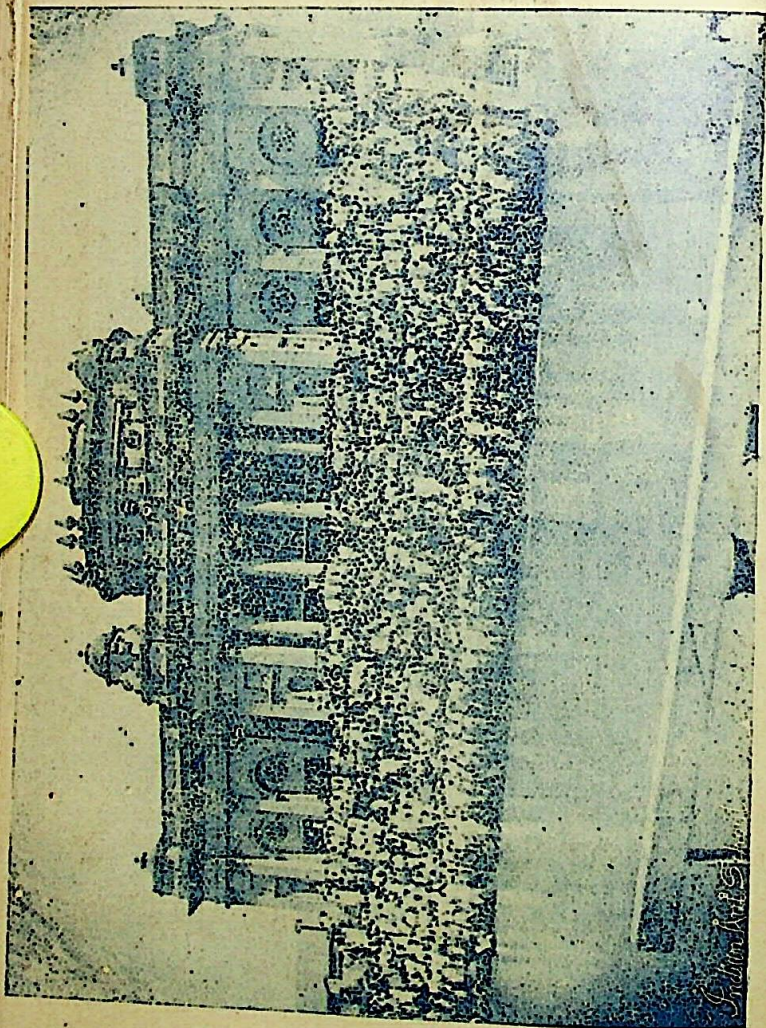

यह मारवाडी गीत संग्रह है।
इसका हक यंत्राधिकार के स्वामीन रखा है।

सन् १९११

पहली बार १९००

राम और अनो डाकखत

श्रीगंगाजी ।

श्रीगणेशाय नमः ।

सारवाडी गीत संग्रह ।

दूसरा भाग ।

दोहा

जैगनेस शंकर सुवन बीघ्न हरोकर स्याये
गिरी कन्याके पुत्रकुं सबसे आद मनाये
त्रौबोला

सबसे आद मनात आपतो रीद्ध सीद्ध के
नायकहो पुजत प्रथम महेस सेस सुर सबके बर
दायकहो टारो गणका दोस होसदो आप सरब
लायकहो बदरीलाल करजौर कहत तुम भक्तन
के सहायकहो

कब्बाली

सहाय गणराज कर मेरी दफे सब भीगन
करदीजे चढाउं पुस्प और मोदक मुजे विद्याका
बरदीजे तुमीहो सीधके दाता आप मंगलके
करताहो जानके दास चरनुका आस मेरीकुं भरदीजे

झड़

भरो सब मनस्या मेरी करोमत पलकी देरी
आप संतन सुखरासी अरजी करो कबुल कहत
कथ खेत झुंझणु बासी

गीत माता जीको नम्बर १

माताके भवनमें जीवो नारंळारो बोडलो
जीवो सुपारीरो बीडलो नारे लारे बोडल म्हारी
आद भवानी बसरही ॥ मातार भवनम जीवो
काजळीयारो बीडलो जीवो महेदीरो बीडलो
रोळीर बीडल म्हारी आद भवानी बसरही ॥१॥
माताजी रोजाती म्हारो मोतीचंद आब ॥ जीनरतौ
हीरद म्हारी आद भवानी बसरही ॥३॥

माताजीन ध्यावे जीवो सदा सुखपाव ॥ जांकतो
हीरदे म्हारी आद भवानी वसरही ॥४॥

गीति माता जीको नम्बर २

तुजुग जल्माया बालक तेरा मेरी माय
अबक्युन बकस ॥ मायेउगण हंस बालक तेरडा
देदीदाम माई तेरो नाम जाय माय माये
मनावणा देवीदामज्यु समजावणा ॥१॥

पातर नाच धरम दुवार मेरी माय भलोये
राजन पार उतार बीप्र पोथी बांचाया तेरे
भवन भीतर होत पुजा बार पातर नाचीया
तेरो हरयो पीपल धजा सोवे जोगीनीमे मोतीया
जाजा पखेरुं मेपाव परसे बार पातुर नाचीया ॥२॥
गावो बजावो जात आवो सकल परब मनरली ॥
घर दुध पुत अटुट लीक्षमी मन चींत्या पाईय ॥
मेरी माय पुरस घर आईया ॥ जातीदारी
बेल भदाईया ॥३॥

कालीजीरो नः ३

माताके द्वार हरो हरो पीपळधजा फरुंके
 असमान मेरी साची मैया तेरे भावकी भुखी
 दरसन देमाय परसन होयेजाये तेरे भावकी
 भुखी ॥१॥ मैयाके माथन मंमद सोह रखडी रो
 अजब सुहागः मेरी२ मैयारे कानानै कुंडल सौहः
 बेसरको सरब सुहागः मेरी ॥३॥ मैयार बांय
 बाजूबंद सोह नोगरीरो अजब सुहाग छलारी
 लगरही भार मेरी साची ॥४॥ मैयार कडीन
 करधनी सोह पायेलरो अजब सुहाग पोलारी
 लगरही भार मेरी साची ॥५॥ मैयार द्वार
 आन्दलीया पुकार लेर लोयेन घरजाये मेरी
 कालीमैया तेरे भावकी भुखी ॥६॥ मैयार द्वार
 नीरधनीया पुकारे लेअनधन घर जाय मेरी ।७।
 मैयार द्वार बांजडीया पुकारे लेये पुत्तरघर जाये
 मेरी ॥८॥ माईक द्वार बीपर जीमत है भोग
 लगे सीरको मेरी ॥९॥

बालजीरो नः ४

कुणचीणायो बोवालाजी थारो देवरो कुण
दीराई गजनीमः बाव बजरंग जीरो बंगलो हद
बन्यो ॥१॥ राजाजी चीणायो म्हारो देवरोः
सेवगादीराइ गजनीम, बावः ॥२॥ जातीतो
आवे थारे दुरका सांवलीया मोट्यार बाव ॥३॥

जातण आव थारे कुलभउः गोद जडुलजी
पुत बाव ॥४॥ चढे चढावो थारे चुरमो रोक रपई
यारी भेट बाव ॥५॥ लाल लंगोटो तीलक सींदुर
को बैठा बजरंग आसन ढाल बाव ॥६॥

बाग बीधुन्स्या लंका दलमली साराराजा
रामचन्दरका काम बाव ॥७॥

धनमाता अंजनीरी कुसु उन जायो.
हनमत पुत ॥८॥

सतीको नः ५

सुमरक मोड उतरी राणी लेगडवो ले
धुपवारी जाउ सकह म्हासती ॥१॥

हाथसे गडवो भुपडो राणी धरती लीयो
सीलाम वारी ॥२॥ कुणथाने दीनी चुनडी कूग-
थाने दीनुजी चीर वारी ॥३॥

सास पसाया कोरमा सती माता नाजन
खाये वारी ॥४॥ माये कह बेटा सासर सास
कहं भउ पोर वारी ॥५॥

बोचमै सतीमाता घरकरो अपन पुरसकी
गल वारी ॥६॥

भबुतासिधको नः ६

कोठतो बाजा बाजीया भगुतासीध कोठे
घुरांछ नीसान भगुतासीध बागाम बागामर
बगीचाम थार धुपरही घरनाये भगुतासीध

बागाम ॥१॥ चारणवासी बाजा बाजीया भगुता-
सीध थैलासर धुगछनसिान भगुतो ॥२॥

जातीतो आवदुरका भगुतासीध सांवलीया
मोटार भगुतासीध ॥३॥ जातण आवकुल भउ
भगुतासीध गोद जडुलपुत बाइरो बीरो बागांम ।
बागामर बगीचाम थार धुप रही गरनाये ॥४॥

चढचढाओ थार चुरमो भवुतासीध ओर
चोटालानारेल भगुतो खेल बागाम ॥५॥

बाबोजी उडीक कोटडा भगुतासीध मात्र
सोयां रमाये भगुतो ॥६॥ भाण उडीक सासरे
भगुतासीध नार म्हलक माये भवुतो खेल
बागाम ॥७॥ हाथ गगेरण गेडीयो भवुतासीध
रेवडीयो चरावान जाये बाइरो बीरो बागाम ।

गेडी टेक खडोहुयो भगुतासीध पीगंयो
पीवण सांप भगुतासीध बागाम बागामर
बगीचाम थार धुपरही गरनाये ॥ भवुतो ॥८॥

रामदेवजीको न० ७

कोठेतो बाजाओ अजमलजीरा छावा
 बाजीया वारीजाउ कोठेतो घुराछे नीसान
 आज अजमलजीरो छावो कलमधोकस्यां ॥१॥

रुणीचतो बाजावो अजमलजीरा छावा
 बाजीया वारीजाउ कलकत घुराछे नीसान
 आज ॥२॥ जातीतोआववो अजमलजीरा छावा
 दुरका वारीजाउ सांवलीया मोट्यार आज ॥३॥

जातणआववो अजमलजीरा छावा कुलभर
 वारीजाउ गोद जडुलजीपुत आज ॥४॥

चढचडावो थार चुरमो ओर चोट्यालाना
 रेल आज ॥५॥ सेनरआव थान घ्यावता वारी
 जाउ जाकथे पुरोआस आज अजमलजीरो
 छावो कलम धोकस्या ॥६॥

भैरवजीरो नः ८

मारवाड मेवाड बीवाल अन्तर सीरसोगाम
 अन्तर सरकी गलीयां मकालुड रोलमचाइ मतु-
 वाला भैरुं कासीकावासी आज मसुरमान ध्याव-
 ॥१॥ मालण लागो तेलन लागो लागो लाल
 लुहारी उपराडक डाकतायाल टको भंरक लाली
 ॥२॥ बणीयां णीक रांगरंगीलो बडा उलगुलाल्याव
 बामणीक सदारंगीलो गहरामंगलगाव भैरुंनभो
 तरीझावः मतुवाळाभैरु कासीकावासी ॥३॥
 जाटण तीर लगे मतुवाळा काचो दुदोपाव
 रांगडीक सदा रंगीलो मदका प्याला पाव मतु-
 वाला भैरुंकासीकावासी आज मसुरमानधाव ॥४॥

चौथ न० ९

थेतोचोथमनाल्योजी कुणचंद योसती थार धन
 लछिमी भोपालसकडरीरानी माता चौथमना-
 येलो ॥१॥ सोनकी घडाउ मेरो माये रुपरीघडा-

उमेरीमाये तनये पुवाउ भवानी पीला पाटम ॥२॥
 म्हार सेठाननीवाज मेरी माय सेठाणी अब चल
 राखी चुडलो ॥३॥

घरवतनः नः १०

गडदीलीरा चेजारा लाये पाटणरो सुसनव
 अजगज नीम दीवाये सवागज धरती सीगचड
 ॥१॥ म्हार दसरथजीरो राजा रामबुड्याये बांकव
 राम बुधघनी ॥२॥ म्हार घरवतमवडीयारी घरपहर
 म्हारी कुलचउ ॥३॥ म्हारी घरवतमरगीया
 चीर ओडली म्हारी भउ ॥४॥ म्हारी घरवतमजकुल
 न मैगा पुतसतवार आव कुल भउ ॥५॥ म्हारी
 घरवत पाजेवो पीरसदा घनवीलसीया ॥६॥

भैरुमालासीरे नः ११

जी भैरुजीकोठेतो बाजा बाजीयाजी भैरुजीकोठे
 तो घुरयाछ नीसानवो माछा सीरा भैरुवारीवो
 रीकतमल भैरु कुवैपर बठा भैरुजी भली करो ॥१॥

जी भरुंजी मालासीबाजा बाजीयाजी भैरुंजी
 कलकत धुराछनीसानवो माला सीरा भैरुंकुवपर
 ॥ २ ॥ जाती तो आव थार दुरका सांवली
 यामोठ्यारवोरीका ॥ ३ ॥ जातण आव थार
 दुरकी गोद जडुलपुत वोमाल ॥ ४ ॥ जी भैरुंजी
 चड चडावा तेलर बाकलाजी भैरुंजी ओरको
 डाली जुंवारवो माला सीरा भैरुं ॥ ५ ॥ जी भैरुं
 जी बणीयांणीक पलथे तो लागजो जी भरुं जी
 देवगी लाडुडारी छाववो माला सीरा ॥ ६ ॥
 जी भरुं जी तेलन कप्पल थेतो लागज्यो जी
 भरुंजी देवगी तेल घडो भरवा ये वो माला
 सीरा भरु ॥ ७ ॥ जी भरुं जी मीसरणीक पल
 मत लागज्यो जी भरुंजी देगी थानगीतामभुला
 य वो मालासीरा भरुं ॥ ८ ॥ वारी वारीकतमल
 भरुं कुवप बठ्याभरुंजी भलीकरो ॥ ९ ॥

मावलो गोगन भवतीम्हारी मावली मावल्यो
 राजाजी चीनायों म्हारा देवरो मावल्यो ॥३॥
 सेवगा दीवाई गजनीमये मावल्यो सदातो सुरंगी
 ॥४॥ जातण आवथार दुरकी वारीजाउ गोद
 जडुलपुतः येमा ॥५॥ मावल्यो करडकमुमो
 थार अंग चड वारी जाउ गेउचावलरो भोगये
 मावल्यांगोगन भवती ॥६॥ मावल्यो सेनर
 आव थान ध्यावता वारी जाउ जाकी थे रली
 पजोबोये मावल्यो सदा सुरंगी म्हारी माउली
 ॥७॥ मावल्यो जोनर थारानादराकरः वारी
 जाउ जनथे पटक पछाडये मावल्यो बालतो
 बकस म्हारीमा ॥८॥ मावल्यो रात बसोये कुवा
 बावडी वारीजाउ दीन मतो बसोये आकास
 ये मावल्यो साची सकलाई म्हारी मावली ॥९॥

गोगजीरो नः १४

कायेकी तेरी गाडी रगडुलणा कायेका तेरा
 बैल रहा ॥१॥ सोनेकी मेरी गाडी रगडुलणा
 सुरग उरा दोये बैल रहा ॥२॥ गाडी तो जोड
 गडुलणा बीजोडोचली बाबुलर देसरहा ॥ ३ ॥
 छठ महीन गरब मै बोल्यो मतजा बाबुलर
 देस रहा ॥ ४ ॥ मेरबाबल घन भोतेरा लेसी
 थान ढोल घुराय रहा ॥५॥ दादी तो भुवा
 मेरा मंगल गाव गुगोजी घरसी मेरो नाम रहा
 ॥ ६ ॥ बरज्योछोपण मानी नाई चली बाबल
 देशरहा ॥७॥ बंमीमैसे वासक नीकस्यो लब्धो
 बलदक पाव रहा ॥ ८ ॥ सीरको डोरो षोलदेवां
 सगणोत्रान्दु बलदकपाव रहा रुण झुण चाल
 मेरी बैल रहा ॥९॥

पितराको नः १५

कुण्याजीरा वेटाजीवो कुण्याजीरा पोता
 कुणसी मायडक उदर लोट्याया ॥ १ ॥ बाबा-
 जीरा वेटा दादाजीरा पोता माता जलमीके
 उदर लोट्याया ॥ २ ॥ धनथारी माताजीवो धन
 थारो पिता ज्यान वीधाता मातांनै घड्या ॥ ३ ॥
 कायेरी डांडीजीवा कायेरोतोलो तोल गांवीरा
 वेटाकीसतुरी ॥ ४ ॥ सोनेरी डांडी रुपेरो तोलो
 ओकुण मुलावे जीवो वो कुण तुलाव ॥ ५ ॥ राम
 चन्द्रजीमु लावजीवो लीछमनजी तुलाव तोल गांधी
 कावेटा कीसतुरी ॥ ६ ॥ मीठडांसा भोजन बहु
 सीतलदे जीमाव आयो पीतराको लसकर जीमगो
 ॥ ७ ॥ उजळी परानी बहुरुकमादे पहरावे आयो
 पीतरारोलसकर पैरगो ॥ ८ ॥ छोटीसी तळई
 जीवो दुधाकी भराई आयो पीतरारो लसकर
 पी मगो ॥ ९ ॥ ठंडासा पाणो बहुपारवती पीलाव

आयो पीतरारो लसकर पीगयो ॥१०॥ चोदसन
थे आज्योजीवो मावसन थे जाजो थारीवाडी
की वेल बधायजो ॥११॥

पीतराणीको न० १६

बडीतो आया जी लोडीक प्यारा पावणा
चोकीतो चावलजी बडीजी थाने बैसना दुद
पखाळाला पाव बडीतो ॥१॥ चावल रांधाजी
बडीजी थान उजला हरीये मुंग की दाळ ॥२॥
मांडातो पोवांजी बडीजी थानेलबलबा तीवण
तीस बतीस धीवर तावांजी बडीजी थाने टो-
कणा पापडतळये पचास ॥३॥ बीजातोपुरको
जी बडीजी थाने बीजणु देव घड्यो बडथाळ ॥४॥
आडीतो मेलाजी बडीजी थाने आडणी अन्नक
परोसांगा थाळ ॥५॥ जीमत नीरखांजी बडी
जी थारी आंगळी मुळकतनीरखांगा थारा-
दात ॥६॥ मुंगफळीसीजी बडीजी थारी आंगळी

दांत दाडुका बीज ॥५॥ जीम्यातो जुठ्याजी
 बडीजी रस रया पांडण न ठौर बताय ॥६॥
 थेतो पोडोय लोडीजी थारा महलमा म्हेसुर-
 गापत जाय बडीतो ॥७॥

कीसनगुरबाबाको नः १९

कीसनगुर बाबा कोठेतो बाजा बाजीया
 गुसाई बाबा कोठे घोराछे नोसान मे बलहारा
 बुडला देवन ॥१॥ कीसन गुर बाबा चुडीम
 बाजा बाजीया कलकत्ता मघोराछे नोसान
 ॥२॥ कीसनगुर बाबा जात्रातो आवे थारा
 डुरंका सावळ्यां मोटार ॥३॥ कीसनपुर बाबा
 जातण आवे थारे डुरंका गोद जडुलाजीपत
 ॥४॥ कीसन गुरबाबा चढये नढाव थारे चुरमो
 और चुंटाळानारेल ॥५॥ कीसन गुरबाबाजे
 कोई थारी नीद्राकरे ज्यानेपटक पछाड़ ॥६॥

कीसनपुर बाबाजै कोईथान ध्यावे चीत
 लगाय ॥ ज्यांकीथि रळीपजोय ॥७॥ कीसन

बीनाणी नं १८

तुंतोराये खातीका चतर सुजान बीनाणी
लाल तन रावलकोक बूलाइया ॥१॥

तुंतोमोल चनणीयारो रुख बीनाणीलाल
इतरोसो चनण म्हारे चाईये ॥२॥

म्हारी कालीमाता जोगो दीवलडोघड
ल्याव बीनाणीलाल सार कलकतमे बीरा चान-
णुजे ॥३॥ म्हार हणमत जोगो गोदलीयोघड
ल्याव बीनाणीलाल म्हार पीतरां जोगी बीरा
बीटलीजे ॥४॥ सीतलामाता जोगो छावड
लोघड ल्याव बीनाणीलाल म्हामाया जोगो
बीरा पालनु ॥५॥ म्हारा देईये देवता सतीमाता
थान होज्यो सुरगनीवास बीनाणीलाल थारी
मांजलरात जगाइयाजे ॥६॥ अबतकतो म्हेबोल्या
साचहीसाच बीनाणीलाल अत्र झुठहीझुठ बखा-
णस्यां ॥७॥ थेतो सोवो हकजागो साजी राम-
चदरजीरा पुत गोरा नाथुराम थारी खातर

ल्याई रगरोढालीयेजे ॥८॥ म्हागे राइखाती
 कनलटक झुवार बीनाणीलाल खातणनगदी
 मुंकलांव ठणाजे ॥९॥ म्हारराये खातीक मुरका
 धालुकान बीनाणीलाल खातण कझवरखवीरा
 झुटणाराजे ॥१०॥ म्हार राइखातीकनखुलायेक
 वाये बीनाणीलाल खातणनवोरंग वीरा चुन-
 डीजे म्हारराये खाती कनकरड कसार बीनाणी-
 लाल खातण न लीचपीच वीरा लापसीजे ॥११॥
 तेरीलापमडी मजीलव लीयो ये सुवादवीनाणी
 लाल तैतो गुडगोडतल सुहागण राणी राषीयो
 जे ॥१२॥ यातों चलती पातणती मुड मुड देये
 आसीस बीनाणीलाल राजा रामजी रावधज्यो
 नानी दुवज्यु ॥१३॥

दीवो नं १९

कैमण गाह्यारमेरा राजा आकोयेला कैमण
 गाल्योछलोह अबभरजोउ आमेराआ राजा
 म्हुलमजी ॥१॥ नोमणगाल्यावा आमरा राजा

कोयेला दसमण गाल्यो लोह अब भरजोउवो
आमेरा राजा म्हलमजी ॥२॥ सोनुतो लाग्यो
वोआमेरा राजा सोवनु अरेरूपोतो उजलदंत
अवभर जोउवो आमेरा राजा म्हलमजी ॥३॥

मोतीतो लाग्यावो आमेरा राजवाटला
लाल लगी लषचार अब भरजोउवो आमेराराजा
म्हलमजी ॥४॥ उडती लागीवो आमेरा राजा
चोडकली गडपरबतका मोर अबभरजोउवो
आमेरा राजा म्हलमजी ॥५॥ डांडी घड़ीजीवो
आमेरा राजा मेड़त झावो जेसलमेर अब भरजो
उवो आमेरा राजा म्हलमजी ॥६॥ बाती तो
घालुवो आमेरा राजा पाटकी पुरुंपुरुंचपलारो
तेल अब भरजोउवो आमेरा राजा म्हलमजी
॥७॥ जाये धरुंगीवो आमेरा राजा रामरसोयेम
जीम म्हारी लाल नणदको बीरः अबभरजो उवो
आमेरा राजा म्हलमजी ॥८॥ पली तो पड़ीवो
आमेरा राजा पगधरी झवरष दीवलो घणरहाथ
अव भरजोउवो आमेरा राजा म्हलमजी ॥९॥

दुजीतो पडीवो आमेरा राजा पगधरो दांतण
 झारीघणरहाथ अव भरजोउवो आमेरा राजा
 सेजमर्जा ॥१०॥ अगनीतो पेडीवो आमेरा राजा
 पगधरो भोजनीयारो थाल जधणरहाथ अव
 भरजोउ ॥११॥ चोथीतो पडी रदीवला पगधरो
 पानारी डवी घणरहाथ अवः ॥१२॥ पाचवीतो
 पडी रष्यो आमेरा राजा पगधरो गणारो डवो
 धण रहाथ ॥१३॥ छटीतो पेडीवो आमेराराजा पग
 धरो कपडारो बुगचो घणरहाथ ॥१४॥ सातवीतो
 पडीर दीवला पगधरो रपट म्हलकजीमाये
 अवः ॥१५॥ गुंठडोतो मोडवो आमेराराव जगा-
 इयो उठो म्हारी लालन नदरा वीर अवभर ॥१५॥
 थे घरजावो येम्हारी मीरगानैनी आपक म्हार
 माथ चडी मथुवाये ॥१६॥ म्हेघर चाल्यावो आमेरा
 राजा आपक थार नोज चढो मथुवाये ॥१७॥
 कुणसी नीरासीवो आमेरा राजा चीत चढी
 बाधण मोय बताय ॥१८॥ ओक धण देषीये म्हारी
 मीरगा नैनी जलवा पुजतीबाधण अदाक सरूप

अव भरजोउ ।१९। बाधण मनावो आमेरा राज
बीसारदो म्हानयेहीवड लगाये ।२०। बाधण
मनायेन चन्दाबदनी वीसरः मदज्युं धुलतीजी जाये
।२१। म्हेवीतो जलवावो आमेरा राजा पुजस
पहर पीलारोजी वेस अव भरजोउवो आमेरा राजा
म्हलमजी ॥२२॥

म्हन्दी नः २०

म्हन्दीतो बावण धणगई सोनारोह लीयोजी
हाथ सोदागर म्हन्दी राचणी । म्हन्दी बावणधण
चली छोटोसो देवरसाथ सोदागर ॥१॥

देवरबाया दोये उमरा थारी धण बायोसा
रोढहर सोदा ॥२॥ म्हन्दीतोसचिनणधण गई
सोनारो बीडलोजी हाथ सोदा ॥३॥

देवरसीच्यांदोये उमरा थारी धणसींच्या
सारो ढहर सोदा ॥४॥ म्हन्दी सुखालणधण

गई सोनारो चीटीयो हाथ ॥५॥ सोदा ॥ देवर
 रुखाल्यादोये उमराथारी धण रुखालो सारो
 ढहर सोदा ॥६॥ म्हन्दीता चुंटणधण गई सानारा
 छबल्यो हाथ सोदा । ७ । देवर चुंट्यादोये उमरा
 थारी धण चुट्योसारो ढहर सोदागर म्हन्दी
 राचनी ॥८॥ चांकीके धरट पीसाइया म्हन्दी
 रकपडजीछान सोदा ॥९॥ रतनकचोल म्हन्दी
 घोलस्यां राचीछरंगमजीठ ॥१०॥ नणदल
 मांडी चीटली आगळा थारी धणमाज्यां दोनुहाथ
 सोदा ॥११॥ राचितो चीटली आंगळी धणायेसु
 रंगादोनु हाथ सोदा ॥१२॥ च्यारटकाद्युं गांठका
 जैकोइ इनरगडजाये सोदा ॥१३॥ जाये लस-
 करीयेन युंकह थारघर बनडको ब्याव सोदा ॥१४॥
 ब्याये मंज्योये भलीहुई दीज्यो थेतो देवड
 तेवड दात सोदागर म्हन्दी राचणी ॥१५॥
 च्यारटकाद्युं गांठका जोकोईइन्दरगड जाये
 सोदा ॥१६॥ जाये मनभरीयेन युंकह कंवरहुयो
 घरआव सोदा ॥१७॥ कंवरहुयोया भलीहुई कर-

ज्योथे हरख उछाव सोदा । १८। च्यारटकाद्युं
गांठका जोकोइ इन्दरगड जाये सोदा । १९।

जाये लसकरीयेन युंकह थारीमाये मुई घर
आव । २०। मायमुइया भलीहुई करज्योथे लोका-
चार सोदा । २१। कोटतलोकर काडज्यों झाल-
रक झीनकार सोदा । २२॥ च्यारटकाद्युं गांठका
जोकोई ईन्दरगड जाये सोदा । २३।

जालसकरीयेन युंकह थारी नारमुइ घर-
आव सोदा ॥ २४॥ नारमुइया बुरीहुई टाबर
बाराजी बाट सोदा ॥ २५॥ याल्योराजाजी थारी
नोकरी योलोराजाजी थारो देस । २६। कीणदुख
छोड़ो म्हारी चाकरी कुणदुख छोड़ो म्हारो देस
सोदा । २७। मायमुये छोडी चाकरी नारमुया
थारो देस सोदा । २८। छाणाता चुगती छोरंडी
घरकीये कुसल बताये सोदा । २९। मायबीलोव
बीलोवण भाण रसोया माये सोदा । ३०।
कवरज झुलपालननार सेज कमाये सोदा । ३१।
अछीनगारी म्हारी गोरडी छलकर लीयाये ।

बुलाये सोदा ।३२। च्यारटकाकी थारी नोकरी
 लाखम्होरकी म्हारी रान सोरा ।३३। नेडकीकर
 ज्योराजन चाकरी सांजपड्या घरआव सादागर
 म्हन्दी रंगभरी ।३४।

आभलदे नः २१

बाबाजी हुकम करायेवो बाबाजी हुकम
 करोतो पोकर नायेसा पोकर नायोन जाय
 बाइवो आभलदे बाडतल खीवरो बसै ।१।

बसयेतो बसणजो द्यावो बाबाजी काई
 करलो बैरी खीवरा ।२। दलजनलागीछ दाल
 बाइवो आवरुदे छटजनलागा सांठीया गीण-
 जणलागाछ दाम बाइवो आभलदे सीमजण-
 लागी बोरीया ।३। बटजणलांगीछ डोरबाइवो
 आभलदे गुंथजणलागा ताजण ।४। हलहलहुइ-
 हल कारबाइवो आभलदे चलचलसाजीडारी

कोटडी । ५। रलकीछ मांजलरात बाइवो आभलदे
 दोनतो उगायो खीवरक देसम । ६। बूज्योछ
 गायारो गवाळ बाइवो आभलदे सींवबतावो
 खीवरकी कुणसी । ७। योईछ खीवैजीरो देस
 सालरथोडा सरवर भोघणा । ८। बुज्योछ माली-
 डारो पुत बाइवो आभलदे बाग बतावो खीवर
 को कुणसो । ९। योईछ खीवजीरो बाग बाई
 आमतो पाक्या नीम्बू रसभरा । १०। तम्बुडा
 दीयाछ तणाये बाई आभलदे तमुडारी डोरका
 ठीकरी । ११। सोवन घडलोलेनी हाथ बाइवो
 आभलदे आभलरी दासी पाणीड नीसरीजी । १२।
 सोघुडलां असवार बाइवो आभलदे खीवरो
 सहलानी सहला नीसरो । १३।

कुणाजीरीपणीयार ओयेपणीयारी कुणारा
 चीतरा वेहडा । १४। आभलरीपणी यारजी
 खीवराजी आभलरा चीतरा वेहडा । १५।
 भाबीजी मथारो गुलाम भावीजा भैण मीलाबो
 आभल आपकी । १६। आभल अपन कवा-

रवो षीवराजीः मुषडो न देष दुज मरदको । १७।
 म्हेबीछा अपन कंवार ओये भोजाईः पलोयेन
 छुवा दुजी नारको । १८। जैथा न आभलो
 चावओ षीवराजी पहरो जनाना कापडा । १९।
 माथन म्हमंद पहरओ षीवराजी पीलै सोनारी
 राषडी । २०। कानानै कंडल पहरओ षीवरा
 जी उपर झवरष झुटणा । २१। गलन मतलडी
 पहरओ षीवराजी हार हमेल जडावका । २२।
 बायां न वाजुबन्द पहरवो षीवराजी टडारतन
 जडावको ॥ २३ ॥ जैहाथा तरकसतीरवोखीव
 राजी जैहाथा पहरो चूडलो । २४। ज्यांबायां
 भवरबदूक ओंषीवराजी ज्यांबाया पहरो कांच
 ली । २५। पगल्यानपायेलपहरओजी खीवराजी
 नानांतो बाज बीछीया । २६ घुमघुमालो दावण
 पहर ओखीवराजी उपरओडो बोरंग चुंदडी । २७।
 चालोना मदरीजी चालजी खीवराजी
 असलकूहावो असतरी । २८। जीजीबाई भाहर
 आव ओजीजीबाई बाहरउभो छोटी महनडी । २९।

नाम्हारमाकी जाई भहन ओमतुवाली
नाकोई गोत सवामणी ।३०। माम भुवाकीजी
भहन बाईओ आभलदे बालकपणका बीछ-
ज्या ।३१। भीलीयाछ भूजाये पसार ओखीव-
राजी करड मरड फुट्या खोपराजे ।३२।

स्मजगइ मनमाये बाईवो आभलदे ल्याये
मीलायो बैरी खावरो । ३२ । तम्बूडा दीयाये
उठाये बाईवो आभलदे तम्बूडारी डोरढी-
लीकरी ।३६। जीम्याछा अकजथार ओजी धीव
राजी गासउठाव भलै मरदज्युं । ३४ । पोडाछा
अकजमेज ओजी खीवराजी बीच भगवती धर
दइ । ३५ ।

म्हारछ पुसकरन्हाण ओजी खीवरार्जी
बावडाता मेलोकरा ।३६। म्हारछ पुसकरन्हाण
प्यारीवो आभलदे जोडस पुसकरन्हायेसा ।३७।

सार्थीभायो करोरबीचार कारीतो काठ
चढजे ।३८। चढछतो चढबाजी द्योये हांय
आभलदे बलतीम डुपटी म्हेबीरालस्यां । ३९ ।

फोटखीवरा तेरीमाय ओजी खीवराजी
रुपनीरखनारी भयाजी । ४०।

गोहलडी नः २२

गायेगुवाडरो गोबरल्याये खंदतो माटी
भहणा चीकणीजे । १। गंगा जमनारो नीर मंगाये
ईसबीद दीजे गोहलडीजे । २। गोहलडी भल-
दीज्येये म्हार दसरथजीरी नार दीवलो सुहा
गणराणी धीवभरयोजे । ३।

स्यामजीरो नं २३

कुण्यारी गाडीहकी योतोसंग कूणाजीरो
जाये स्यामसुहावणो । १। दसरथजीरी गाडीहकी
योतोसंग राजारामजीरोजाये स्यामसुवावणो । २।
धनखाडुधन स्यामजी योतोधनछ डंढाडोजी
लोग स्यामसुवावणो । ३।

भौमीयरो न० २४

काहेकोतेरो ओबरो काहेका जब्बाकीवाड
वारीवो भैयांतेरनामन ।१। माटीरोमेरो ओबरो
लोहका जब्बारकीवाड वारीवो भैयांतेरनामन ।२।

अगरचनणरो दीवलो रेसमवाली बात
वारीवो भैयांतेरनामन ।३। घीभरभगता जोइयो
छट चोदसकीरात वारी ।४। बागोतोसोव थार
केसरयो माथम्होर गजपाग वारी ।५। सुथनसोव
सावठो नाडोलालगुलाल वारी ।६। कब्बाकटारो
वांकडो सोरठडी तलवार वारी ॥७॥ सीर-
सीन्दुरी बीटली ओरसीर छत्र फीराये वारी ।८।

गलजनेउ पाटकी बाबोबीरमाणीरो पुत
वारी ।९। पगाचटापट पावडी म्हन्दीराच्या पाव
वारी ।१०। रतडोसो पीलंग नीवारको सुत्यो
बाबो चादरताण वारी ।११। सरवरधोया कापडा
बड़तरकीयो सीनगार वारी ।१२। लीलोसोघोडो
हांसलो कृष्ण फीरआदीरात वारी ।१३।

मैछुंयेभोम्यो भोमको थार खेड़बाड़को रख
 वाल बारी । १४। तेरीबडी भउको वाप तेरी
 समदणरो लगवाल वारी । १५ । तेरीधीयारो
 पीवसाल तेरी भुवान सदा फलदेउ वारी । १६ ।

जैखेडभोम्यो बसै सेनरसोव नचात
 वारी । १७ । बैरीमार दफकरजी सेखावतार
 पांडजीत वारीवो भैयातेरनामन । १८ ।

सकल भीयाई न० २५

केतुंबामणीके बणीयाणी कंतुवेटी राव-
 कीजे । १। नामबामणी नाबणीयाणी नामवेटी
 रावकीजे । २। टुंकटोडकीमै सकलभीयाई फलस
 बैठ्या जगनवजे ॥३॥ पहरुंगी धबलो ओडुंगी
 लोई असलकुवाउं जाटणीजे । ४। पहरुंगी सुथन
 ओडुंगी चादर असलकुंवाउ तुरकणीजे ॥५॥

पहरुंगी घघरो ओडुंगी चुनड अमल-
 कूवाउं लेडणी । ६। बान्दूगा धोतीमै ओडुंगी
 पीलो असलकूवाउ बामणीजी ॥७॥ अकदमडी

रोमतेल मंगायो सारीरैन दीवो जगोजे ॥८॥

लोडेदेवरको मैव्यावरचायां नणदल गुण
मोकल्याजें । ९। खलहलखलहल करी सुवाली
घणनाई पीवसापल्योजे ॥१०॥ हलहल करती
आइ पडोसण जीनम्हारो तेल मुंघाइयोजे । ११।

हाटभई हटनाला बहगई सामरको संर
उजलोजे । १२। आंगण म्हार लोटांतीरगया
गलायार हसर्ता तीरैजे । १३। जेदुमाण सरया
डीघारे तेरुडा तीर बावड्याजे । १४। भोलोराजन
लेखोमांग दमडीरो तेल धणकेकरो । १५।

हीन्दुत्यारा तुरक बीडारा दमडीरो तेल
बरकतकरी । १६। इतणी बरकतकरो भीयाई
नंदलालजीरी हाटमजे । १७। सोइमनध्याव सोइ
मनाव जीनर घरबरकतकरुं । १८।

बीणजारा नं २६

कुणसी दीसासे आयीया वोबीनजारा मेरा
 स्याम कुणसी दीसान जाये मारुजी । १ । तेरी
 बालदमके भरयोर बीनजारा मेरास्याम काँई
 ढोला भरवाजी जायमारु । २ । मेरी बालदमै
 सामरोये बीनजारी मेरीज्यान गालागीरी भर
 वान जाय मारुणी । ३ । सामरको केलादवार बीन
 जारा म्हारास्याम ल्याद्यो ढोला म्हाणारोमाल
 मारुजी । ४ । आज बसोना म्हार म्हलम
 वोबीनजारा मेरास्याम करस्या ढोला थारी
 मनवार मारुजी । ५ । क्युंकर आवाथार म्हलमये
 बीनजारी मेरीज्यान बालदम्हारी भुखीजाय
 प्यारीजी । ६ । म्हारपीछोकड़ दूबडी वोबीनजारा
 मेरास्याम मैखोदतुं नीरमारुजी । ७ । आज
 बसोना सुख सेजम वोबीनजारा मेरास्याम कर
 स्या ढोला थारी मनवार मारुजी । ८ । क्युंकर
 आवां थारी सेजमये बीणजारी म्हारीनार बालद

म्हारी प्यासी जीजाये मारुणी । ९ । म्हारा पीछो
कड कुवाबावडीर बीणजार म्हारास्याम कोई
मैखीचुतुंप्याये मारुजी । १० ।

आजबसोना म्हारे म्हलमवो बीनजारा
मेरास्याम ॥ करस्यां ढोला थारी मनुवार
मारुजी । ११ । क्युंकर आवा रंग म्हलमये बीण-
जारी म्हारीज्यान बालद म्हारी रीतौजीजाये
मारुणी । १२ । आदीमे भरादूं खारक खोपरारे
बीनजारा म्हारास्याम आदीम भरादूं सठवा
सुंठ मारुजी । १३ । आजबसोना म्हारी सेजमर
बीनजारा मेरास्याम करस्यां ढोला थारी मनु-
वार मारुजी । १४ । क्युंकरआवां थारी सेजमये
बीनजारी म्हारीज्यान साथी म्हारा भुखाजी
जायेमारुणी । १५ । साथीड़ान लीचपीच लाप
सीर बीनजारा म्हारास्याम थान ढोला धुल
बांजीखीर मारुजी । १६ । थारतो सरीसीकल-
मको नहीये बीनजारी म्हारीनार राखां म्हारही.
वडरबीच मारुणी । १७ । थार सरीसा कुलम .

कोन्ही वोबीनजारा म्हारास्याम राखां ढोला
सेजाबीच मारुजी । १८ ।

घाघरो न० २७

ज्यानीवो घुमघुमालोजी घाघरो कड्या
रलकताजी केस ॥ ज्यानीवो अक तीरीया
फीर करगईजी म्हान कंथ हुधारोजो द्योये । १।

गोरी ये कंथ हुधारो नामील कोई नाज
हुधारोजे लेये ॥ ज्यानीवो म्हेउठ सोवा म्हारी
सासपा उसघबरीन लेरबूलाये गोरी ये टगटग
म्हला चडगई जाणजी घरकीवो नार । २।

ज्यानीवो मतकोइ बोलो कुकडा मतहोज्योजी
परभात ॥ ज्यानीवो केसकीसाना रमरया
दांतरया रंगलाय गोरी ये झटदे बोल्यो कुकडो
या फटदेउही परभात ॥ ज्यानीवो घणतो दीना-
का बीछड्या सोयरहा रंगलाय ज्यानीवो उठर
कूबुदीया बूधले उसघबरीन घराये पुचाये गोरी
ये बडातो घरांकी डानडी दीमघोल कीतजाये

गोरी ये खोल जनाना कापडा तुंकर भरदानाजी
 भेस ॥ गोरी ये कोटतल्योकर नीसरो मुखपर
 राल रुमाल ॥ गोरीये ओछालामी डगभरो
 कूनकव नरजाय गोरी ये आग देवर मीलगयो
 तुंभावज कीतजाय ॥ देवरवो बाबाजीरा करहा
 हक्या नगर डुडेरोजीया ॥ भाभिये कदका
 करहा उछराये कद डूंडण जाये ॥ देवरवो सइये
 सांजकरला उछरयापरभाते डुंडन जाये ॥ भाभी
 ये पकड़मंगाउ नबुतर तेरो नठेही चुकाउं न्याव ॥
 देवरवो सुमरो हमारो चोदरी म्हारोजेठ बडो
 उमराव ॥ परणो म्हारो पातलो म्हारो सेजा चूक-
 सीजी न्याव ॥ देवरवो तैखाइ खाटी काकडी
 कोई मैखायो खरबूज ॥ देवरवो तैमोई जेदु
 जाटणी मैमोये लीयो रजपुत ॥

लखपत नं २८

सांवणीयांक पहलीजा मास लखपत घोडा
सायेब मोलीयावो उलगाना । १ । भादुडारदूज-
जी मास लखपत घुडला साहेबजीन्दीया
वोउलगाना । २ । आस्योजाक अगनजी माम लख-
पत घुडला साहेब फेरीयावो उलगाना । ३ ।

कातीग दलजनलागी दाल छटनतो लाग्या
साहेब सांठीयाओ उलगाना । ४ । येजीवो बटन
लागीछडोर ॥ गुंथण लाग्या सायेब ताजणा
वोउलगाना । ५ । गीणजण लाग्याछे दाम सीम-
जण लागी साहेब बोरीयावो उलगाना । ६ ।

हलहल हुई हलकार चलचल हुई लाखरी
कोटव्यावो उलगाना । ७ । दासीयेतुं चढचोबारे
देख लाखेजीरो साथ कीसो बण्योजी उल-
गाना । ८ । औरारमाथ बाईजी पचरंगपाग
लालदमाल लखपत राजबीजी उलगाना । ९ ।

औरांक करहा धुंधरमाल लखजीर करह

सांहन सांकलोजी उलगाना । १० । दासीयेतुं चढ
चोबार देख लखपत गया येक वावड्याजी उल-
गाना । ११ । उलंग्या बाईजी बणीये बणास ॥
आडा बळाय उलंगीयावो उलगाना । १२ । दासी-
येतुं नगर हुंदेरो फेर लखपतरे उणीयार
कुलम हुंदल्याजी उलगाना । १३ । हुंद्या बाईजी
देस परदेस लखपतरे उणीयार ॥ कूलमेंकोनही-
जी उलगाना । १४ । येककहुंद्या बाईजी नगर
बजार लाखर उणीयार भोल्या डुमकोजी उल-
गाना । १५ । दासीयेतुं डुमडो बेग बूलाय उमग्या
तो जोवन नाडटेजी उलगाना । १६ । डुमडारतुं
म्हारे घरचाल थान भानुती राणी चीतकरवो
उलगाना । १७ । म्हेळाबाई थारे बाप दादेका
डूम ॥ थेतो लागो गोत सवासणीजी उल-
गान । १८ । डुमडारतुं गोत कूवमराळ ॥ उम-
ग्यातो जोवन नाडटेजी उलगाना । १९ । दासी-
येतुं तातोपाणी मेल ॥ उबटनव्हाओ भोले डुम-
नजी उलगाना । २० । दासीयेतुं जंन्दि बागा-

भात ॥ रैन्दाये घणोतो मुखालो भोल्हो डुम-
कोजी उलगाना । २१ । दासीयेतुं म्हला दीवलो
जोय ॥ घणोतो रसीलो भोल्हो डुमकांजी उल-
गाना । २२ । दासीयेतुं फुलडा मेज बीछाय ॥
घणोतो नदिालु भोल्हो डुमकोजी उलगाना । २३ ।

दासीयेतुं चोपडपासा राळ घणोतो खीलारी
भोल्हो डुमकोजी उलगाना । २४ । कोठेमेला
रणीयेरवाये कोठेतोमेला सुवा सारंगीजी उल-
गाना । २५ । आळामेलो रणीयेरवाये ॥ खुट्यां
टांगो सुवा सारंगीवो उलगाना । २६ । साथीभायो
करोर बीचार सोडीक म्हल दीवो जगोजी उल-
गाना । २७ । केसोडीरो दूखळ पेटक कोई आया
प्यारा पावणाओ उलगाना । २८ । साथ्यो भाईथे
ओलंग जाय ॥ म्हम्हार महल पधारस्यां ओ उल-
गाना । २९ । पोल्या भाई पोळ उघाड बाहरउभ्या
लखपत राजबीजी उलगाना ॥ ३० ॥ ताळीराणी
सोडीकपास सुरज उगंता ताळा खोलसीवो
उलगाना । ३१ । तोल्या लखजी सजडकीवाड ॥

सांकळतोडी बीजामारकीजी उलगाना । ३२ ।

थळीयापे ठीमक्याळ सेल ॥ आंगणमोचा
मवकीयाजी उलगाना । ३३ । डुमडारतुं भाग-
सकता भाग ॥ बाहर उभ्या लखपत राजबीजी
उलगाना । ३४ । अबतोरणी भाज्योयनजाये ॥
केमरबांके मारबोजी उलगाना । ३५ । अंग बीसा-
रयोजी रोस । काढ कटारो मारयो भित्तमजी उल-
गाना । ३६ । डुमडारतुं मांगसकेतो मांग ॥
थानतो लखपत दानदेजी उलगाना ॥ ३७ ॥

मांगा सायेब उण उणीयार ॥ आप
चढणको मांग घोडलोजी उलगाना । ३८ ।

झूठा डुमडा झुठन बोल रात रयासो मांग-
लेजी उलगाना । ३९ । उगंत परभात लखपत
वकसी घरकी गोरडीजी उलगाना । ४० ।

डुमडारतुं जादेसां चाल ज्यांदीस थारो
म्हारो को नहीजी उलगाना । ४१ । चालो सैयो
देखन चाला डुमडोतो ल्यायो भोली डूमणीजी
उलगाना । ४२ । नाडूमडे घर नार नाकोई

गोत सवासणी जी उलगाना ॥४३॥ राव हमीर-
 सोधरी दीये ॥ लाख जी फुलाणी घरकी गोर-
 डीजी उलगाना । ४४ । जीनवारी जीमणहार ॥
 बासीतो टुकडा भोल्या नारंजजी । ४५ । मह-
 लारी पोडणहार टुटीतो टपरी भोल्या नारंज-
 जी उलगाना । ४६ । झीरमर झीरमर बरसछे
 मेह ॥ टपकण लागी भोल्या झुपडीजी उल-
 गाना । ४७ । डूमडारतुं जहां देसां चाल ॥ जहां
 देस लखप्रत राजबीजा उलगाना । ४८ । थान
 डूमडा देसीर दान म्हेम्हारा नैन संतोषस्यां जी
 उलगाना । ४९ । देख्योराणी लखजीरो रूप
 खायतीवालो सोडी गीरगई । ५० । डूमडारतुं
 हाथन लाये ॥ आजसरीकी घरकी गोरडीजी
 उलगाना । ५१ । पढीया गुणीया बीप्र बूलाय ॥
 सोडीर मस्तकके लीबीजी उलगाना । ५२ ।

सीरलीखयो सुलतान मस्तग लीखीयो
 ढाडी डूमकोजी उलगाना । ५३ । मत सोडीन
 दीज्योजी दोस ॥ लेखडीका घाल्या नाटल-

जा उलगाना । ५४ । धन लाखातेरी माय । उठ
संवारी कूलमें गाइयोजी उलगाना । ५५ ।

झालर न० २९

अमरजाग्या देई देवता धरतीम जागो
बासगनाग ॥ झालरबाजी राजा रामकी । १ ।
मंडम कालिमाता जागीया पुरीम जगंनाथ बाबो
जागीया ॥ बंगलम हनुमान बाबो जागीया ॥
पीरंडम पीतर देवता जागीया ॥ मंदरम सती-
माता जागीया ॥ मंडमै भैरुबाबो जागीया ॥
पाहाडम बद्रीनाथ जागीया ॥ परबतम मालकेत
जागीया ॥ जांकपीठ बसै सकराये ॥ झालर-
बाज राजा रामकी । २ । उठेम्हारा राजीडा
दानघोथार हुइछ धरमकी रात ॥ झालरबाज
राजा रामकी ॥ थार बाहर गाव कापडी ॥
भीतर गाव गीत झालरबाज राजा रामकी । ३ ।

कापड़ीयान कापडा गीतवालीन चुदंड उडाये ॥
झालरबाज राजा रामकी । ४ ।

भांग नः ३०

गावधणीरो सायेबा हुकम करावोजी ॥
दोये बीधाधरती दीरावो म्हारा राजन भांग
पावोजी । १ । बीजातो पुरको सायेबा बीज
मंगावोजी ॥ मीरगानैनारी भांगडली भुवावो
म्हारा राजन भांग पावोजी । २ । सोनारुपरा
दोयेहलीया करावोजी ॥ सुरवीगउका दोयेबैल
मंगावोजी ॥ मीरगानण्यारी भांगडली भुवावो
म्हारा राजन भांग पावोजी । ३ । दुद घहीरां
दोये मसक ढूलावोजी ॥ अलबेल्यारी भांगडली
सीचावो म्हारा । ४ । सोनारुपेरा दोयकसीया
मंगावोजी ॥ चन्दाबदन्यारी भांगडली नानाणु
म्हारा । ५ । हरे बांसका दोयेछबल्या मंगावोजी
चीतालंयारी भांग चुंटावो म्हारा । ६ । सायेबा

भरभरगाडा मंगावोजी ॥ गजगहन्यार चोबार
सुकावां म्हारा । ७ । मकराणरी दोयेकुंडी मंगा-
वोजी ॥ अगडचनणरो घोटो म्हारा । ८ ।
आपसरीसा दोयैछल बूलावोजी ॥ थारी प्यारी-
री भांगडली घुटावो म्हारा । ९ । ल्होडीबडीरा
दोयेसालु मंगावोजी ॥ मीरगानैन्यारी भांग-
डली छनावो म्हारा । १० । सोनरुपरा दोये-
प्याला मंगावोजी ॥ सायंबा भरभरप्याला थेतो
पावो म्हारा राजन भांग पावोजी । ११ । अेक
पीयालो कार्लीमातान पावोजी ॥ अेक पीया-
लो पीतरदेवतान पावोजी ॥ अेक पीयालो
सतीमातान पावोजी अेक पीयालो बजरंग-
बाबन पावोजी ॥ अेक पीयालो भैरुबाबान
पावोजी अेक पीयालो सीतलामातान पावोजी
अेक पीयालो देई देवतान पावोजी ॥ जांकी
मांजलरात जगावो म्हारा राजन भांग पावो-
जी । १२ । अेक पीयालो राजा रामजीन पावो-
जी ॥ दसरथजीरा कंवर रंगीला म्हारा । १३ ।

भांग रंगीली सायेव भांग छबीलीजी । भांग-
डली छैलारी प्यारी म्हारा । १४ । अलीयोबी
नाच्यो सायेवा पलीयोबी नाच्योजी ॥ नाच्योछ
गोत कडुंबो म्हारा । १५ । झरोखां झुकजाय
भांगडली ॥ भंवरजीर उगजाये भांगडली ॥
रुस्योडा मनाल्याय भांगडली ॥ सुत्योडा जगाये-
ल्याये भांगडली । १६ ।

चौपड़ नः ३१

चान्द्या थारी चकमकरात ॥ जीकोई चांधार
उजाल चोमर खेलस्या । १ । थेछो मरवण दुर-
बल बापरो धीये ॥ अजीकोई चोसरतो खेलली
हाड रावकी । २ । उठयेदासी म्हला दीवलो
जोय ॥ अजीकोई कागदीया लीखभेजां हाड-
रावन । ३ । ल्यावोदासी कलम दवात अजी-
कोई लिखस्या सनेसा दुरबल चापन । ४ ।

अवड छेवड लीखदी सातसलाम अजीकोई
 बीचबीचतो लीखीया जांजा ओलमा । ५ ।
 उठरै सांझ्या सांडपलाण अजीकोई कागदर
 पुचांदे बाबाजीर देसम । ६ । सुत्या बाबोजी
 सुखभर नींद अजीकोई ओठीतो आया डेडा
 वारन । ७ । बैठा बाबोजी तखत बीछाय अंजि
 कोई कागदीयातो राला राजाजीर गोदम । ८ ।
 कागदीयातां बाचायेन जाय अजीकोई छातीतो
 फाट हीवडो उजलै । ९ । बांचा कागद बडोड
 जीबीर अजीकोई बांच सुनाया बाब सायेन । १० ।
 अवड छेवड बांची सातसलाम बीचमतो बांचा
 जांजां ओलमा । ११ । सांडाभाई सांडपलाण
 दीनतो उगाये बाईजीर देसम । १२ । चढीया
 बाबोसा ढलतीजी रात ॥ अजीकोई दीनतो
 उगायो बाइर सासर । १३ । उठोना पनामारु
 डागलीये चडदेख दलतो उलट्याया दुरबल
 बापका । १४ । थानये गोरी सातसलाम ॥ अजी
 कोई फोजाये रानीजी पाछी फेरदो । १५ । करो-

ना पीयाजी थारी मायेडन सलाम ॥ फोजांतो
 आयोडी पीछीना फीर । १६ । थान मरवण सवा-
 लाखरो हार ॥ फोजातो आयोडी पाछा फेर-
 दो । १७ । हारज थारी बडीन पहराये म्हेतो
 अबजास्या ओ मारुजी म्हार वापक । १८ ।

सम्यग् ।

श्रीगणेशाय नमः ।

भारवाड़ी- गीत संग्रह

तीसरा भाग ।

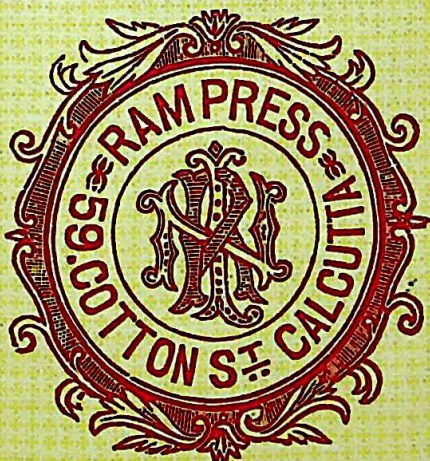
संग्रहकर्ता—खेताराम माली भुंभनुवाला ।

जिसको

रामलाल नेमाणीने अपने निजके “रामप्रेस” यन्त्रालय

नं० ६७ तुलापट्टीमें प्रकाशित किया ।

इसका हक यन्त्राधिश ने स्वाधिन रख्या है
यह किताब रजपट्टी किया हुआ है

Copy rights reserved by a/c, xx, of 1847

1924

भारवाडी गीत संग्रह

भाग तीसरा ।

दोहा । नमोनमो सीधीपती नमोनमो गनराय ।

बीणा पुस्तकधारणी भुल्याहरफ बताय ॥

चौ० भुल्या हरफ बताय स्हायकर पारबतीके
नन्दन । हीतसे पुजाकरुं तीहारी पान पुष्पले चंदन
रीधिसीधके दातार आपहो सबरे भीगन नीकंदन
सीधी हीत द्वीज बद्रीलाल नीतकरै आपको बंदन
कड़ा । देवोजी अरजी करोजी कबुल भुलओ
चुकसुधारो । बालक मुजकुं जान दोस ददपदका
दारो ॥ दुवो । दोसनीवारन करो भगतके तुमहो
दीन दयाला ॥ दफे करो सबबीधन कहतयुं खेत

झुझनुंवाला ॥ झड़ । बालबुदी है म्हारी । सरण
प्रभु लई तुमारी । कामना सुफल करोसब द्यो
बीद्याबरदान बासमम हीरदै आन करोअब ॥

जकड़ी न. १

कालाकाला मीरग जंगलमें चरता मत चर
माल बीराणारे वारी मेरा हाकम वारी मन
भरीया तुजबीन नार अलुणीरे । १ । राजा बीन
राज राज बीनराजा बीनराजा कुछराजनहीं वारी
लसकरीया वारी मनभरीया तुजबीन नार अलु
णीरे । २ । हाकम हुकम हुकम बीन हाकम
बीन हाकम कुछ हुकम नहीं । वारी मेरा लटवा
वारी मेरा ज्यानी तुजबीन जगत हंदेरारे । ३ ।
कायथ कलम कलमबीन कायथ बीन कायथ
कुछ कलमनहीं । वारी म्हारा सुरज वारी म्हारा
चन्दा तुजबीन सेज बीरंगीरे । ४ । बणीयां
बीणज बीणज बीन बणीयां बणीये बीन कुछ

बीणजनही । वारी दीलज्यानी वारी मेरा दीलभर
तुजबीन जगत हंदेरारे । ५ । बामण बेद बेद
बीन बामण बामण बीन कुछ बेदनही । वारी
अलवलीया वारी मेरा बालम तुमबीन सेजा
सुनीरे । ६ । सायब सेज सेज बीन सायब बीन
सायब कुछ सेजनही वारी रंगरखीया वारी मेरा
मारुजी थाबीन नार अलुणीरे । ७ । गोरी
रूप रूप बीन गोरी बीन गोरी कुछ रूपनही
वारी मेरा राजन वारी मेरा ज्यानी तुम बिन
नीदन आवेरे ॥ ८ ॥ एक पल्लैमें लुंग सुपारी
एक पल्लैमें केसररे अपने पीयेकुं मनावण चाली
बीच दियो पणमेसररे वारी० ॥ ९ ॥ झीरमीर
झीरमीर मेहुड़ो बरसे गलीयां कीच घणरोरे
एक पीलंगपर दो जणां पोडे जीनमें रही
सकडाईरे वारी० ॥ १० ॥

बीजो भाणजो न० २

खंदेतोमाटी चीकणी घड़लाघड़ेये कुम्हार ।
 हस्तीतो घुमेराजा रुड़के चालो सैयो देखन
 घाल । चंदनरुख कटायकेजी पींजर ल्योर
 घड़ाय । बेटीतो जलमी राजा रुड़के दीज्यो
 नदीये भुवाय । रानी सोरठी चम्पक वरन्यावो
 बीजराव आवोना घरा ॥ १ ॥ बीजराय बसेये
 पहाड़मेंजी सोरठ कटका जीमाय मामीतो कागद
 मोकल्या घर बीजरायजीर जाय । रानी सोरठी
 ॥ २ ॥ बीजराज कागद मोकल्याजी घर
 सोरठकेजी जाय । ओरमाम्यांने रामरमी सोरठ
 गेजी सात सलाम रानी सोरठी ॥ ३ ॥ थारोतो
 मामुजी घरनही । पोल रुखालोजी आव । घर
 रखवाला हाली बालदी सेज रुखालोजी राख ।
 रानी सोरठी । चम्पकबरनीजी बीजा मारू आवो
 ना घरा ॥ ४ ॥ बीजराय बालद मोकलीजी

घर सोरठकेजी जाय । आदी बालदमें खोपराजी
आदीमें सठवांजी सुंठ । राणी सोरठी ॥ ५ ॥

ओर माभ्यांनेजी खोपराजी । सोरठ सठ-
वांजी सुंठ रानी सोरठी ॥ ६ ॥ बीजराय आया
देसमेंजी चीमकीजी च्याखंकुंट । बीजराय आया
बागमेंजी पाक्या दाडुजी दाख । रानी सोर-
ठी ॥ ७ ॥ बीजराय आया कुवा बावड़ीजी निरख
रही पनियार । बीजराय आया बजारमेंजी हट-
वा छाइजी हाट । रानी सोरठीजी ॥ ८ ॥

बीजराय आया पोलपरजी हरखा डेडीजी
वान । बीजराय आया आंगणेजी हरखा देवर
जेठ रानी ॥ ९ ॥ बीजराय आवत देखके मामी
तोड़ो गलको जी हार । लोगजाणे मोती चुगेजी
झुकझुक करेये सलाम रानी सोरठी । केसरबर-
ण्यावो बीजामारु आवोना घरा ॥ १० ॥ कयूंकर
देवारें आसीसडीजी घरमें देवर जेठ । कांटेकेमीस
लुलीयाजी जीवो बीजो क्रोड़ बरस रानीसोरठी ॥ ११ ॥

चन्दनचोकीजी बैठणाजी दुद पखालांजी
 पांव । चावलरांदा उजलाजी हरीयै सुगांकीजी
 दाल । रानी सोरठी ॥ १२ ॥ मांडातो पोवां लब
 झबाजी तीवण तीस बतीस । घी बरतावां टोक-
 णाजी जालापरकीजी खांड । रानी ॥ १३ ॥ आ-
 डीतो देस्यां आडणीजी झबक परोसांजी थाल ।
 थाल परोसे पदमणीजी नेवरके झनिकार । रानी-
 सोरठी ॥ १४ ॥ मामी भाणजडो दोनुं जीमस्यां
 जी लेस्यां बीचलाजी गास । मामीको मुख
 जोवतांजी गलमें अटक्योजी गास । रानी सोर
 ठी ॥ १५ ॥ जीमत नीरखां आंगलीजी बोलत
 निरखांजीदांत । मुंगफलीसीं आंगलीजी दांत
 दाडुकाजी बीज । रानी सोरठी ॥ १६ ॥ जीमा
 जुठ्यारमरयायै । मामी पोडण ठोडबताय । उंची
 मेड़ी हलहलीजी दीवलो चसेये मुसाल रानी
 सोरठी ॥ १७ ॥

ओछेजी पाया ढोलीयोजी डरडावरकीजी

सोड़ । गाल मसुरीया गीडवांजी थीरमाकीजी
मुसोड़ । रानी सोरठी ॥ १८ ॥ मामी भाणजड़ो
दोनं पोढस्यांजी लाल चुड़ेजी गलबांय । रानी
सोरठी ॥ १९ ॥ केमकेसामें रमरयाजी दांतरया
रंगलाय । रानी सोरठी ॥ २० ॥ आगण मोचा
मचकीयाजी थलीयां ठीमक्योजीं सेल । रानी
सोरठी । हीवड़ेरा जीवड़ावो बीजा मारु आवोना
घरां ॥ २१ ॥ भागसकेतो बीजा भागज्याजी
आयोआयो राव खंगार रानी सोरठी ॥ २२ ॥
केमरबो केमारबोये मामी अब म्हासे भाग्योना
जाय के मामेजीने लेरवां जीके बीजो जीवसेजी
जाय रानी सोरठी ॥ २३ ॥ सोरठ मारचा घर
ढहेजी । बीजराय पुनकीजी पाल । काडं
कटारो मारो भीतमेंजी अंग बीसारचोजी रोस
रानी सोरठी । केसरबरणा वो बीजराय
आवोना घरा ॥ २४ ॥ च्यारटकादुं गांठकाजी
जैकोई ओलंग जाय । जाय बनड़ेन युंकहेजी

बीजलीयेन लेर बलाय रानी सोरठी ॥ २५ ॥
 केथारा ताला तोड़ीयार बीरा केकोई करयारे
 उजाड़ । केथारा ताजी हरयाजी केथारा हरया
 हथीयार रानी सोरठी ॥ २६ ॥ नाम्हारा ताजी
 हरयाजी नाम्हारो करचोये उजाड़ । सोरठसागढ
 भेलीयाजी हीवंडे घाल्योजी हाथ रानी सोरठी
 ॥ २७ ॥ बीजरायन विद्या करोजी गाढा घालो
 जी पुर रानी सोरठी ॥ २८ ॥ फाडेमें पत्थर
 पड्याजी उदर पडीजी अंगार । भरी सभामें
 ओलमोजी देगयो रावजी खंगार । रानी
 सोरठी केसर बरनावो बीजामारु आवोना
 घरा ॥ २९ ॥

करजोड्या सोरठ खडीजी सुनम्हारी राव
 खंगार । बीजरायने बेदल हुयाजी कहो येतो
 ब्रूजण जाय रानी सोरठी ॥ ३० ॥ करजोड्या
 क्याने खड्याये सुनम्हारी सोरठ नार । जीव
 मुठीमें राखस्यांजी । कुसीये पड़े जहांजी जाय

रानी सोरठी केसरबरनावो बांजामारु आवोना
घरा ॥३१॥ सात सख्यारे झुमकेजी सोरठ बुजण
जाय । सातसखी बाहर खडीजी सोरठ तम्बुजी
माय रानी सोरठी ॥ ३२ ॥ कवोतो ओखद पछ
करांजी कवोयेतो बैद बुलाय रानी सोरठी ॥३३॥

क्यानेतो ओखद पछ करोजी क्यानेतो बैद
बुलाय । याबेदन सोरठतणीजी देखतही मीटजाये
रानी सोरठी ॥ ३४ ॥ कहोयेतो सुरज साखद्या
जी लोटेये गालाजी लुण । जीवतड़ा बीछड़ा
नहीजी सुवायेन दीज्योजी दोस रानी सोरठी
केसरबरणावो बीजराये आवोना घरा ॥ ३५ ॥

सोरठ कालीजी नागनी डसेये बटाउजी
लोग । आयो बीजराये भाणजोजी लगयो लैर
लगाय रानी सोरठी ॥३६॥ सोरठ नागर बेलडी
जी उबी ठान कुठान । बीजराय करहो होरयाजी
लगयो जडसे उखाड रानी सोरठी ॥ ३७ ॥

सोरठ काची आमलीजी उगरही रसतेजी

माय । बीजराय बन्दर होगयोओ बीनपाक्याजी
 फलखाय रानी सोरठी ॥ ३८ ॥ जाइछी राजा
 रुढकेजी ब्याइ राव खंगार माणी बीजराय
 भाणजे देसुंछापर ताव रानी सोरठी । हीवड़ेरा
 जीवड़ा वो बीजराय आवोना घरा ॥ ३९ ॥

बड न० ३

योबड घेर घुमेर डालातो पाना जोबन
 झुकरयो ॥१॥ क्यारबनावा बडराजी पाल क्यार
 सीचावां हरीये रुखने ॥ २ ॥ घीवगुड भरावो
 बडराजी पाल दुदा सीचावो हरीये रुखने ॥३॥

मतकोई तोडो बडराजी पान मतकोई
 सतावो हरीये रुखने ॥४॥ नणदल बाई तोड्या
 बडरा पान । देवरीये छीनगारे तोडी सोटकी ॥५॥

नणदल बाईने सासरीये खीनाय । देवरने
 खीनावो राजाजीरी चाकरी । न णदल बाईने

मोतीडारो हार । देवरने परणावो म्हासे छोटी
भहनड़ी ॥ ७ ॥ खातीरा तुं मोल चनणरो रुख
काट घड़लाजे रंगरो ढोलीयो ॥८॥ आया पाया
रतन जडाव । इसा ढलावो जांजा हींगलु ॥९॥

चमचरि बेज बनाय । दावण घलावो मख
तुलरी ॥१०॥ सुवावरनी सोड भराय गालमसु-
री गादी गींङवा ॥११॥ ढोलणीन चौबारे चढाय
ढोलो मारुणी दोनुं पोडस्यां ॥१२॥ खातीकारे
असल गंवार जोडी जोरावर ढोल्यो सांक्रडो ॥१३॥

सुत्यासैया नीस भरनींद बाहर हेलो भंवर
कूण मारियो ॥ १४ ॥ योछैगोरी रैबारीरो पुत ।
करहा लदावण हेलो मारियो ॥ १५ ॥ रैबारीरा
सोज्या मेरा बीररैन हंदरी करला ढालदे ॥१६॥

गहली भवड़ असल गंवार करहा लघोड़ा
अब नाढलै ॥ १७ ॥ रैबारीरा सोज्या मेरा बीर
रैन बीछोवा बैरीमतकरे ॥१८॥ रैबारीका होज्यो
थारे रै धोय रैन बीछोवा गंजबी तैकरा ॥१९॥

सूतीसैयां नीस भरनींद जैरेजागुंतो सूती
 एकली । २० । सूतीसैयां दुपटोजी ओढ जैरे जा-
 गुंतो ओढा चुनडी ॥ २१ ॥ सूतीसैयां दोयकड
 जोढ जैरेजागुंतो सूती एकली । २२ । नहीम्हारे
 हीवडे परहाथ । नारे सीराणे भंवरजीरी बांहडी
 । २३ । नाईसैयो खुंटी भंवर बन्दुक । नारे बीलं-
 गनी भंवरजीरा कापडा । २४ । घुडलासैया दीसे
 यन ठाण । नारेआंगण भंवरजीरा मोचडा । २५ ।

दासीयेतुं चड चोबाखे देख कुंणकुंण लदी
 या कुंणकुण बावड्या । २६ । लदिया बाईजी थारे
 ये स्याम रतन रबारीरो पाछो बावड्या । २७ ।

पवनतुं बैरन धीमेधीमे चाल उडती दीखे
 भंवरजीरी पावडी । २८ । कोयल बैरन मदरी
 मदरी बोल ज्युंचीत आवे भंवरजीने गोरडी
 । २९ । पानसूपारी धणरे हाथ जोसीडाने बुजण
 राजीडारी धणगई । ३० । कोना कोनावो जोसी
 पतडेरी बात । कद घर आसी गोरीरो सायबो ।

। ३१ । जितनाये गोरी बड पीपलरा ये पान
इतणे दीनाने आसी सायबो । ३२ । बालुं जालुरें
जोसी पतडेरों बेद आक धतूरा जोसी थारो
मुखभरुं । ३३ । पांच रुपीया धणरे हाथ । बाइ
जीन ब्रूजण राजीडारी धणगई । ३४ । कोना
कोना वोबाईजी सूपनेरी बात कदघर आसी
धणरो सायबो । ३५ । आसीये भावज ढलतीजी
रात सूताने भावज आन जगायसी । ३६ । रांदा
बाइ थानजीनवाराभात । गीरीये चुवांरा बाई
थारो मुखभरा । ३७ । जीमाउंवो बाई थाने बुरा
जी भात थारे बीरांरी पांत जिमायस्या । ३८ ।

देस्यां वोबाई थाने मोतीडारो हार । काल
तोकांमको बाईथाने कांचलो । ३९ । देस्यांवो बाइ
थाने दिखणीरो चीर । हरे कीसबरो घाघरो । ४० ।

देस्यां बाइ थारे छोटो देवर साथ । भलीये
जुगतसे भेजा सासरे । ४१ ।

कलाली न० ४

चांदडलो भंवरजी चढियो गीनेगानरे ।
 हांवो भंवरजीवो कीरती ढलआई गढरे कांग-
 रेजी म्हाराजा । १ । सुता पनामारु सुखभर
 नींद । अजीवो भंवरजीन कोइ सुपनमें देखी
 नारकलालरी म्हाराराज । २ । चढीया सेलामारु
 ढलतीजी रात हांवो मदछकीया भंवरजी कोई
 दिनतो उगायो कलालीर देसमेंजी म्हारा-
 राज । ३ ।

बूज्यो पनामारु गायारो गवाल । अजीवो
 भायलोर म्हाने देस बतावो असल कलालरो
 जी म्हाराराज । ४ । बांवो कंवरसा जासी जेसल
 मेर हांवो मदछकीयाजी कोई दाहाणोतो जासी
 देसकलालरेजी म्हाराराज । ५ । बूज्यो भंवरजी
 मालीडारो पुत अजीवो भायलार म्हान बाग
 बतावो असल कलाल रोजी म्हाराराज । ६ ।

योही भंवरजी कलालीरो बाग अजी वो बादी-
 लाजी कोई आमु तो पाक्या नीम्बु रस भरा
 जी म्हाराज । ७ । बूजीपनामरु पानीरी
 पनियार येजी ये सहेल्योये म्हाने पोलबतावो
 असल कलालरीजी म्हाराज । ८ । याइछै भंवर-
 जी कलालीरी पोल मदळकीया भंवरजी वो
 कोई केलझबरख कलालीर बारणजी म्हारा
 राज । ९ । पोलीडा भाई पोलउवाड अजीरे
 कोई बाहर तो उभासमरथ पावणजी म्हारा
 राज । १० । पोल खूलणरो दीखेनाई जोग
 अजी वो भंवर जीवो कोई पोल्यामें सुत्यो पुत
 कलालरोजी म्हाराराज । ११ । खोलोना कलाली
 सजड कीवाड़ हाये कलालीये कोई बाहार
 तो उभ्यो बेटोरावकोजी म्हाराराज । १२ ।
 होले भंवरजी होलाजी बोल अजीवो कंवर
 जीवो कोई पोल्या म्हारो सुसरोजगेजी म्हारा
 राज । १३ । सुसरजीने बकसावां म्हंगाव

हांये कलाली ये कोई अक दीलीज दुजो आग-
 रोजी महाराज । १४ । घुड़ला भंवरजीपाछाजी
 फेर अजी वो बादीलाजी कोई आंगण तो फुटे
 म्हारो कांचरो जीम्हाराराज । १५ । आंगणी
 ये कलाली रतन जडाय अजीये म्हाने
 लागो प्यारी ये कोई बरना डुलाद्युं जाजा
 हींगलुजी म्हाराराज । १६ । होले भंवरजी मद-
 राजी बोल हांचो मदछकीयाजी कोई सेजा
 में सुत्यो पुत कलालरोजी म्हाराराज । १७ ।
 थारातो भंवर न दोये परनाथ अजीये कला-
 लीये म्हाने सूरत प्यारीये कोई अक गोरीना
 दुजी सावलीजी म्हाराराज । १८ ।

दिसे कलाली अधिक सरूप हांये छिनगा-
 रीये म्हाने लागे प्यारीये कोई घाल पटामें
 कलाली थाने लेचलुंजी म्हाराज । १९ । पटामें
 पनामारू घालो तेल फुलेल । अजी रंग रासिया
 जी कोई नार पराई थारोजीव क्युं डलेजी ।

म्हाराराज । २० । दिसेछै कलाली म्हाने रुप सरुप
 हांये मदभीनी प्यारीये कोई घाल नैनामें
 प्यारी थाने लेचलुंजी म्हाराराज ॥ २१ ॥ नैना
 पनामारु सुरमेरी रेख अजी म्हारा उगता सुर-
 जजी कोई नार छैलारी थारो जीव क्युं डुलेजी
 म्हाराराज । २२ । दिसेछैकलाली प्यारी घणीये
 सरुप घाल गलमें कलालीने लेचलुंजी म्हाराराज
 ॥ २३ ॥ गलमें पनामारु कंठीडोरा पहर । नार
 बिरानी थारो जीव क्युं डुलेजी म्हाराराज । २४ ।

दिसे कलाली घण घणीये सरुप घाल डबी
 में कलाली प्यारी लेचलुंजी म्हाराराज ॥ २५ ॥
 डबिया भंवरजी म्होर पचास । अजीवो बिलाला
 जी कोई नार पराई थारेसागे नाचलेजी म्हारा-
 राज । २७ । दिसे कलाली अदिक सरुप घाल
 कड़में कलाली थाने लेचलुंजी म्हाराराज ॥ २७ ॥

कड्या भंवरजी बान्दो भंवर कटार । अजी
 वो मदछाकिया ढोलाजी । कोई नार छैलारी

थारो जीव क्युं डुलेजी म्हाराराज । २८ । दिसे
 कलाली अदिक सरुप हांये म्हाने लागे प्यारीये
 कोई घाल पगामें कलालीने लेचलुंजी म्हाराराज
 । २९ । पगा पनामारु मोचडा पहर । नार छैला-
 रीवो थारे सागे नाचलेजी म्हाराराज । ३० ।

टप्पो न० ५

पायलवाली पातली गोरी इनगालियां मत
 आव तेरी पायल बाजणी छैलारो बुरो सुभाव ।
 आस्यां जास्यां बापके दिनमें सोसोबार । छैला
 छाती कुटसी मेरे दिलका येही सुभाव । पायल
 वाली पातलीजी इतनी गरबन बोल । तेरेमहल
 चोरीकरां तेरा पकड़ा पायलका पांव । दससोवे
 हालीबालदी दससोवे डेडीवान । रंगमहल बिच
 पाडस्यां म्हारो कीसबिद पकड़ो पांव । सोरहा
 हाली बालदी उठगया डेडीवान । तेरेमहल

चोरीकरी तेरा पकड़ा पायलरा पांव । नोरंग
बीराणीया ढोलो बुजे गोरडी तेरे स्यालुमें सल-
वट क्युं कांचुली कसढीली पडी छतियांपर छाला
क्युं । रातुंदुखे पेट छैल होया म्हे लोट पलोट ।
हाराका छालापड़ा नाजोरा हाल बेहाल । पकड़
मंगाउं बेटो मालीको थारो कीसबिद गुंथोहार ।
हारा कारण छाला पड्या गोरीरो हाल बेहाल ॥
नोरंग बीराणीया मै माली बदस्याहको छैला
डंडसकेना कोय । येछाला कोई छैलका म्हारे
हारनै दोसन द्यो ।

जकडी न० ६

कोठे उपर कोटडी जैपर कोयल बोली ।
पीव पीवकर सारीरैन पुकारी । कोठे उपर को-
टडी जैपर सेज बीछाइ । ढोलो मारुनी दोनुं
पोडिया गलबांय लगाइ । आदीरात निखंडमें
जोगी अलख जगाइ । बाहर जोगी जपकरे

बीछा घालोरी माई । छोड चतुर म्हारी बांहड़ी
 मेरो अंग पसीज । बाहर जोगी तपकरे बीछा
 घालुंरे ढोला । जोमीनहीं कोई जोगनुये जोगी
 मित्र तुमारो । योजोगी किस बखतको ये लग-
 वाल तिहारो । सुन ढोला सुनराजवीवो सून
 स्याम हमारा । योजोगी मेरे बापको बडबीर
 हमारा । भरथाली मोती मुंगाकी बीछा घालने
 आई । रमता जोगीडा रमचल्या नहीं सुरत दि-
 खाई । तेरी खातर जोगना मै जोगन बनजाउं ।
 अंगमें भभुत रमायके घरघर अलख जगाउं ।
 परबत परबतमैं फिरी जोगी कठेबीने पाया ।
 छाला पड़गया पांवमें नैनारोय गमाया । थारी
 खातर जोगना सेजा स्याम रुसाया । टाबर
 छोड्या रोवता जोगी तोबी न पाया ।

गीत जुवाको न० ७

कलकत्ता से आइयाजी लसकरिया । कोई
 उतरा राज । उतरा जैपुर सहरमेंजी लसकरिया
 ॥ १ ॥ जाय उतारी चोकमेंजी लसकरिया कोई
 गायक राज । गायक फिरफिर जायोजी लसक-
 रिया ॥ २ ॥ चातर होयतो नांलेवेजी लसकरिया
 कोई मुरख राज । मुरख जलद मुलायेसावो लस-
 करिया । ३ । पहलो पासो ढालियोजी लसकरिया
 कोई हारा राज । हारा हस्ती घूमताजी
 लसकरिया ॥ ४ ॥ दुजो पासो ढालियोजी लस-
 करिया कोई हारा राज । हारा हेली नोलखाजी
 लसकरिया । ५ । जुवारी थाने बरछेजी खिल-
 दारी थाने बरछेजी जुवराज । जुवै भंवर मत
 खेलियोजी लसकरिया । ६ । तीजो पासो ढाली-
 योजी लसकरिया कोई हारा राज । हारा थेली
 म्होर हजारकीवो लसकरिया । ७ । चोथो पासो
 ढालियोजी लसकरिया । कोई लगिया राज ।

लगिया घुड़ला घुमताजी लसकरिया । ८। पांचवो
पासो ढालियोजी लसकरिया । कोई हारा राज
हारा घरकी तीजुरियांजी लसकरिया ॥ ९ ॥

छठो पासो ढालियोजी लसकरिया कोई
लगादिया राज । लगादिया टाबर रोवताजी लस-
करिया । जुवारी थाने बरजेछी जुवराज । जुवा
भंवर मत खेलियोजी लसकरिया ॥ १० ॥

न्हाल्यो धोल्यो उबटल्योजी मिरगानैणी
तडके राज तडकेतो घरस्यां थाने डावपर मिरगा
नैणी । ११। सातवों पासो ढालियोजी लसकरिया
कोई लगदई राज । लगदई घरकी गोरडीजी
लसकरिया । न्हास्यां धोस्यां उबटस्यांजी लसकरिया
कोई तडके राज । तडकेतो जास्यां म्हारे बापक
जी लसकरिया । १२। जुवारी थाने बरजेछी जुव
राज जुवे भंवर मत खेलियोजी लसकरिया । १३।

म्हेबी पगड़ी बानस्यांजी लसकरिया कोई
म्हेबी राज म्हेबीतो खेलांगा मारुजी डाव पेजी

लसकरिया ।१४। पहलो पासो ढालिया जी मिर-
गानैनी । कोई जीत्या राज जीत्या हस्ती घुमता
जी मृघानैणी ।१५। दुजो पासो ढालियोये मिर-
गानैणी कोई जीती राज जीती हेली नोलखीजी
मृघानैणी ॥ १६ ॥ तीजो पासो ढालियोजी चंदा
बदनी कोई जीती राज जीती थैली म्होरकीजी
मिरगानैणी ॥१७॥ चोथो पासो ढालियोजी गज
गहनी । कोई जीत्या राज जीत्या घुडला घुमता
ये मिरगानैणी ॥ १८ ॥ पांचवो पासो ढालियोये
चीतालंकी कोई जीत्या राज । जीत्या टाबर
आपकाजी मिरगानैणी ।१९। छठो पासो ढालि-
योजी मदभीनी कोई जीती राज जीती घरकी
तीजुरियाजी मिरगानैणी ॥२०॥ अबकेलाज म्हे-
राखदीजी लसकरिया कोई आगेराज आगेने
जुवामत खेलियोजी लसकरिया ।२१। जुवारी
थाने बरजेछी जुवराज । जुवे भंवर मत खलि-
योजी लसकरिया ॥ २२ ॥

सजना न० ८

बैठ्या बाबोजी तखत बिछाय कागदिया
 तो आयाजी बाबेजीरे हाडेरावका । १ । कागद
 बाबाजी म्हाने बांच सुणाय केरे लीखोछवो
 बाबाजी कोरे कागदा । २ । कागद बाईजी बांच्या
 येन जाय छाती तो फाटैये बाई सजना हीवडो
 उजले ॥ ३ ॥ अवेड छेवड लीखी छै सात
 सल्लम बीचमेंतो लीखीयाये बाई सजना बेग
 पधारना ॥ ४ ॥ थेम्हारा बाबाजी बेदील मत
 होय बारातो वरसा लगकरस्यां चाकरी ॥ ५ ॥
 करीया सजना मरदाना भेस करहा ललकारा
 ये बाई सजना ढलतीरातरा ॥ ६ ॥ बूजो
 सजना गायारो गुवाल सींव बतावोरे भाइडो
 हाडेरावकी ॥ ७ ॥ याई छे ओठी राजाजीरी
 सींव । सालर थोडा येबाई सजना सुरवर भो-

घणा ॥ ८ ॥ बुज्यो सजना मालीडारो पूत
 बाग बतावोरे मालीका राजाजीरो कुणसो । ९ ।
 योइछै ओठाडा हाडेजीरो बाग । आमुतो
 पाक्याओ ओठीजी नीम्बूरस भर्या ॥ १० ॥
 लल झुल सजना देखेछे बाग दांतण तोड्यो ये
 बाई सजना काचीकेलरो । ११ ॥ सजना बुजी
 पानीरी पणीयार होद बतावो ये पणीयारो
 हाडेरावको । १२ । योइछै सजना समद तलाव
 डेरातो ढाल्या येबाइ सजना समद तलावपर ।
 बुज्यो सजना चेजारोपूत म्हाल बतावोरे भाइडो
 हाडे रावको ॥ १४ ॥ योइछै ओठा राजा
 जीरो म्हाल केल छबरख ओठाडा राजा जीरे
 बारने ॥ १५ ॥ भाबी म्हारे मनमें आवेरीस
 नैन नारीकाये याबोली बोले मरदकी ॥ १६ ॥
 एकबर देवर बागमें लेचाल बेरोतो पाडो
 वो देवरिया नारी मरदको । १७ । नारी होय
 तो पड़ारीड़ाफल खाय मरद मुंछालोवो यो तोड़े

फुल गुलाबको । १८। राजा जैमल पड़ासीड़ाफल
 खाय गायडमलरी सजनावो यातोड़े फुल गुला-
 बका ॥ १९ ॥ भाबी म्हारे मनमें आवेरीस नैन
 नारी काये भोजाई बोली मरदकी । २०। एकबर
 देवर लेचाल समद तलाव बेरोतो पाड़ाजी देवरी-
 या नारी मरदको ॥ २१ ॥ नारी होतो इरा तीरा
 न्हाय मरद सुंछालोवोयो न्हावे समद झकोलके
 ॥ २२ ॥ राव जैमलतो इरातीरा न्हाय । गाय-
 डमलरी सजनातो यान्हावे समदझकोलके । २३।
 भाबी म्हारे मनमें आवेरीस नैन नारी काये
 भोजाई बोली मरदकी ॥ २४ ॥

एकबर देवर रामरसोइया लेचाल बेरोतो
 पाड़ावो देवरिया नारी मरदको । २५। नारी होतो
 धीरधीर जीम मरद सुंछालो तोयो झटदे जीम
 चलुकरे ॥ २६ ॥ एकबर देवर सेजामें लेचाल बेरो
 तो पाड़ाजी देवरिया नारी मरदको । २७। नारी
 होतो फुलजाव मुरजाय । मरद सुंछालारी

सेजावो देवरिया सलवट नापड़े ॥ २८ ॥ होगी
 सजना घुडले असवार दिनतो उगायोये बाई
 सजना बाबाजीरा देसमें ॥ २९ ॥ उलंगी सजना
 समद तलाव चुडलो दिखायोजी बाइ सजना
 बांवे हाथरो । ३० ॥ उठो बाबाजी ढकियो फलसो
 खोल बारा बरसारीवो बाइ सजनो कर आई
 चाकरी ॥ ३१ ॥

टप्पो न० ९

गोखाबैठी काग उडाउं उडउड काग नी-
 माणा भंवरजी कद आसी । बारा बरससेआयो
 कुमाऊडो कांई कांई कमज्या ल्याया । भंवरजी
 कांई ल्याया । धोती बेच अंगोछो बेचो एक
 रीपीयो ल्याया भंवरजी थोडोल्यायाथोडोल्याया-
 जी म्हारा घणां कुमाउ थोडो ल्याया । ल्होडी बडी
 दोनुं परखणलागी खोटो तिसर आयो भंवरजी

खोटो ल्याया । ल्होडीं ठावे सेर दुसेरी बडीं उठाव
 पंसेरी । भंवरजीने रल कुटो रल कुटोजी म्हारे
 घणां कुमाउने रल कुटो । उंचो चढकर हेलोमा-
 रियो मत कोईपरनुंलुगाई भंवरजी दूखपाया ।
 आदीरात पहरको तड़को सासु हेल्योमारिये ।
 भंवरलाजां मरगीवो मेरा तनक मिजार्जी सरमा
 मरगई । एक रिपीयेकी रुइ मंगई बाजुंदर
 धुणार्हवो भंवरजी अबकातुं । अबकातुंवो मेरा
 उगता सूरज अबकातुं । बारा बरस मैं फेरो
 चरखलो बारा होद चिणायावो भंवरजी रलन्हा
 वो रलन्हावोजी म्हारा स्याम होदमें मलन्हावो ।
 बारा बरसमें चरखो फेरो बारा बाग लगाया ।
 भंवर तुरराटांगो तुरराटांगो वो मेरा स्याम आप
 तुरराटांगो । बारा बरसमें चरखो फेरो बारा म्हल
 चिणायावो भंवर सेजा चालो । सेजा चालो
 म्हारा घणां रसीला म्हला चालो ।

जकडी न० १०

चालोचालोरे नगीनारे देस । सैया म्हारी
ये म्हारोये पीहरीयो मारुजीरो सासरोये राज
॥ १ ॥ थेतो ढोला घोडलिया असवार पनाजी
मारु म्हानेरे गुजराती बहल जुतायेद्योजी राज । २।
जीढोला थेरे लेचालो साथीडारो साथ । पनामारु
म्हेतो भोजायारे चाला झुमखेजी राज ।

रेढोला दिनदस करोना मुकाम पनामारु
आजरी गोठरा दमडा म्हे भरांवा राज । रे
ढोला हंसहंस बुजांछा बात पनामारु भंवर पटामें
गरदो क्युं उडेजी राज ॥ ४ ॥ रेगोरी हंसहंस
भायेलारे माय । सुन्दर गोरी घुडला ढकाया
चानण चोकमेंजी राज ॥ ५ ॥ रेगोरी गयछा
बुजाछां बात । सुन्दर गोरी नैना मांयलो कजलो
फीको क्युं पड्योये राज । ६ । जीढोला थेरेगया
परदेस पनामारु ओलुंडीतो आई जुगवाळारे

जीवकीवो राज । ७ । रैढोला हंसहंस बूजाछां
 बात पनाजीमारु पगडीरा पेचजढीला क्युं
 पड्यावो राज । ८ । हारे गोरी गयारे भायलारे
 मांय । सुन्दर म्हेतो घुडला डकाया बालु धूलमें
 जी राज ॥ ९ ॥ अरेगोरी म्हेबी थाने बूजाछां
 बात । सुन्दर थारो चन्दबाइरो चूडलोये मैलो
 क्युं भयोवो राज । १० । रैढोला थेईरे पध्यारा
 परदेस पनावोमारु ओलुंडीरे आई बादिला थारे
 जीवरीवो राज । ११ ॥

धोबण न० ११

उबी धोबण सरवरीयांरी पाल । हांये मने
 सोगन थारी ये कोई उबीतो धोवे धोबण
 कामडाजीराज । १ । थोड़ोसो मीजाजण म्हाने
 पाणोडोसो ध्याय हांये मने सोगन थारीयेम्हाने

आन गलारीये कोई घणोतो तासायो पंछी दूर
को जीराज । २ । म्हारोतो पानी वीसडारी बेल
हांवो पना भंवरजीवो आलीजा कंवरजीवो
कोई सेनर पीवे सेनर ना जीवेजीराज ॥ ३ ॥
थारा पाणी बिषडारी बेल हांये गज गहनयि
कोई थारोतो परण्यो पापण क्युं जीवेजीराज
॥ ४ ॥ म्हारो परणो चतुर सुजान मने सोगन
थारीवो कोई लहर उतारं काल नागकी जीराज
॥ ५ ॥ म्हेबीतो वणस्यां चतुर सुजान हांये
म्हारी तनक मीजाजणये कोई लहर उतारां
चलते नागकी जीराज ॥ ६ ॥ बांदी धोबण
कपडारी पोट हांये मने सोगन थारीये कोई
हाथ लेईरंगरी मोगरी जीराज ॥ ७ ॥ धोया
धोबण कपडा दोयरे च्यार । हांवो मने सोगन
थारीजी कोई धोबीतो धोया पुरा डंडसेजी
राज । ८ । देखां धोबण थाराजी हाथ हांये मृतु
वारी ये कोई गोरे हाथारे छाला पड गया

जीराज । ९ । देखां मारुजी थाराजी हाथ हांवो
 लमकरियाजी येजीवो मनभरियाजी कांई
 गोरे हाथांके छाला पढ गयाजीराज ॥ १० ॥
 चालो पना मारु आपणे देस । हांवो मने सोगन
 थारीवो कोई थारो देसडलो म्हारो सासरो
 जीसज ॥ ११ ॥ थेतो चालो भायलारे साथ मने
 सोगन जी कीरे कोई म्हेतो म्हारी साथणीयारे
 झुमखे जीराज । १२ । दासीयेतुं चढ चोबारे देख
 हांये मने सोगन थारीये कोई कुंण मुसाफर दीखे
 आवतो जीराज । १३ । दीखे बाइजी लीलीरो
 असवार । अजी थाने साची कहांछावो कोई एक
 मुसाफर दीखे आवतो जीराज ॥ १४ ॥ दासीये
 आयांकी भगतकराय हांये तने सोगन म्हारीये
 कोई हारोतो आयो छैलो दूगको जीराज । १५ ।
 दासीयेतुं तातोपाणी मेलहांये म्हारो हुकम बजा
 देखे । कोई उबट नब्हावो प्यारो पावणुजीराज
 ॥ १६ ॥ दासीयेतुं जीनवारा भात रंधाय हांये

जलंदी करये कोई घणोंतो भुखालु प्यारो पावणुं
 जीराज ॥ १७ ॥ दासीयेतुं म्हलां दीवलो जोय
 हांये तने सोगन म्हारीये कोई घणोंतो रसीलो
 प्यारो पावणुं जीराज ॥ १८ ॥ दासीयेतुं चोपड़
 पासा राल हांये तने सोगन म्हारीये कोई घणुं
 तो खीलारी प्यारो पावणुं जीराज ॥ १९ ॥ थारे
 म्हला दीवलो न बात । हांये चन्दा बदनीये कोई
 थारोतो परणुं हन्देरे क्युं सोवे जीराज ॥ २० ॥
 थारी दासी म्हारे सागे भेज हांये मीरगा नैणीये
 कोई घडलो भरायुं चंपल्यारे तेलको जीराज
 ॥ २१ ॥ म्हारी छोरी अधक सरुप हांवो मदछकी-
 याजी कोई कांईरे ठीकाणु थारेजीवरो जीराज
 ॥ २२ ॥ मीरगा नैणी ईतरी गरबन बोल । हांये
 छोनगारीये कोई थारेये सरीसी म्हारे डेडसे
 जीराज ॥ २३ ॥ मीरगा नैणी अब थारी जात
 बताय हांये तेरी सुरत प्यारीये कोई जत
 बताया ढोले पग धराजी राज ॥ २४ ॥ पना भंव

रजी घोबीदारी धीय हांवो थाने साची कांछा
 जी कोई बडेरै घराका घोवा कापडाजी राज
 ॥ २५ ॥ मिरगानैणी आयो थारी आस पजोय ।
 हांये मनेसोगन थारी ये कोई हांये हतियारीये
 कोई आस निरास्यो गजबण तैं करो जी
 राज ॥ २६ ॥

उमादे न० १२

बाड बिचालेये उमादे रानी पीपली । जैंकाछै
 अडबड पान एकजपतोये उमादे रानी तोड़ियो
 चुये चुये पड़ेये मजीठ ॥ १ ॥ जैमेंतो चीरजये
 उमादे रानी डबोईयो योतो राच्योछे चुरट
 मजीठ । चीरज बाडजेये उमादे रानी सुकाइयो
 चील झपैझप जाय । चीलज सालये उमादे राणी
 सुकाइयो । सालप वासाजा लेये पहलीतो पडीजी
 उमादे रानी पगधरो । झरख दीवलोजी हाथ

दुजीतो पेडीजी उमादे रानी पगधरो दांतण
 झारीजी हाथ । अनानीतो पेडीजी उमादे रानी
 पगधरो । भोजनीयारो थालज हाथ । चौथी तो
 पेडीजी उमादे रानी पगधरो । पानारी डबीयेज
 हाथ । पाचवीतो पेडीये उमादे रानी पगधरो ।
 गणरो डबोजीहाथ । छटीतो पेडीये उमादे रानी
 पगधरो तीलारो बुगचोजी हाथ । सातवीतो
 पेडीये उमादे रानी पगधरो । रपट म्हालकेजी
 मांय । गुठड़ोतो मोड़ नोकुंटीरो राव जगड़ियो
 जागो जागो भंवर सुजान । थेतो घरजा-
 बोये उमादे रानी आपके । म्हारेतो म्हालांये
 कीसतुरी दासी रमरही । टगटग म्हालांजी उमादे
 रानी उतरी जडियाछै सजड किंवाड । म्हा
 मनावेजी म्हाराज पीरोत पधारिया भठीयाणा
 रानी खोल किंवाड । चौकीतो चावेलवो म्हारा
 राज पीरोयत बैठणा म्हारो नाय मनावाजी
 होय । दुजे मनावेजी म्हारो सुसरो बडेरा

आइया भवड म्हारी खोल किवाड़ । थेघर
जावोजी म्हारा सुसरा बडेरा आपके म्हारो नाय
मनावोजी होय । आगण मनावोजी नोकुंटी राव
पधारिया भटियारणा राणी खोल किवाड़ । थारे
तो म्हलावो किसतुरी बांदी रमरहीजी म्हारो
नाय मनावोजा होये । राणीरा जायाये नोकुंटी
राव कुहावसी बान्दीरा जायाये गुलाम ।

मरवण न० १३

मरवण म्हारीये आज ढलंती रात भुण च-
रैया जीलती म्हे सून्याजे मरवण म्हारीये दोय
चल्ल पानीडो म्हाने पाय । घणोतो तीसायो पंछी
दूरको । सुमरांजी वो कोनी म्हारे चडसरलाव ।
नाकोई किल्या म्हारे बारिया ॥ २ ॥ मरवण
म्हारीये लावणियांरी करजोथे लाव । धाबलिया
रो करल्यो थेतो चडसलो ॥ सुमरां जीवो

पिवोना थे समद झिकोल म्हारेतो नैनारो पाणी
लागणो ॥४॥ मरवण म्हारीये भरीयाज तीनुये
थोक खेलर कोठा अगनी पावटी ॥५॥ मरवण
म्हारीये छीकीयाछ तीनुज थोक चाकरतो बाबर
मारुजीरो करहलो ॥६॥ मरवण म्हारीये दिखेतुं
अधिक सरुप घाल नैनामेंये झिलतीने लेचलुं ।७।

समराजीवो नैना थारे सुरमोजो सार । नार
पराईवो सागेजी नाचले ॥ ८ ॥ मरवण म्हारीये
दिखेतुं अधिक सरुप घाल गिडदेमें झिलतीने
लेचलु ॥ ९ ॥ समराजीवोथे गिडदेमें घालो तेलं
फुलेल नार छैलारीवो सागेजी नाचले ॥ १० ॥

मरवण म्हानेये दिखेछे घणीये सरुप । घाल
मुखडेंमें गजबण लेचलुं ॥११॥ समराजीवो मुखडे
थारो चाबो नागरपान नार चतुरांकी वो सागे
नाचलै ॥१२॥ मरवण म्हारीये दीखेम्हाने अधिक
सरुप घाल मुठडी मेंये झीलतीने लेचलुं ॥१३॥

समराजीवो मुठडी थारी म्होर पचास ।

नार पराई वो थारीजीको नही ॥ १४ ॥ साथी
 भायोरे झुल झुल रैया कांइ झांक । जाबतो करे
 छेरे जालम जाटणी । १५ । समराजी थे लोना
 बांह मरोड बैठ्याल्यो करहेपर झीलतीने लेचलो
 । १६ । समराजी थारा करहा हलवां हांक चुडलो
 तो मुलछैवे हस्ती दांतरो । १७ । मरवण म्हारीये
 मुलछतो मुलवा जी देय ओर चीतराद्युं म्होर
 पचासरो ॥ १८ ॥ समराजीवो थारे करलाने धीरे
 धीरे हांकै गरदभेरछवो लाखीलोबडी । १९ । मरवण
 म्हारो भरछतो भरबाजी देय ओर रंगाहुं म्होरी
 पचासकी ॥ २० ॥ समराजीवो ये कूण्याजीरा
 कांकड खेत कुण्यारा करहा रलमिल चररया । २१ ।
 मरवण म्हारी सुसरेजीरा कांकड खेत ।
 बाबजीरा करहा रल मिल चररहां । २२ । मायड
 म्हारीये ढकियातो फलसा तुंखोल पगांतो पड़ेछे
 गुंगल पदमणी । २३ । समराजीथे पाछा फिरकर
 देख बादल उलट्याछे वो जगपत जेठका । २४ ।

समरारैतैं कांड दोडी धाड काईतो मुक-
लावो गजबी मारियो । २५। मायड म्हारी न्हा भै
दोडीछेधाड सिररैतोसाटे ल्यायो पदमणी । २६।
जेठजी म्हारा कांटे धरकर तोल । राईतो
घटैना जेठजी तिल बघै । २७।

जैतल न० १४

रावरतन सींघ जाईछै धीय जोसीड़ाने
पुछण बाईरी भुवा गई । १। कोना कोनावो
जोसी पतड़ेकी बात किस वो नखतर बाई
जलमियाजें । २। जलमीये बाई बार सुबारी
नाम कढावो बाईरो जैतलीजे । ३। एक बरस
की या हुई राज कुंवार दुदोंतो पिवे बाई जैत
लीजे । ४। दोय बरसकी हुई राज कुंवार
पालणेतो झुल बाई जैतलीजे । ५। तीन बरसकी

या हुई राजकंवार । थलीयां उलंगे बाई जैत-
 लीजे । ६ । चार बरसकी हुई छै राज कंवार
 सखियां में खेले बाई जैतलीजे । ७ । पांच बरस
 की हुई राजकंवार गुडीयां तो खेले बाई
 जैतलीजे । ८ । छठे बरसकी हुई राजकंवार
 बागांतो झुले बाई जैतलीजे । ९ । सात बरस
 की या हुई राजकंवार । अरज गुजारे बाई
 जैतलीजे । १० । बाबलवो बाबल मोये परणाय
 म्हारेतो जोड़ेकी कहिये सासरेजी । ११ । झुठी
 लाडो झुठन बोल ॥ थारेतो जोड़ेकी झुले
 पालणेजे । १२ । फिरिया फिरियाये बाई देस
 परदेस थारो जोड़ीको कुलमें को नहींजे । १३ ।
 न्हावे हुंडावो बाबाजी देस परदेस म्हारी जोड़ा
 रो जगपत राजवीजी । १४ । जगपत कहिये
 बाई मोटाजीराव । मोटोतो मांगे बाई दायजो
 ॥ १५ ॥ थेछो बाबाजी मोटाजीराव । मोटाई
 देस्यो बाईने दायजो ॥ १६ ॥ आला गिलावो

बाबल बांस कटाय तोरण थाम्ब रुपायदो ॥१७॥
 पाटुतो सुतुवो बाबल तणीयै खींचाय । पाना
 फुलसैं मंडप छाय दोजे ॥ १८ ॥ पढिया गुणीया
 वो बाबल बीप्र बुलाय हल हथलेवो जुड़ाय
 दोजे ॥ १९ ॥ लांबा तीखा खरड बिछाय आ-
 योड़ा सजन बैठाय दोजे ॥ २० ॥ झेलो फेरो लियो
 राजकंवार ॥ मांगले बाई जेतल दायजो ॥२१॥
 दूजो फेरो लियो राजकंवार ॥ मांगलो बाई
 दायजोजे ॥ २२ ॥ देस्यां देस्यांये बाई हस्त्यारी
 घूम ॥ करहातो देस्यां बाईने रलकताजे ॥२३॥
 देस्यां देस्यां ये बाई तील पचास आंगीतो देस्यां
 पुरीडेडसेजे ॥२४॥ देस्यां देस्यां ये बाई पीलड़ी
 म्होर रुपयातो देस्यां बाईने डेडसेजे ॥ २५ ॥
 हस्तीतो घोड़ा वो बाबल घरही घणा । म्हारे
 मन लागी दासी मनहटीजे ॥२६॥ देस्यां देस्यां
 ये बाई मनहटीरो दान ॥ क्युरे पीसतावो बाई
 जीवमें जे ॥ २७ ॥ आगेतो चाली बाई जेतल

देरी ज्ञान । बीच बिचाले दासी मनहटीजे । २८ ।

जेठ बड़ेकी बेटीरो ब्याव बाईवो जैतलदने
कोको आइयोजे । २९ । थारोतो लुगायोये सैयो
याकाई रीत काकण डोरा चाली रत जगजी
। ३० । काखल मुडलो हाथज सोड । जेठ बड़ेके
चाली रत जगजी । ३१ । सुंण सुंणये दासी द्यां
थाने सीख । दावलो मत जोई म्हारे म्हलमेंजी
। ३२ । सुंणसुंणये दासी द्यां थाने सीख पगल्या
मत चांपी मोटे रावकाजे । ३३ । सुंणसुंणये दासी
द्यां थाने सीख । बीडलो मत झेली पान पचास
कोजे । ३४ । खोलजडबल्या करचा सिणगार ।
बाला वालामें मोती पोलियाजे ॥ ३५ ॥

जेठ बड़ेके सात बरसकी धीय । काकी थारे
म्हल दीवो जगेजी ॥ ३६ ॥ काई राजाजीरो
दुख लाग्यो पेटके कोई आया समरथ पावणाजे
। ३७ । ना कोई राजाजीरो दुखेछे पेट । ना कोई
आया प्यारा पावणाजे । ३८ । डाक्या बला उलंग

पीछतो खड़ीछे बेटी रावकाजे । ३९ । सुणसुणये
दासी मेरीये बात । दीवलो क्युं जोयो म्हारे
म्हलमेंजे । ४० । सुणसुणये दासी दीछी थाने सीख
पगल्या क्युं चांप्या मोटे रावकाजे । ४१ । सुणसुण
ये दासी असल गंवार । बीड़ो क्युं झेल्यो पान
पचासकोजे । ४२ । कायथडारो देटोये बुलाय ।
कागदिया लिखभेजे म्हारे बापने ॥ ४३ ॥

तालातो कुंजी बाई जैतलदेर हाथ । घरकी
तो मालक दासी मनहटी । ४४ । कहोतो मारां
बाई थारोज देस । कहोतो मारा जगपत
राजबीजे । ४५ । देसडलोतो मारचां बाबल दुनिया
रुलजाय । जगपत मारचां बाई धुवागणीजे
। ४६ । मारो मारोवो जामी मनहटडी नार । मार
टंगावो गडरे कांगरे । ४७ । मारीछै मनहट कियो
घमसान । मार टंगाई गडरे कांगरे ॥ ४८ ॥

पैलीतो हुई म्हारी नानीरी सोक । पाछेतो
हुई म्हारी मायकी । ४९ । अबतो हुई बाई जेतल

देरी सोक । मार टंगाई गडरे कांगरेजे ॥ ५० ॥
 जनज्यो जनज्योये लुगायो जेतल सरीसी
 धीय । सोक छुटावे नानी मायकींजी । ५१ । गुड
 बिनाये लुगायो कीसडी चोथ । बाइवो जैतल
 बिन किसो रातीजुगो जे ॥ ५२ ॥

चारण न० १५

चन्द्या तेरी चकमक रात । नणद भोजाई
 रंग घोलियोजी म्हाराराज । १ । मांड्या भावज
 दोनुंजी हाथ चारण मांडी चीटली आंगलीजी
 म्हाराराज । देखां भावज थारा दोनुं हाथ ।
 म्हारी दिखांवा चीटली आंगलीजी म्हाराराज
 । ३ । राच्या भावज थारा दोनुं हाथ घणीये
 सुंगी आंगलीजी म्हाराराज । ४ । जेथाने चारण
 म्हन्दीरो चाव । जाय जाचोना राजा गोन्दनजी

म्हाराराज । ५ । रलकी चारण मांजल रात ।
 दिनतो उगायो राजाजीर देसमेंजी म्हाराराज
 । ६ । बुज्यो चारण गायारो गुवाल देस क्तावो
 राजा गेन्दकोजी म्हाराराज ॥ ७ ॥ योईछ
 चारण राव गेन्दको देस । सालर थोडा सरबर
 भोधणाजी म्हाराराज । ८ । बुज्यो चारण माली
 डारो पुत । बाग बतावो राजाजीरो कुणसोजी
 म्हाराराज । ९ । योई चारण राव गेन्दरो बाग ।
 आमुतो पाक्या नीम्बू रसभरयाजी । १० । बुज्यो
 चारण चेजारारो पुत । म्हल बतावो राजा गेन्द
 कोजी म्हाराराज । ११ । योईछ चारण राजाजीरो
 म्हल । अजब झरोखा छजा झुकरयाजी ॥ १२ ॥

सोवन चीटियोजी हाथ टगटग म्हला चा
 रण चढगईजी म्हाराराज । १३ । बैठ्या राजाजी
 तखत बिछाय चारण जामुजरो करचोजी म्हारा
 राज । १४ । मांढ्यो चारण चोसरहंदो ख्याल ।
 राजाकी रानी पासा रालीयाजी । १५ । लगिया

चारण गलेरोजी हार । राजारी राणी लगदियो
 पीवनेजी । १६ । हारी चारण गलेरोजी हार ।
 राजांकी राणी हारी पिवनेजी म्हाराराज ॥१७॥

पैली पहरकीजी रात घोना भायली म्हारा
 पिवनेजी म्हाराराज । १८ । दुजे पहरकीजी रात
 देवोना म्हारी भहना सिरको सायेबोजी म्हारा
 राज । १९ । तीजे पहरकीजी रात घोना बैरणती
 म्हारा पिवनेजी म्हाराराज ॥२०॥ चौथे पहरकी
 यारात देना सोकणती म्हारा पिवनेजी म्हारा
 राज । २ । कैतोदेखो बार तिन्हार । कैतोदेखो
 घुडला फेरतोजी म्हाराराज । २२ । रलकी चारण
 मांजल रात । दिनतो उगायो बावेजीर देसमेंजी
 । २३ । उठोना भावजढी म्हारी जडियो झांटो
 खोल बाहर उब्बा प्यारा पावणाजी म्हाराराज
 । २४ । म्हेतो हंसबोल्या बोईजी बोल । म्हारतो
 बोलासें थारो घर बस्योजी म्हाराराज ॥ २५ ॥

बोलज भावज मुखडाने बोल । चारण

सुरग्यानन बोलीना सहेजी म्हाराराज ॥ २६ ॥

उमराव ।

कुंणचीज काचीभली कुंणपाक्कण गुणदे ।
 कुणसुखी परदेसमें कुणधरा सुखलेजी मारुजी
 थैछो चातर भेदबतावो मेरीज्यान । १ । महलां
 काची गोरडी बनकाची बनराय । महल सुरंगा
 नारसे । कंचिया फुल लहराय जीप्यारीजी मेरो
 हंसके मनडो मोयो मेरी ज्यान । २ । पाकी
 कली अनारकी पाक्या नागरपान । पाक्या आम
 मतीरिया बीरज पक्या नर मानजी इतना काचा
 तोड्या बीगड़े मेरी ज्यान । ३ । सायर चात्रग
 नारहो जीसके घरसुख जान । जिसके कुटला
 नारहो सुख परदेसा मानजी प्यारीजी प्रीति
 पर पुरसांसूं लावे मेरीज्यान । ४ । कुंणबखत

जाडो भलो । कुण बखत गरमाव । कुण बखत
 बरखा भली । चात्रग हाल बताव । जी मारुजी
 थारी बुद्धि सजल बतावो मेरी ज्यान । १५ ॥
 सुखसेजाहो गोरडी । जाडो भलो लखात ।
 रत्नमिलके बतियांकरे चोसर खेले साथजी
 प्यारीजी गरमी पिया प्रेमरस प्यावे मेरी ज्यान
 । ६ । जोवन जोर अंगहो करे पपीहा केल ।
 शीवसंग पोडे कामनी कर छतियासुं मेल
 जी प्यारीजी लागै चतर चोमासो प्यारो
 मेरी ज्यान । ७ । आवो पोडो बालमा करो रंग
 मनभाव । जी प्यारेजी धणने हीवडेके लिपटावो
 मेरी ज्यान । ८ । उमराजीवो रसिया ॥

सम्पूर्णम् ।

कलकत्ता ६७, काटन प्रीट 'रामप्रेस' में शिवप्रसाद नेमाणी द्वारा मुद्रित ।

अंग्रेजी शिक्षा ।

लेखक—जी० एस० पथिक, बी० ए०

इसके सहारे थोड़ी हिन्दी जानने वाले अवोध बालक भी कुछ दिनोंमें बिना अध्यापकके अंग्रेजीमें लिखना, बोलना और पढ़ना अच्छी तरह आसानी के साथ सीख सकते हैं। हिन्दीसे अंग्रेजी सीखनेकी इच्छा रखनेवाले प्रत्येक मनुष्यों यह पुस्तक अवश्य ही खरीदनी और पढ़नी चाहिये। इस पुस्तकसे एक मास्टरके तनखाहकी बचत होती है और बड़ी आसानीसे अच्छी तरह अंग्रेजीका ज्ञान हो जाता है। हिन्दी जानने वालोंको अंग्रेजी सिखाने वाली जितनी पुस्तके अबतक देखनेमें आई हैं, उन सबसे यह पुस्तक विशेषता रखती है। इस पुस्तकको पढ़ कर आप अपने व्यापार और आफिसका काम काज करने लगेंगे। प्रत्येक माता पिता अपने बालकोंको यह पुस्तक पढ़नेके लिये दें। तात्पर्य यह कि प्रत्येक घरमें यह पुस्तक होनी चाहिये, कारण कि, पढ़े लिखे लोगोंके लिये भी इसमें कई कामकी बातें हैं। बड़े बड़े विद्वान समालोचकोंने इस पुस्तककी प्रशंसा की है। इसमें व्यापारिक पत्रलेखन और व्यापारमें काम आनेवाले शब्द और व्यापारिक तारकी बातें बड़ी अच्छी तरह समझाई गई हैं। हिन्दीसे अंग्रेजी सिखाने वाली अपने ढंगकी यह पहली पुस्तक है। मूल्य बारह आना, रेशमी जिल्दका मूल्य १/ एक रुपया। पुस्तक मिलनेका पता

CC-0. Mumukshu Bhawan Varanasi Collection. Digitized by eGangotri

रामसाह नेमाणी,

नं० ६७ काटन स्ट्रीट, कलकत्ता ।

श्रीगणेशाय नमः ।

मारवाड़ी गीत संग्रह ।

चौथा भाग ।

संग्रहकर्ता—खेताराम माली भुंभनुवाला ।

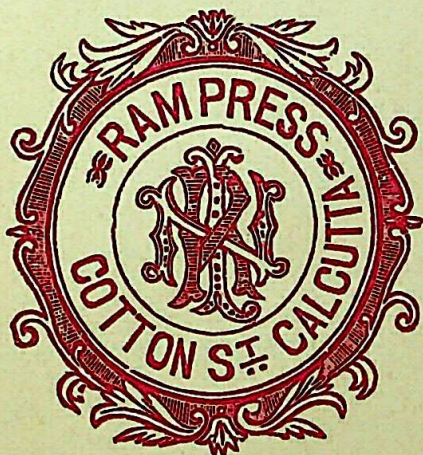
जिसको

रामलाल नेमाणीने अपने निजके “रामप्रेस”

यन्त्रालय नं० ६७ तुलापट्टीमें

प्रकाशित किया ।

इसका हक यन्त्राधोश ने स्वाधीन रखा है

इह किताब रोज़धरी हुआ है

1926.

श्रीगणेशाय नमः ।

मारवाडी गीत संगूह ।

चौथा भाग ।

दोहा । जै जै जै संकर सुवन जै जै देव गनेस ।

जै जै जै मेटो भिगन जै जै हरो कलेस ॥

चौबोला । जै जै हरो कलेस आदहम गणपतं

तोया मनावतं । जै जै सेस महेस सारदा नारदादि

यस गावत । जैजै टारो दोस होसद्यो हम वध्या-

बर चावत । जै जै पान पुष्प, ओर मोदक तुमरी

भेट चढ़ावत । झड़ । जैयती जैजै गनदेवा ।
करत सब सुर नर सेवा । जैयतीजै भिघन
निवारो । नैजैजै कह बरीलाल द्विज सरनु
लियो तिहारो ।

उमराव नः १

प्यारी पीहर जात है हमसे नेह तुड़ाय ।
किस बिदमैं मुखसे कहुं प्यारी बेग सिधाय ।
एजी प्यारीजी म्हारे मुखसे कही न जावे मेरी
ज्यान । १ । उमरावजी जो रसिया । प्यारी प्रीत
निभायदे अदबिचमें मत तोड़ । कतवारीके तार
ज्युं ज्युटुटे ज्युंजोड़ । एजी प्यारीजी म्होवत
ओड़ लंगानी चैये मेरी ज्यान । २ । उमरावजी ।
चन्दवदन मृगलोचनी खरब सुखकी खान । जों

बसहो मेरा तुजे परतनदेउं जान । एजी प्यारी
 जी अबकुछ जोर चलेनही म्हारो मेरीज्यान । ३ ।
 प्यारी तेरा मुख चन्द है मेरा नैन चकोर । चन्द
 बदन दिखलापरी लिया मेरा मन चोर । एजी
 प्यारीजी मनडो मेरोतैं बस कीन्युं मेरीज्यान । ४ ।
 प्यारी तेरे रूपकी सोभा कही न जाय । तुंचम्पा
 जुं खिल रही मैं भंवरो रह्यो लुभाय । एजी
 प्यारीजी अब मत काचीकली लकोवे मेरी
 ज्यान । ५ । उमरावजी वो रसिया हुंसन
 बिमनमें पक रह्या नीम्बुआ आम अनार ।
 चुसणदे रसकस मुझे है दोदिनकी भार । एजी
 प्यारीजी पाछे ये फल सब गलजावे मेरीजान । ६ ।
 प्यारीरूप अथाह है जल समद भकोरा खाय ।
 मृगत्रसना ज्युं मैं फिरुं अब तो प्यास बुभाय ।
 एजी दिल ज्यान अबतो तनकी तपत मिटादे

मेरीजान । ७ । प्यारी यारी करत सब करनही
 जाने कोय । ओड़ लंगावे दोस्ती सच्चा आसक
 होय । ओजी प्यारीजी कठीन है रीत प्रीतका
 धारा मेरी जान । ८ । उमरावजी वो रसिया ।
 प्यारी तेरे हुसनपर मैं होरहा लवलीन । मैं
 तुजबिन ऐसा दुखी जैसे जलबिन मीन । एजी
 प्यारीजी मीनतो बिना नीर मरजावे मेरीजान
 । ९ । रुपां पर गरबात है मुख नारी जान । जुलम
 बाण कसमारती चंचलनार सुरंजान । एजी
 प्यारी बाफ़ट आसकको मनमोवे मेरीजान
 । १० । उमरावजी वो रसिया । प्यारी तेरे
 रूप मैं जबसे कूरबान । तैं हंसके पुछा नहीं
 मेरा कबी वयान । एजी प्यारीजी अबतो
 दिलमें दया बिचारो मेरीजान । ११ । उमरावजी
 वो रसिया । दिल मेरेमें मैं परी ध्यान धरूँ

दिनरात । नांव सुना जब जानका मेरा दिल
 घबरात । एजी प्यारीजी निसदिन भुख नीन्द
 सब त्यागी मेरी जान । १२ । आसक प्यासा
 प्रेमका दरसन नार पिलाय । प्यादे प्याला
 प्रेमका नाहक मत तरसाय । एजी मिरगानैनी
 अरजी पेसकरो अबम्हारी मेरीजान । १३ ।
 प्रीतकरीसो जानके तजमती अब मोय । प्रीत
 करी निरभी नहीं दियो जमारो खोय । एजी
 प्यारीजी प्रीतका दरजा सबसे आला मेरी
 ज्यान । १४ । प्यारी अबतुं बिछरसी गेर
 प्रीतको फंद । हंसहंस हुसन लुटावती नेह
 कियो अब मंद । एजी प्यारी जी कैसे
 प्रीत अदबीच तोड़ी मेरीज्यान । १५ । प्यारी
 तेरे दरस बिन नहीं सबुरी होय । जैतुं बिछ
 रेगी परीये नैन मरेंगे रोय । ए प्यारीजी

जीवडो किसबिद धीर धरेगो मेरीजान
 । १६ । प्यारी मोय तड़फत तजा धरुं किस
 तरां धीर । कुण सुने दुखकी बिथा नैनां जारो
 नीर । एजी प्यारीजी म्हारो नाजक जीव
 घबरावे मेरीजान । १७ । प्यारी मुझसे बीछरी
 जरत ब्रहमेजान । ऐसा जुगमें को नहीं परी मिलावे
 आन । एजी प्यारीजी आपबिन ब्रहानल तनतावे मेरी
 जान । १८ । भली निभाई दोस्ती चन्दा बदनी
 नार । अदबिचमें थोखो दियो हिवड़े बहे
 कटार । एजी प्यारीजी मेरो मनडो पलमें
 हर लियो मेरीजान । १९ । हांये बिछोवाहै बुरा
 बुरा प्रीतका कार । प्रीत बुरी है जगतमें करती
 प्रीत खराब । एजी पीयारीजी प्रीततो सुरा ओड
 लंघावे मेरी जान । २० । प्यारी तेरे इस्कमें
 पलभर पड़े न चैन । दरसन तेरेबिन परी मैं

दुखिया दिनरैन । अरे पियारीजी निसभर
 नैना नींद न आवे मेरी ज्यान । २१ । प्यारी
 तो पीहर गई उठे कलेजे सुल । पैली मैं
 जानी नहीं प्रीत करी मैं भुल । एजी पियारीजी
 तुजबिन मुजकूं लबरन आवे मेरी ज्यान । २२ ।
 सूरत बेग दिखा परी क्युंगई दिलसे भूल ।
 मिलना है जुगमें भला बिछरन मरण संतुल ।
 एजी पियारीजी बिछरा साल जुदाई साल
 मेरी जान । २३ । पियारी प्रीति लगायके गई
 हमें छिटकाय । जीव पापीना संग गये बैठरह्यो
 पिसताय । एरी दिलजान मन मुख नहीं
 कदर पिछानी मेरीजान । २४ । प्रीत निभानी है
 कठिन प्रीति करो मत कोय । प्रीति करी निरभी
 नहीं तो प्रीति करथांके होय । एजी दिलदार
 प्रीतिकी रीत कठिन है भारी मेरीजान । २५ ।

प्यारीकी बोली मुजे हरदम आती याद ।
चित्तसे पलकन उतरे नाजोका संवाद । एरी
मृगानैनी थारी बोली घणी रसीली मेरीजान
। २६ । हांय परी जीव लेगई संगन लेगई मोय ।
मिले बिना दिलदारके जीना किस बिद होय ।
एजी मृगानैनी तुजबिन पलपल बरस लखावे
मेरीजान । २७ । प्यारी प्रीति तोड़गी करगई
मोय निरास । बिना तेरे दीदारके मेरो चित्त
उदास । एजी प्यारीजी अबतो जलदी दरस
दिखावो मेरीजान । २८ । चन्दबदन मृगलोचनी
गजगहनी म्हमंत । दूरदेसमें जायके बैठी होय
नीचन्त । एजी सुन्दर धण म्हारो तुजबिन
जीवन लागे मेरी जान । एजी दिलदारजी ये
भोरी ।

पियारी आई आज घर जीवडो रह्यो लुभाय ।

जुगभर घड़ी लखावती पलपल वरस लखाय ।
 जी म्हाराज सूरजथे जलदी छिपज्यावो म्हाराज
 । ३० । अब बिलम्ब नेक न करो छिपो सूरज
 म्हाराज । आप छिप्यां सारासरे मनमेरेका काज ।
 जी म्हाराज मैं पियारीकूँ कंठ लगाउं म्हाराज
 । ३१ । पियारी आई म्हलमें गेरी गलबिच बांय ।
 रम्मी पियारी सेजमें दी सब तपत मिटाय । एजी
 पियारीजी म्हारे हीवड़े करी सिलाई मेरी ज्यान
 । ३२ । पियारीजी सबजानतुहे प्रीत रीतकी सार ।
 ओड़ लंगादे प्रीतकूँ अब मत बीछड़ी नार ।
 एजी मृगनैणी म्हाने छोड़ कठे मत जाई
 मेरी जान । ३३ । मनस्या सब मेरी भरी रम्मा परी
 संग ख्याल । रंगढोलो रंगमें कियो दिखा कोक
 की चाल । एजी चंदाबदनी सागे सुखसे निसा
 बिताई मेरीजान । ३४ । खूसहो खेली सेजमें चिता

लंका बाम । तनकी सब दुबद्या मिटी कहते
खेताराम । जीम्हाराज माली स्हर भुंजणुंवाला
म्हाराराज । ३५ ।

दारुडी नं० २

दारुडी दाखारो म्हारे छैल भंवरजीने थोड़ी
थोड़ी दीज्याये दारुडी । १ । ओलेये म्हारी
सौक कलाली म्हारो बाजुबंद गणोराखोये । आ-
बेलो म्हारो मदछकियो बनडो ज्याने थोड़ी थोड़ी
दीजोये दारुडी । २ । ओलेये म्हारी सौक
कलाली म्हारो टडो गणे राखोये । आवेलो मद-
छकियो भंवरजीने थोड़ी थोड़ी दीजोये दारुडी
। ३ । ओलेये म्हारी सौक कलाली म्हारो टेवटो
गणे राखोये । आवेलो मदछकियो भंवरजीने

थोड़ी थोड़ी दीजोये दारुडी । ४ । ओलेये
 म्हारी सोक कलाली म्हारी बिंदली गणे राखोये
 आवेलो मदछकियो भंवरजीने थोड़ी थोड़ी दीजो
 येदारुडी । ५ । ओलेये म्हारी सौक कलाली
 म्हारी नथली गणे राखोये । आवेलो मदछ-
 कियो भंवरजीने थोड़ी थोड़ी दीजोये दारुडी । ६ ।
 ओलेये म्हारी सौक कलाली म्हारी हंसली गणे
 राखोये आवेलो मदछकियो भंवरजीने थोड़ी
 थोड़ी दीजोये दारुडी । ७ । ओलेये म्हारी सौक
 कलाली मेरी बेसर गिरवे राखोये आवेगो
 सेजारो भंवरो जीने थोड़ी थोड़ी प्याजेये दारुडी
 । ८ । यालेये म्हारी सौक कलाली मेरी पायल
 गिरवे राखोये । आवेगो दिलजानी भुरो जिने
 थोड़ी थोड़ी पियाजेये दारुडी । ९ ।

ढफ नः ३

आछयोजी पियाजी म्हाने महमद घडायद्यो
 आछयोजी पियाजी म्हाने महमंद घडायेद्योतो
 रखडी घडाद्यो पिया अबकी घडीरे पलककी
 घडी ढफ कायेको । आछयो ढफ कायेको
 बजावो बालम रसिया ढफ कायेको । १ । धिमा
 धिमा बाल गौरी महमंद घडायेद्युं । धिमा धिमा
 बोल गौरी महमंद घडायेद्युं तो रखडी घडाद्युं
 गौरी अबकी घडी ढफ कायेको । २ । थारो
 ढफबाजे म्हारो इन्दरगढ़ गाजे । थारो ढफबाजे
 म्हारो इन्दरगढ़ गाजे तो सुती नार चिमक जागे
 ढफ कायेको । ३ । आछयोजी बालम म्हाने
 कुण्डल घडायेद्यो तो झुटणा घडाद्यो पिया अबकी
 घडी ढफ कायेको । ४ । धिमा धिमा बोल गौरी
 कुण्डल घडायेद्युं । धिमा धिमा बोल गौरी कुण्डल

घड़ायेद्युं तो भुटणा घड़ाद्युं गौरी अबकी घड़ीरे
 पलककी घड़ी । ५ । आछचोजी बालम म्हाने
 गलपटियो घड़ायेद्यो । आछचोजी बालम म्हाने
 गलपटियो घड़ायेद्यो तो कण्ठी घड़ायो पिया
 अबकी घड़ीरे पलककी घड़ी ढपकायेको । ७ ।
 धिमा धिमा बोल गौरी गलपटियो घड़ायेद्युं
 धिमा धिमा बोल गौरी गलपटियो घड़ायेद्युं तो
 कण्ठी घड़ाद्युं गौरी अबकी घड़ीरे पलककी
 घड़ी तो राखुं म्हारी पियारी घणने जीवकी जङ्गी
 ढफ कायेको । ८ । आछचोजी बालम म्हाने बाजु
 बन्द घड़ायेद्यो । आछचोजी बालम म्हाने बाजु बन्द
 घड़ायेद्यो तो टड्डा घड़ायो पिया अबकी घड़ीरे
 पलककी घड़ी । ९ । धिमा धिमा बोल गौरी
 बाजु बन्द घड़ायेद्युं । धिमा धिमा बोल गौरी
 बाजु बन्द घड़ायेद्युं तो टड्डा घड़ाद्युं गौरी अबकी

घड़ीरे पलककी घड़ी ता राखुं म्हारी प्यारी
 घणने जिवकी जड़ी ढफकायेको । १० । आछथोजी
 बालम म्हाने गजरो मंगायद्यो । आछथोजी बालम
 म्हाने गजरो मंगायद्यो तो चुडलो चितराद्यो पिया
 अबकी घड़ीरे पलककी घड़ी ढफकायेको । ११ ।

पिचकारी नः ४

माथाने मंहमद अधिक बिराजे । माथाने मह-
 मंद अधिक बिराजे तो रखडीरी छवि न्यारीजी
 गोरीके बदन पर कुंण मारी पिचकारीजी नाजो
 के बदन पर । १ । जिन मारी जिन मोय बतावो
 जिन मारी जिन मोय बतावो तो नातर में दुंगी
 गारीजी । गोरीके बदन पर । २ । सासुको जायो
 बाईजीरो बीरो । सासुको जायो बाईजीरो

बीरोतो राजन मारी पिचकारीजी सुन्दरके बदन
 पर ॥ ३ ॥ भर पिचकारी मेरे मुख पर मारी ।
 भर पिचकारी मेरे मुख पर मारीतो भिज गई
 चम्पा साड़ीजी गोरीके बदन पर । ४ । कानाने
 कुंडल अधिक बीराजे कानाने कुंडल अधिक
 बीराजेतो झुटणारी छवि न्यारीजी गोरी के
 बदन पर ॥ ५ ॥ गलेने सतलड़ी अधिक
 बिराजे । गलेने सतलड़ी अधिक बिराजेतो
 कंठीकी छवि न्यारीजी । गोरीके बदन पर ।
 ॥ ६ ॥ कायेकी पिचकारी कायेकी डांडी ।
 कायेकी पिचकारी कायेकी डांडीतो कायेकी
 गुलक्यारीजी । गोरीके बदन पर ॥ ७ ॥ सोने
 की डांडी रूपेकी पिचकारी । सोनेकी डांडी रूपे
 की पिचकारी तो कैसरकी गुलक्यारीजी ।
 गोरीके बदन पर ॥ ८ ॥

बंगलो नः ५

जानी म्हारा माथाने महमंद ल्याव रखड़ी
 घड़ाचो जी म्हारा भरतार ॥ १ ॥ ज्यानी थारो
 बुंगलो कीतीयेक दूर आता जाता हारयाजी
 म्हारा भरतार ॥ २ ॥ गोरी म्हारी बैलजुपाद्युदोय
 च्यार । नाजो म्हारी रेलंबैठी आवोये म्हारी
 घरनार ॥ ३ ॥ ज्यानी थारे बिचबहे दरियाव गोदी
 कर लेचालोजी म्हारा भरतार ॥ ४ ॥ गोरी म्हारी
 भाइये भतीजा म्हारे साथ लाजा मत मारोये
 म्हारी घरनार ॥ ५ ॥ ज्यानी म्हारा भाइये भतीजा
 छिटकाय । गोरीको मन राखोजी म्हारा भर-
 तार ॥ ६ ॥ गोरी म्हारी रङ्ग महलमें चाल नाजो
 म्हारी रंग महलमें चाल । गोदी थाने लेल्यांये
 म्हारी घरनार ॥ ७ ॥ ज्यानी म्हारे कानाने कुंडल

ल्याय । झुटणा घड़ाधोजी म्हारा भरतार ॥ ८ ॥
 ज्यानी म्हारा गलेन सतलरी ल्याय । गलपटियो
 घड़ाधोजी म्हारा उमराव । जानी थारो बुगलो
 । ९ । गोरी म्हारी बैल जुपायूं दोय चार ।
 नाजो म्हारी बैल जुपायूं दोये चार । गाड्यां बैठी
 आवोये म्हारी घरनार । १० । जानी थारे वीच
 बहे दरियाव । मोदी म्हाने लेल्यो जी म्हारा
 भरतार ॥ ११ ॥

दाडू नः ६

सुसराजी आगे सात सलाम । दाडूये मंगा
 यो हरिये बागकीजी महाराज । १ । ओजी धण
 ने दाडू भावे राज । बालक धणने दाडू भावे
 राज । २ । देस्यां भवड़ म्हारी अगड़ घड़ाय

या रुत दाड़ुकी नाही जी महाराज ॥ ३ ॥
 जेठजी आगे सात सलाम दाडू मंगाव्यो राजा
 जीरे बागकीजी महाराज । ओजी धरुने । ४ ।
 देस्यां भवड़ म्हारी आदो धन बांट । या रुत
 दाडु दाखारी को नाहीजी राज । ५ । देवर
 आगे सात सलाम । दाडु मंगाव्यो हरियो बागकी
 जी महाराज । ओजी धरुने । ६ । देस्यां भावी
 म्हारी निम्बुडा मंगाय । या रुत दाडू दाखारी
 को नाहीजी राज । ७ । सासुजी आगे सात
 सलाम । दाडु मंगाव्यो हरियो बागकीजी महा-
 राज । ओजी धरुने । ८ । देस्यां भवड़ म्हारी
 लाडुड़ा सनाय । या रुत दाडू दाखारी को
 नाहीजी राज । ९ । मारूजी आगे सात सलाम
 दाडु ये मंगाव्यो हरियो बागकीजी महाराज । १० ।
 करिया मारूजी घोड़ापर जीन । डेरातोढाल्या

राजाजोरे बागमेजी । दे नगारो चढ़ीया रूख
 परजी म्हाराज । ११ । ओजी धणने । तोड
 तोड़ायकर बान्धी चोमट पोट । आप सेलामारू
 घोड़े असवार । रामचंद्रजीरे सीरपर पोटलीजे
 म्हाराज । १२ । ल्याउतारी स्यामी सालमे
 जी म्हाराराज । खाबो सोतो खावो घरकी नार ।
 और सहियाने भर भर पल्ला बांटद्योजी म्हारा
 राज । १३ ।

जापेको नः ७

नानीसीनार नारेलीसो पेट । करे ये भंवरजी
 आगे बिनतीजीराज । १ । येकबरजी ढोला
 बागामें जाय । बागामें कलीयेमरोड़ ज्यो जीराज
 । २ । हमनारंगी थे कलीये अनार । सेजामें
 कलीये मरोड़स्यांजी राज । ३ । नहीं समजो

सासु सुगणीरो पूत नही समजो भोली बाई
 जीरो बीर चालेछेपीड़ उतावलीजी राज । ४ ।
 पिड़ चले धण लुललुल जाय पीडचले धण लुल
 लुलजाय । करे भंवरजी आगे बीनतीजी राज
 । ५ । येक बरजी ढोलासाथ्यामें जाय । साथ्या
 में घुडला डकायदोजी राज । ६ । तुम घुडला
 हम असवार । तुम घुडला ये गोरी हम अस-
 वार । सेजामें घुडला डकायस्यांजी राज । नही
 समजो । ७ । येकबरजी ढोला निचेजाय ।
 येकबरजी ढोला निचे जाय । जायथारी माउ
 जीने जगाय दीजो राज । ८ । हंसकरजी ढोले
 बांधी है पाग । मुलकत मोजा पहरियाजी राज
 । ९ । जनजोये गोरीलाड़णपूत । जण जोये
 गोरी लाड़णपूत । बंस बधाई म्हारे बापकोजी
 राज । १० । अबसर्मभो सासु सुगणीरो पूत

अब समझो भोली बाईजीरो वीर । अब म्हारी
सारघणी करेजी राज । छाने मुठड़ी बे भरावजी
राज ॥११॥

टप्पो नः ८

तीन पुड़तकोरे गिंडवोरे हड़ लेगयोहंजो हारे
हड़लेगयोहंजो किसबिद पोड्डुं जानीवो सीराणो
नाहीं । १ । जेघरहोयमेरो सायबोरे बेकीबांय
सीराणो । हारे बैकीबांय सिराणो पियो बसत है
पियो बसत है ज्यानीवो पुरबके मांही । २ । इतना
सा झुरना मत झुरेये मेरो रूप दीवानण । हांये
मेरी पतलीमगेजण । आयमिलुंगो आयमिलुंगो
गोरी येक आदी पैली । ३ ।

टपो नं० ९

दिल्लीये सहरसुं छींट मंगाई । दिल्लीये
 सहरसुं छींट मंगाई तो बैका सीमाया साढ़ेतीन
 बटवारे साढ़ेतीन बटवा । मैतो तेरे तांइ आई
 मेरा ज्यानीलटवा । मैतो तेरे तांइ, आई । १ ।
 येक पुड़तमें लूंगसुपारी । येक पुड़तमें लूंग
 सुपारीतो दुजे पुड़तमें तमाखु जरदोरे तमाखु
 जरदो । मैतो तेरे । २ । लूंग सुपारी गोरी
 बी चाबेतो रसियो चाबेरे तमाखु जरदोरे ।
 तमाखु जरदो । मैतो तेरी खातर आई मेरा
 ज्यानी लटवा । ३ ।

टपो नः १०

जीपाणीमें पापड़ कीसासरे बनमें कीसी
 बन्दूख। सेजामें रसिया कीसासरे कोई देदे
 सोवे पूठ। येतने कीण बिलमाइये मोडी क्युं
 आईये कंवर निहालदे । १। जेम्हे थाने गोरी
 पूठ देवां तो साखी श्रीभगवान। बाडीकी बेल
 ज्युंसजी उथला सारीरात। इन्द्र भडी लग्नइये
 चारुदिस छाइये बैरणबादली । २। जी आम तले
 धण पोडती तले बिछातो चीर। राजन पंखो
 ढोलताजी सोज्या नाजक जीव । ३। तने कीण
 बिलमाइये मोडीक्युं आईये कंवर निहालदे ।
 घर आवो रंग रसिया केसरकी क्यारी रंग
 महलमें। घर आवो गुलभारा अंतरकी सीसी
 मेरे हाथमें । ४।

राजन चाल्या चाकरी सरे पगमें उलझी
 डोर। पाछा फिरकर झांकलोसकोई धरा उभी
 गरा गोरजी तने कीरा बिलमाइये । ५ । जीउदा
 तो बैराग भलासरे काची भली अनार । पतला
 तो रसिया भलासरे कोई मोटा जाट गंवार ।
 येतने कीरा सोकरा बिलमाइये मोड़ी क्युं आईये
 कंवर निहालदे । घरआवो रंग रसिया फुलडारो
 पंखो मेरे हाथमें । ६ । जी आमतले दीवो जगे
 जग जग मांगे तेल । सात बरसको सायबो
 बो चिमक चिमक रसलेय । मोड़ी क्युं आई । ७ ।
 घर आवो रंग रसिया हवातो लगणयो रंग मह-
 लमें । गोरीये तुं गोरड़ीसजी उत्तम थारी
 जात । गजको काढो घूंघटो सजी चिपकर सोवो
 साथ । ८ । तने किराबिलमाइये । घर आवो रंग
 रसिया लुंगारी क्यारी मेरे महलमें । अंतरकी

सीसी मेरे हाथमें । ६ । जीपारबतीको देवरो
 गुगल चढेयन धूप । परदेस्यांकी गोरडी कोई
 जोबन चढेन रूप । तने कीण बिलमाई । १० ।
 जी गुन गीरीको चुंतरोसरे जिसपर कतरुं पान ।
 कतर कतर भेलाकरुं कोई चावो चतुर सुजान ।
 तनेकीण । ११ । जीकाचो लीटो दूदको सरे मोबत
 पियोयन जाय । घणी पियारी मेरी मावडीस
 कोई पिया बिल रह्योयन जाय । तने कीण बील-
 माई । १२ । जीसोनेकी थारी आरसी सरे चांदी
 को हथफूल । सासू जायो सायबोसरे तौरुंको
 सो फूल । १३ । तने कीण बीलमाइये । जीसासुको
 सिर गुंथती सरे नोनो बीन्द लगाय । हाथजोड़
 पांवां पडुंस जी थारो बेटो धोर बुलाय । १४ ।
 मोती बरणो बाजरो सरे भर पसे दुलजाय ।
 परदेसीकी गोरडी कोई बिनटले गुडजाय । जीतने

कीण । १५ । जीसारणमाली ठीकरी सरे घसघस
 पतली होय । परदेस्यांकी गोरडीस कोई भुरभुर
 पिंजर होय तने कीण । १६ । जीजैपुरके बजा-
 रमें सजी पढ्यो पैमली बोर । निची होयकर
 उठायलियो सकोई गयो कमरमें जोर । १७ ।
 तने किण सोकण बिलमाईये मोठी ब्युं आइये
 कंवर निहालदे । १८ ।

चाकरीको नः ११

आज म्हारो राजन चाकरीने चाख्यो तो
 करलियो ये घोड़ापर जीन । उठगयो ये सहर
 सारो आज । उठगयो ये गोरीको भरतार ।
 नाही आवे ये नींदडली सारी रात । नाही
 आवेये नींदडली सारी रात । रीतगयो ये

पिलंग दरीयाव । कुण बुजे ये गोरीके दिलकी
 बात । नाही आवे ये नींदडली सारी रात । १ ।
 तातासा पाणी तेल उबटना । न्हावो क्युं नाजी
 गोरीका भरतार । न्हावोक्युं नाजी बादीला भर-
 तार । थे न्हावो थारा कंवर नुहावो म्हारी रेल
 हंक जाय । म्हारा भायला उठजाय । उठ गयो
 ये सहरसारो आज । उठगयो ये जोडीको भरतार
 । २ । पोय पोय फलका जेट बनाई । पोय
 पोय फलका जेट बुनाई तो जिमो क्युं नाजी गोरी
 का भरतार । जीमो क्युं नाजी । ३ । थे जीमो
 थारा कंवर जिमावो । थे जीमो थारा कंवर
 जिमावो । म्हारी रेल हंकजाय । म्हाराये साथीडा
 उठजाय । उठगयोये गोरीरो भरतार । ४ ।

चुगचुग कंकरी महल चिणायोतो मोरया
 भांकोजी गोरीका भरतार । मोरया भांकोजी

बादीला भरतार । ५ । थेभांको थारा कंवर
भांकावो म्हारी रेल हंकजाय । म्हारी बालद लद
जाय । उठगयो ये गोरीको भरतार । ६ ।

चुगचुग फुलडा सेज वीछाईतो पोडो क्युं-
नाजी जोडीका भरतार । पोडो क्युं नाजी गोरीका
भरतार । थेपोडो थारा कंवर पुढावो म्हारी रेल
हंकजाय म्हारा साथीडा उठजाय । ७ ।
बाराये बरससुं पियो घरआयो । आगयोये सहर
सारो आज । भरगयोये पिलंग दरियाव । अब
आवेये निंदडली सारी रात । अब आवेये निंद
डली सारी रात । अब जुजेये गोरीके दिलकी
बात । ८ । उठगयोये सहर सारो आज ।

होलीको टपो नं. १२

बलिहारी मेरो बाप दिवानी पंचाकानी बर
 हेरणे चाल्योरी । दोयतन गनिया दोय मन
 गनिया । १ । बलिहारी योघर नही हेरचो बर
 नही हेरचो हेरदिया दरवाजारी । २ । दोयेतन
 मनिया । बलिहारि यो बामण मरियो नाई मरि
 यो नैमेरो करी सगाईरी । दोयेतन मनिया । ३ ।
 बलिहारी केकरे यो बामण नाई । कामकरथा
 मेरी माई । दोयतन मनिया । ४ । बलिहारी
 सासु बेचे सुसरेने । जिठाणी बेचे जेठने । मै बेचूं
 चणाके खेतरी । ५ । दोयतन मनिया । बलि
 हारी सिरपर मेल्यो पालणो । गई चणाके खेत
 दोयतन मनिया । ६ । बलिहारी सोजा मेरा
 बालमा । सोजा मेरा बालमा । लोरीदे तेरी

गोरी । ७ । दोयतन मनिया । बलिहारीयो
 गेलेगैतो राय बटाउ । येक भोटो देयजाई । ८ ।
 दोयतन मनिया । बलिहारी योके तेरो लागे
 भाई भतीजो केतेरो लागे छोटो देवरियो ।
 दोयतन मनिया । ९ । बलिहारी यो नही लागे
 मेरो भाई भतीजो नही मेरो छोटो देवरियो ।
 दोयतन मनिया । १० । बलिहारीयो सासु
 जायो डीकरो यो लाल नणदको बीरोरी ।
 दोयतन मनिया । ११ ।

निबबो न० १३

उंचोसो पीपल राज खोखरो । जैचढ
 टांग्योछे हारजहो । पिव पातलियाजी राज ।
 मारु मनभरिया वो राज निमवो । निमवोतो

देई म्हारे आलीजा ने रस भरचो । ऐसोतो
 कुलमें वो राज कोनही । ल्यावे ल्यावे हार
 उतारजवो राज पिव पातलियावो राज । १ ।
 मार दुमालोराज धणगई । ल्यावे ल्यावे हार
 उतारजहो राज पिव पातलियावो राज । २ ।
 येकज निमवो राज दोयजणा माचीछे चुसाजी
 चुसजहो । पिव पातलिया । ३ । एकज खटोलो
 वो राज दोयजणा । मांचीछे भींचाजी भींचजी
 होय । पिव पातलियावो राज । ४ । सेर
 मिठाईवो राज दोयजणा माचीछे लुटाजी खोस
 जहोय । पिव पातलियावो राज । ५ । एकज
 डुपटो वो राज दोयजणा । माचीछे खेंचजताण
 जवो । केमरियावो राज पिव पाललियावो राज
 म्हारा मनभरिया वो राज निमवो निमवोतो
 देई म्हारी जोडीकाने रस भरचो । ६ ।

नणदोई ढोलो न. १४

रखड़ी घडावे म्हारोढोलो । महिमनघडावे
 प्यारो नणदोई । १ । देखोरे सहरका सबकोई ।
 बाईजीसुं प्यारो लागे नणदोई । २ । झुठणा
 घडावे म्हारो ढोलो कुण्डल घडावे प्यारो नण-
 दोई । ३ । देखोरे । तिलडी घडावे म्हारो ढोलो ।
 गलपटियो घडावे प्यारो नणदोई । ४ । देखोरे ।
 बाजुबन्द घडावे म्हारो ढोलो बैका लगावे
 प्यारो नणदोई । ५ । देखोरे । गजरा घडावे
 म्हारो ढोलो । वन वगड़ी घडावे प्यारो नणदोई
 । ६ । देखोरे । पायल घडावे म्हारो ढोलो ।
 बिछिया घडावे प्यारो नणदोई । ७ । देखोरे ।
 दावण सिमावे म्हारो ढोलो । चुनडी रंगावे
 प्यारो नणदोई । ८ । देखोरे सासुको गवाई

सुसरेको जंवाई घुंघटवाली कां नणदोई चारे
 बालेरो वहणोई । छोटी सालीको जीजोजी ।
 म्हारे होलरको फूफो जी । म्हारे आज आयाजी ।
 थारे माथेरो दुमालो कोठे भूल आयाजी ।
 म्हारा प्यारा नणदोई । जुगवाला नणदोई ।
 थारे हाथारी अंगुठी कोठे भूल आयाजी ।
 म्हारा प्यारा नणदोई । जुगवाला नणदोई ।
 थारे हाथारी अंगुठी कोठे भूल आयाजी ।
 म्हारा प्यारा नणदोई जुगवाला नणदोई ।
 घुंड़ी खोल बोलोजी ।

कांगसियो नः १५

म्हारे भंवरको कांगसियो जिठाणीये
 किसबिद आयो थारी सेज ॥ नाम्हे थारे घरे
 गया दोराणीये ना म्हे लियोछे बुलाय । भाभीके

देवर लाडलो द्योराणीये आयो आयो ढलतीसी
 रात । भाभीके आणो जाणो छोड्यो मारु
 जीवो मरज्याऊं जहर विस खाय । मरस्योतो
 जास्यो जीवसुं मारुणीये भाभी म्हारे जीवड़ैको
 हार नखरालीये भाभी म्हारी सेजाको सिणगार ।
 म्हारा भंवरका मोती जिठाणीये किसबिद
 आया थारी सेज । ना म्है थारे घरे गया द्योरा
 णीये ना म्है लियोछै बुलाय । भाभीके देवर
 लाडलो द्योराणीये आयो ढलतीसी रात ।
 भाभीके आणो जाणो । ४ । म्हारा भंवरको
 पेचो जिठाणीये किसबिद आयो थारी सेज
 नखरालीये । ना म्है थारे घर गया द्योराणीये
 नाम्हे लियोछै बुलाय । भाभीके देवर लाडलो
 द्योराणीये आयो ढलतीसी रात । भाभीके ।
 म्हारे भंवरको डोरो जिठाणीये किसबिद आयो

थारी सेज । नाम्हे थारे घरे गया द्यौराणीये
 नाम्हे लियोछे बुलाय । भाभीके देवर लाडलो
 द्यौराणीये आवे ढलतीसी रात । ६ । भाभीके ।
 म्हारे भंवरको बामो जिठाणीये किस बिद आयो
 थारी सेज । नाम्हे थारे घरे गया द्यौराणीये
 नामै लियोछे बुलाय । भाभीके देवर लाडलो
 द्यौराणीये आवे ढलतीसी रात । ७ । भाभीके ।
 म्हारे भंवरकी बींटी जिठाणीये किस बिद आई
 थारी सेज । नाम्हे थारे घरे गया द्यौराणीये
 नाम्हे लीन्योछे बुलाय । भाभीके देवर लाडलो
 द्यौराणीये आवे ढलतीसी रात । ८ । भाभीके ।
 म्हारा भंवरका मोचा जिठाणीये किस बिद
 आया थारी सेज । नाम्हे थारे घरे गया द्यौरा-
 णीये नाम्हे लियोछे बुलाय । भाभीके देवर
 लाडलो द्यौराणीये आवे ढलतीसी रात । ९ ।

भाभीके आणो जाणो छोड़्यो मारुजीवो मरुं
जहर बिस खाय ।

देवर न. १६

महिमन घड़ावो देवर परणीने पहरावोजी ।
परणीने पहरायर म्हारे पगां लगावोजी । रंग
जी देवरिया संसारमें भोजाई प्यारीजी । १ ।
भुटणा घड़ावो देवर परणीने पहरावोजी पर-
णीने पहरायर म्हारे पगा लगावोजी रंगजी
देवरिया । २ । गलपटियो घड़ावो देवर परणीने
पहरावोजी परणीने पहरायर म्हारे पगा
लगावोजी । रंगजी देवरिया । ३ । बाजुबन्द
घड़ावोजी देवर परणीने पहरावोजी । परणीने
पहरायर म्हारै पगा लगावोजी । रंगजी देवरिया

१४। गजरो घड़ावो देवर परणीने पहरावोजी
परणीने पहरायर म्हारे पगा लगावोजी ।
रंगजी देवरिया । ५ ।

पायल घड़ावो देवर परणीने पहरावोजी ।
परणीने पहरायर म्हारे पगा लगावोजी ।
रंगजी देवरिया । ६ । दावण सिमावो देवर
परणीने पहरावोजी । परणीने पहरायर म्हारे
पगा लगावोजी । रंगजी देवरिया । ७ ।
चुनड़ी रंगावो देवर परणीने ओढावोजी ।
परणीने ओढायर म्हारे पगा लगावोजी ।
रंगजी देवरिया । ८ ।

लुम्याकी डोरी न. १७

टेर जाटनीकी । म्हारीये लुम्यारी डोरी
आक तलै मेरो सासरीयो लुम्यारी डोरीये कोई

नीमतले मेरो पीर । मेरी । १ ॥ आक बकरिया
 चरगयाये लुम्यारी डोरी ॥ २ ॥ कोई नीम झिलोरा
 खाय ॥ मेरीये लुम्यारी डोरी ॥ ३ ॥ एक
 पनडलो तोड़ियोये लुम्यारी डोरी कोई चुव
 चुव पड़े ये मंजीठ म्हारीये ॥ ४ ॥ तलै कटोरो
 मांडियोये लुम्यारी डोरी कोई भख्यो झिलोरा
 खाय म्हारीये लुम्यारी डोरी ॥ ५ ॥ मैं तो
 गई मेरे नानीरेये लुम्यारी डोरी ॥ कोई
 मेरेये मामेको ब्याय म्हारी लुम्यारी ॥ ६ ॥
 सुसरोजी आया लेणनेये लुम्यारी डोरी ॥ कोई
 किन बिदये मैं देउं जुबाब म्हारीये लुम्यारी
 डोरी ॥ ७ ॥ गजको काढ़ू घूँघटोये लुम्यारी
 डोरी इण बिद ये देउं जुबाब । म्हारीये ॥ ८ ॥
 टीबै ओलै टीबडीये लुम्यारी डोरी कोई
 लाख्यो घसाघस देण । म्हारीये लुम्यारी डोरी ।

। ६ । खदबद रानुं खीचडोये । लुम्यारी डोरी ।
बालुंये नणदी तेरा होठ । म्होरीये । १० ।

बालम छोटोसो नः १८

बारा बरसको बालमो यो पचिसां ढलगाई
नार । बालम छोटोसो । १ । असी कल्यांको
घाघरो वो लावणमें लुक जाय । बालम । २ ।
खातीड़ाके जाता ढोलो हठपड़ियो । मने गाडुलो
घड़ादेनार । बालम । ३ । गाडुलो घडावेथारो
बाबोजी । मने लाजामतमारे भरतार । बालम
। ४ । छोटोतो छोटो मतकरे तुं राख मरदकी
कांण । मोटो होय ज्यासी । बालम । ५ । दरजी
ड़ाके जाता ढोलो हठ पड़ियो मने टोपलीसीमा
देनार । बालम । ६ । टोपी सीमावे थारी माउ-

जी मनेलाजा मतमारे भरतार । बालम । ७ ।
 छोटोतो छोटो गोरी मतकरे तुं राख मरदकी
 कांण आखर परणयोडो । बालम । ८ । बजारा
 में जाता ढोलो हठ पड़ियो मनेलाडुडा मुलादे
 घर नार । बालम । ९ । लाडू मुलावे थारो
 बिरोजी । मनेलाजा मतमारे भरतार । बालम
 । १० । छोटोतो छोटो गोरी मत करे तुं राख
 मरदकी कांण आखर परणयोडो । पाणीडेन
 जातां ढोलो हठ पड़ियो मने गोदी लेलेनार
 बालम । ११ । गोदीतोलेसी थारी माउजी मने
 लाजा मतमारे भरतार । बालम । छोटोतो छोटो
 । १२ । नणदलबुजे भावजने तुं कंठे गमायो
 म्हारो बीर भोली भावजड़ी । पावांबिचालै नांदु-
 ली थारो बीरगुचलकी खाय भोली नणदुली ।
 अनधन कीये गोरीधण कमी नहीं । मेरे दुजी भुरी

भैंस मोटोहोयज्यासी । घाटोतो मोसेरे जानी मेरा
 सोखेल्युं मोस्युं यो दुख सह्योयन जाय । बालम

पनजी नः १९

मैंतोम्हारे घरमें बैठी काँकरड़ी कुंण मारीरे
 घड़ी घड़ीकी काँकरड़ी म्हाने घायल कर दइरे
 पनजी मुखसें बोल । बोल बोल हीवड़ेरा जीवडा
 बोल्या थाने सरसीरे पनजी एकबर बोल । १ ।
 मैंतोम्हारे घरमेंबैठी आडे देकर टाटीरे । टाटीतोड़
 नीजारोमारो छाती फाटीरे पनजी एकबर बोल ।
 बोल बोल नथलीरा मोती काया मतवालेर
 पनजी । २ । ओडणने थाने साल दुसाला चढ़-
 बानेथाने घोड़ीरे । परदेसा मतजाये बीछड़सी
 बालक जोड़ीरे । पनजी मुखडे बोल । बोल बोल

बादीला भंवरा चाकर थारीरे । पनजी मुखड़े बोल
 ॥ ३ ॥ नथली बेचथाने मुरकी घड़ाद्यु भैंस बेचलाद्यु
 घोड़ीजी । बैठोमौजा मांण तजे मत बालक जोड़ी
 जी । पनजी मुखड़े बोल । बोल बोल मेरे दिलका
 मालक बोल्या सरसीरे पनजी ॥ ४ ॥ परन्योड़ेरो
 घोड़ो मरगयो म्हारो जाणे जुतोजी । पना भंवरको
 पाड़ो मरगयो खाड़ो पड़गयोरेक पनजी मुखड़ेबोल ।
 बोल बोल सासुका जाया काया मतबालेर
 पनजी ॥ ५ ॥ परन्योड़ेकी भैंसखोगई म्हारो
 काईसारोजी । पना भंवरको तीतर खोगयो
 भीतर भीलगयोरे । पनजी मुखड़े बोल । बोल
 बोल हीवड़ेरा जीवड़ा मत तरसावेरे पनजी
 मुखड़े बोल ॥ ५ ॥ पनजीतो बजाराचालो
 कीकर कोसो बुरकोरे ॥ कुंणमेरी सोकण नीज-
 र लगादी कालो पड़गयोरे ॥ पनजी मुखसे बोल ।

बोल बोल हीवड़ेरा जीवड़ामत तरसावरे पनजी
मुखड़े बोल ॥ ७ ॥

होली नं० २०

चांधाजी तेरे च्यानणे खेलण जोगीछै रात ।
ओजी म्हारा भंवर बालम होली आई ।
नणद भोजाड़ खेलण निसरी । खेलीछै सारोजी
रात । ओजी म्हारा भंवर बालम होली
आई ॥ १ ॥ खेल मेलकर बावड़ी पोलीडा पोलज
खोल । ओजी म्हारा ॥ २ ॥ ढकियोजी भांटो
ना खुले । जित आई जित जाय ओये गारी
थेतो जावो थारे बापके । उपराडोहोय डाकिया
टुट्योछै नोसर हार ओजी म्हारा भंवर बालम
होली आई । २ । सोनचिड़ी मेरी भायली ।

चूगियोछै नोसर हार । ओजीवो म्हारा ॥ ३ ॥
 हीराजी मोती सब चुग्या । लालरही लखचार
 ओजीवो म्हारा ॥ ४ ॥ पटवेकी बेटी पोद्योना
 नोसर हार । ओजी ॥ ५ ॥ हीराजी मुंगासै
 पोया । लालरही लखचार ओजी म्हारा ॥ ६ ॥
 टगटग महला चढ़गई । राजन खोल किंवाड़
 ओजी म्हारा ॥ ७ ॥ सुतड़ाजी माणस ना जगे ।
 जित आई जित जाय । थेतो जावोये सुन्दर
 थारे बापके । ओजी म्हारा ॥ ८ ॥ सोड भराई
 म्हारे बाबोजी । पिलंग दियो बड़वीर ओजी
 म्हेतो क्यूंकर जांवा ढोला बापके । सोड
 बगाई च्यानण चोकमें । पिलंग दियो सरकाय
 ओये थेतो जावोये गोरी थारे बापके । ओजी
 म्हारा ॥ ९ ॥ सोडज लीनी काखमें पिलंग लियो
 लटकाय । ओजी म्हेतो चाल्याजी भंवर म्हारे

बापके । टगटग महला उतरीजी । आडाजी
 सासू होरया रुसडी भवड़ कित जाय । ओये
 थेतो रंगकर जावो बहु बापके । आडो देव-
 रियो फिररयो रुसडी भावज कित जाय ।
 ओये थेतो रंगकर जावो भाबी बापके । आडा
 मारुजी होरया । रुसड़ीने जांण न द्यां । ओयें
 थेतो रंगकर जावो गोरी बापके ।

गीत भातको नः २१

पांच सुपारो पानारो विड़लो भतैयानेरे
 बरानुतणजाय । राजनसाथीडा । १ । चारुं भाई
 नुतणलागी निरधन बिरो नुत्यो नाय । राजन
 । २ । उठगोरी घरने चालां माकीतो जाई मेरो
 मारचोरे मान । राजन । ३ । आगे मिलगयो
 लखी बिणजारो तैं कितरे निरधन भाग्योरे

जाय । राजन । ४ । मेरी भैया घर बिड़द उपाई
 जामणकी जाई मेरो माख्योरे मान । राजन । ५ ।
 रिषियातो भोतेरा लेख्यो मोहरारो निरधन अंत
 न पार । तीलातो भोतेरी लेख्यो अंगियारो
 निरधन अंत न पार । राजन । ६ । घुड़लातो
 भोतेरा लेख्यो हसत्यारो निरधन अंतन पार ।
 राजन । ७ । बोदी दुनिया डरपण लागी खोज
 हेरयोरे गांव । राजन । ८ । थोमत डरपो बोदी
 दुनिया निरधन बीरो ल्यायोरे भात । राजन ॥ ६ ॥

चारुभाई भुलभुल भांके निरधन बीरो भरि
 योर भात ॥ राजन १० ॥ भलीकरी जामणका
 जाया भरीये सभामें मेरो राख्यो मान । राजन
 ॥ ११ ॥ भलीकरी जामणकी जाइ भरीये सभामें
 मेरो माख्योये मान । राजन ॥ १२ ॥

गीत गणगौरको न० २२

म्हारे माथाने महिमन्द ल्याव म्हारा हंजा
 मारु इहांही रहोजी । इहांही रहो उगता सूरज
 इहांही रहोजी । थाने कोट बुन्दीमें होसी गणगौर
 म्हारा हंजा मारु इहांही रहोजी ॥ १ ॥ जाबाद्यो
 छिणगारी नार जाबाद्यो नाये । म्हारा साथीड़ा
 उभा दरबार जाबाद्यो नाये ॥ २ ॥ म्हारै कानाने
 कुरडल ल्याव म्हारा हंजा मारु इहांही रहोजी ।
 इहांही रहो उगता तायत इहांही रहोजी । थाने
 रसतामें होसी गणगौर ॥ ३ ॥ म्हारे गलैने कंठी
 ल्याव म्हारा हंजा मारु इहांही रहोजी । इहांही
 रहो उगता सूरज इहांही रहोजी । ४ । म्हारी बायाने
 बाजु बन्द ल्याव म्हारा हंजामारु इहांही रहोजी
 ॥ ५ ॥ म्हारे पुंचाने गजरा ल्याव म्हारा हंजामारु
 इहांही रहोजी ॥ ६ ॥ म्हारी होलीरा कर गया
 कोल म्हारा हंजामारु इहांही रहोजी । जाबाद्यो

छिणगारी नार जाबाद्योनाजी । थाने आय पुजावा
गणगोर म्हारी मृगानैणी जाबाद्योनाये ॥ ७ ॥

गीत तीज्याको न० २३

हींडो घलादेरे और म्हारा कान कंवरसा
बीर । आइरे सांवणियारी तीज्या बाइ हींडसी
॥ १ ॥ घल्यो घलायोये बाइ थारो पड्योये सुरंगो
होये । हीण्डण वाली बाइ कमला सासरै ॥ २ ॥
जोड़ो खुदादेरे मेरा जलवलजामी बाप । आइरै
सांवणियारी तीज्या बाइ न्हायसी ॥ ३ ॥ खुद्योयै
खुदायोयै बाइ थारो भख्योये भिलोरा खाय ।
न्हावणवाली बाइ गोदा सासरै ॥ ४ ॥ चुड़लो
चितरादेये मेरी रातादेई माय । आइये सांवणियां
री तीज्या बाइ पौरसी । ५ । चित्यो चितरायोयै
बाइ थारो पड्योये मणियारांकी हाट । पौरणवाली
बाइ भगवाना बापके ॥ ६ ॥

सम्पूर्ण ।

मारकाडी ख्याल ।

सचिव बारामासिया लावनी		ढोलो मरवण	१)
संग्रह १)		छोटा कन्थ	३)
अमलदार	३)	जुरी खतराणी	१)
विराटपर्व पहला भाग	॥)	चकवावैण	१)
„ दूसरा भाग	॥)	स्वामकलीञ्जा इन्द्रपरी	१)
इन्द्रसभा	१)	साहेब तु सच्च	३)
हीर रांभा	१)	सेठ मुनोम	३)
जगदेव कंकाली	१)	सैयदखां ऊंटवाल	३)
चन्द्रप्रताप	१)	सहजादा भटियारी	१)
मालदे हाडीराणी	१)	सहजादेका	१)
हकीम गरमीवाला	१)	लैली मजनु	१)
बीरमदे सोनगरो	१)	पूरणमल भक्त	१)
मरसीका माहेरा	१)	कलकत्ते की गजल	१)
चन्दभंवर फुलकंवर	१)	मदनसेन चन्दकिरण (नया)	१)
राजाभोज भानुमतो	१)	रुकमणीमङ्गल पहला भाग	३)
		„ दूसरा भाग	३)

हिन्दीकी हर प्रकारकी पुस्तक मिलनेका पता :—

गमलाल नेमाणी,
न० ६७, काटन घाट, कलकत्ता ।

कलकत्ता न० ६७ काटन घाट "रामप्रेस"में शिव प्रसाद नेमाणी

श्रीगणेशाय नमः ।

भारवाडी गीत संग्रह

पांचवा भाग ।

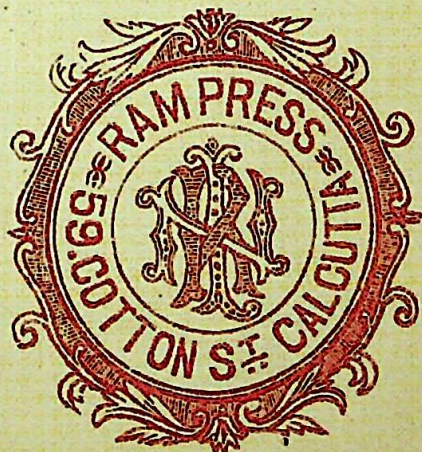
संग्रहकर्ता— खेताराम माली भूभनुवाला ।

जिसको

रामलाल नेमाणीने अपने निजके “रामप्रेस” यन्त्रालय

नं० ६७ तुलापट्टीमें प्रकाशित किया ।

इसका हक यन्त्राधीश ने स्वाधीन रखा है

यह किताब रजिस्टरी किया हुआ है

1925

मारवाडी गीत संग्रह ।

पांचवा भाग ।

भजन गणेशजीका

मनाउं मैतो शीवसुत देव गणेश । सैलसुता
के लाल दयानिध हरते कष्ट कलेश ॥ मनाउं ॥
१ ॥ रीध सीध बामे अंग बीराजे रणत भंवर
थारो देस ॥ मनाउं ॥ २ ॥ सुंड सुंडाला दुन्द
हुंडाला गज मुख वारे भैस ॥ मनाउं ॥ ३ ॥
ब्रह्मा बिसनु आद मनावें ध्यावै नारद सेस ॥
मनाउं ॥ ४ ॥ पान पुष्प मोदक ओर श्रीफल
पुजा करो तो हमेसे ॥ मनाउं ॥ ५ ॥ बट्वालाल
प्रभु थारो यश गावे हीरदै करो परबेस ॥ मनाउं
मैतो शीव सुत देव गनेस ॥ ६ ॥

जलो न. १

माथाने महमद पहर लीज्यो ये अम्बाये
 रखडीकी साई जलेजी ने राख लीजो ये जलोजी
 उमराव म्हारो ये जलोजी सिरदार म्हारो ये
 । १ । कानाने कुंडल पहर लीज्यो ये झुटणारी
 साई जलेजी ने राख लीज्यो ये जलो सिरदार
 म्हारो ये जलो ये उमराव म्हारो ये अम्बाये बांक-
 डली मुंछ्यांरो जलो उमराव म्हारो ये ॥ २ ॥

गलेने गलसरी पहर लीज्यो ये अम्बाये गलपटिये
 री साई जलेजी ने राख लीज्यो ये जलोजी
 सिरदार म्हारो ये जलोजी उमराय म्हारो ये
 अम्बा ये उजली बतीसी वालो जलोजी जोडी
 दार म्हारो ये । ३ । कडियां ने दांवण पहर
 लीज्यो ये अम्बा चुन्दडी री साई जलेजी ने
 राख लीज्यो ये जलो ये उमराव म्हारो अम्बा

ये सोवणी सुरतरो जल्लो उमराव म्हारो ये । ४।
जल्लोजी म्हाने गहणा बकसेये अम्बा ये छोटो-
डीनेहार बडीने टेवटो ये जल्लो सिरदार म्हारोये
अम्बाये घूमत चाले चाल जल्लोजी जोडीदार
म्हारो ये ॥ ५ ॥ जल्लोजी म्हाने गाम बकसेये
अम्बाये छोटोने अजमेर बडीजीने मेडतोय
जल्लो उमराव म्हारो ये २ अम्बाये सुतीरे
मुखडेमें जल्लो लाड्डे गयाये ॥ ६ ॥

जकडी न० २

नहार गढके किले ऊपर नर नारी
रो मेलोजी म्हारो भंवर परताप सिंहजी घुडला
फेर रेज्यान मेरा घुडला फेरेरे मनरा मेलुडा
मनरा मेलुडा बाईरा बीर परभाते मील
गयारे मनरा मेलुडा ॥ १ ॥ परण्योड़ो प्यारी
ने तरसे म्हारो काई सारोजी कोल बचनकी

भायेली म्हारे हाजर ऊभारे ज्यान म्हारे हाजर
 उभीरे मनरामेलुडा मनरामेलुडा बाईजीरा बीर
 परभाते मिलज्यारे ज्यान परभाते मिलज्यारे मनरा
 मेलुडा ॥२॥ म्हारेतो आवोतो कंवरसा ढालर
 पाती ल्याज्योजी म्हारो परण्यु बादीलो यो
 बरछी राखेरे ज्यान मेरी बरछी राखेरे मनरा
 मेलुडा मनरा मेलुडा सासुरा जाया परभाते
 मिलज्योजी मनरा मेलुडा ॥ ३ ॥ म्हारो भंवर
 बाजारां चाल्यो कीकर कोसो भुरकोजी कुंण
 मेरी सोकण नजर लगादी कालो पड़ गयो रे
 ज्यान मेरी कालो पड़ गयोरे मनरा मेलुडा
 मनरा मेलुडा मद छकिया भंवर परभाते मिलज्यो
 रे मनरा मेलुडा ॥४॥ परण्योड़रो घोड़ो मर
 गयो म्हारो कांड सारो जी म्हारे भंवरको
 पांडो मर गयो खाडो पड़ गयोरे ज्यान म्हारे
 खाडो पड़ गयोरे मनरा मेलुडा मनरा मेलुडा

॥ ५ ॥ परणयोडेरी मैस खोगई म्हारो काई
 सारोजी बादीले भंवरको तीतर गम गयो भीतर
 मिल गयोरे ज्यान मेरी भीतर मिल गयोरे
 मनरा मेलुडा मनरा मेलुडा नणदीरा बीर पर-
 भाते मिलजोजी मनरा मेलुडा ॥ ६ ॥ मैतो
 म्हारे घरमें बैठी आडे देकर टाटीरे टाटी तोड़ं
 नीजारो मारचो छाती फाटीरे ज्यान म्हारी
 छाती फाटीरे मनरा मेलुडा मनरा मेलुडा हीव-
 डेरा जीवडा परभाते मिलज्योरे मनरा मेलुडा
 ॥ ७ ॥ मैतो म्हाके घरमें सूती कांकरडी कुंण
 मारीरी घडी घडीरी कांकरडीरे मने घायल
 कर दर्ईरे मनरा मेलुडा मनरा मेलुडा बाईजीरा
 बीर परभाते मिलज्योजी मनरा मेलुडा ॥ ८ ॥
 ओड़ण ने थाने साल दुसाला चढवाने थाने
 घोड़ीरे परदेसां मत जाय भंवरया बालक
 जोड़ीरे पिछड़सी बालक जोड़ीरे मनरा मेलुडा :

म्हारे दिलरा मालक परभाते मिलजोरे मनरा
 मेलुड़ा ॥ ९ ॥ एक हाथ में बाजुबन्द बंगड़ी
 दुजे हाथमें गजरोजी परदेसां जावोतो भंवर
 म्हारो मानुं मुजरोजी जान म्हारो मानुं मुजरो
 जी मनरा मेलुड़ा मनरा मेलुड़ा म्हारो जोड़ीरा
 भंवर परभाते मिलजोरे मनरा मेलुड़ा ॥ १० ॥
 म्हारो भंवर बाजार गयो छो दोय खरबुजा
 त्यायोजी स्यामी मिल गई भायेली रस्तेमें
 ले गईरे जान रस्तेमें लेगईरे मनरा मेलुड़ा
 मनरा मेलुड़ा बाइजीरा बीरा परभाते मिल
 गयोरे मनरा मेलुड़ा पीया प्यारीरा ढोला पर
 भाते मिल गयोरे मनरा मेलुड़ा ॥ ११ ॥

जकड़ी नः ३

सीर सोवे ककरेजीरो पेचो जानी जानी
 मेरा गरदन पर बीत मेरा बो बाईरा बीरा

नीन्दमें क्युं जगाई वो गुण सायर ढोला नीन्द
 में ॥ १ ॥ जदरे जगाऊं जद नीन्द बतावे गोरी
 गोरी मेरी जागणकी रुत कुणसी बाईकी भावी
 नीन्दसे ॥ २ ॥ गल सोवे सवालाखारो डोरो
 जानी जानी मेरा कंठी पर दील मेरा वो
 बाईजीरा बीरा नीन्दमें क्युं जगाई वो गुण सायर
 ढोला नीन्दमें ॥ ३ ॥ कानां सोव पानी पतरा
 मोती ज्यानी ज्यानी मेरा जुलफयां पर दील
 मेरा वो बाईरा बीरा नीन्दमें क्युं जगाई वो
 बाईरा बीरा नीन्दमें ॥ ४ ॥ जदरे जगाऊं
 जद नीन्द बतावे गोरी गोरी म्हारी जागणकी
 रुत कुणसी ये बाईरी भावी नीन्दसे ॥ ५ ॥
 हाथ सोव सवा लखारा कड़ला ज्यानी ज्यानी
 मेरा बींटी पर दील मेरा वो बाईरा बीरा नीन्द
 में ॥ ६ ॥ पांव सोवे सवा लखारा मोचा
 जानी जानी मेरा चलगत पर दील मेरा

मेरा वों बाईरा बीरा नीन्दमें क्युं जगाई वो
 गुन सायर ढोला नीन्दमें ॥ ७ ॥ जदरे जगाउं
 जद नीन्द बतावे गोरी प्यारी मेरी जागणकी
 रूत कुंणसी बाईरी भावी नींद सें ॥ ८ ॥

टुप्फो न. ४

सई सांजको निकस्यो ढोलो आबो चांद छिपाय
 जी । क्या जाणुं रंडीके जाता क्या जाणुं बजारजी
 ॥१॥ ऊंचा है रंडीका बंगला नीचा है बजारजी
 देख लई रंडीकी सुरत भुल गया घरबारजी ॥
 चार महीना सियालेका रंडी लिया बुलायजी
 आबो बाबु म्हारे घरपर घणी करां मनुहारजी
 ॥२॥ चार महीना गरमी आई रंडी दिया जबा-
 बजी जाओ बाबू थारे घरमें खडी ऊडीकेनारजी
 ॥३॥ हाथ जोड़ गोरी पा आयो प्यारी खोल
 किंवांड़जी उस रंडीके सौ सौ जुता थारो तावे-
 दारजी ॥ ४ ॥

बनडो न. ५

हस्ती तो कजरी देसारा ल्याज्योजी घुड़ला
 थे भल ल्याबोजी बना करलातां मारू देसारा
 ल्याजोजी बाहनरै भलकै आवोजी बना ।
 नवल बनाजी थेतो म्हारे घर आवो जी खुब
 करां थारी मिजमानी ॥ १ ॥ खाजा फीणी ओर
 दोहठा ओर मंगाद्यु बालू साई दादाजीरा
 प्यारा बना म्हारी हेली आवोजी खुब करां
 थारी मिजमानी ॥ २ ॥ सोनू तो लंका पारां
 रो ल्याजोजी रूबो थे भल ल्याबो जी बना
 हीरा मोती समदा पारारा ल्याजोजी चुन्यां
 से भवन जडावोजी बना चतुर बनाजी थेतो
 म्हारे घर आवोजी खुब करां थारी मिजमानी
 ॥ ३ ॥ दाहू बिस्ता ओर झमीरी ओर मगादूं
 काची दाखां बाबजीरा प्यारा बना म्हारी हेली

आवोजी खूबकरां थारी मिजमानी ॥ ४ ॥
 स्यालू तो सांगानेरारा ल्याजो थिरमासे बरीं
 तो बिसावोजी बना अंगिया गढ गुजरातारी
 ल्याजो मीसरुक त्रीण भन्दावोजी बना बालक
 बनाजी थेतो म्हारे घर आवोजी खूब करां थारी
 मिजमानी ॥ ५ ॥ लाडू पेठा ओर कलाकन्द
 इमरती ल्यादून्वारी ताडजीरा प्यारा बना म्हारी
 हेली आवोजी खूब करां थारी मिजमानी ॥ ६ ॥
 जानीतो अपनी जोडीरा ल्याजोजी पातर ये
 भल ल्यावोजी बना बनडी तो बड परवारांरी
 ल्याजोजी जोडेसे म्हल पधारोजी बना नवल
 बनाजी थेतो म्हारे घर आवोजी खूब करां थारी
 मिजमानी ॥ ७ ॥

बनडो नः ६

हस्ती ल्याज्यो जी चतर बना बुढ़ला ल्याज्यो
 जी करहारे रलकै आव चतर बना थेई पायाजी
 हांजी बना देखी कलकत्तेकी बहार दरस काली
 मैयाका पायाजी हांजी देखी है दरसणकी बहार
 छतर सोनेका चढायाजी छल सोनेका चढायाजी
 ॥ १ ॥ सोनु ल्याजोजी नवल बनारूपो ल्याजो
 जी हांजी बना मोत्यांसैं हार पुवाय चतर बना
 थेई पायाजी हांजी बना देखी काशीजीरो
 बहार दरस विश्वनाथरा पायाजी दरस शिव
 जीका पायाजी हांजी बना है दरसणकी बहार
 पाप सब दुर भगायाजी ॥ २ ॥ पड़लो ल्याजोजी
 नवल बना स्यालुल्याजोजी क्या मिसरुकै चीण
 भंदाये राज बनाये मोये पायाजी हांजी बना
 देखी बीकाणेरी बहार राज गंगासिहजीरा

सवायाजी क्या देखी कचेड़ी बहार तखत
 सोनेका बीछायाजी ॥ ३ ॥ मेवा ल्याजोजी
 चतर बना म्हेंदी ल्याजोजी क्या केसरकी
 पुड़ाजी बन्दाये चतर बनाथे मोय पायाजी ।
 जानी लायोजी चतर बना पातर लायोजी क्या
 तखता पर नाच कराय चतुर बना थे मोये
 पायाजी । बनड़ी लायो जी जोड़ीरा बना दुल-
 हन लायोजी क्या जोड़ेसे म्हुल पधारे बादीला
 बना थे मोय पायाजी । ४ ।

बनड़ी नं. ७

म्हावतियांरी हाट बनो गयो ये बेटी
 म्हावतियांरी पकड्यो हाथ लुंग बखेर गयोये
 म्हावत तूमत जाणे राईवर एकलोये सागौ छड़ी
 दार चोपदार हाकम हवालदार करवांऊम्या
 किलेदार भाह भतीजा सो परवार बीनणी

हबोलेदार बरकै दादाजी सरायो सीरदार लुंग
 बखेर गयोजी ॥ १ ॥ खुर साणारी हाट बनो
 गयोये बेटी खुरसानारी पकड्यो छै हाथ लुंग
 बखेर गयोये रैबारीरी हाट बनो गयोये बेटी
 रैबारी की पकड्यो हाथ लुंग बखेर गयोये
 सोनीड़ारी हाट बनो गयोये बेटी सोनीड़ारी
 पकड्यो छै हाथ लुंग बखेर गयोये । सीनीकी
 तुंमत जाणै राईबर एकलोये सागे छड़ीदार
 चोपदार हाकम हवालदार करहां ऊभ्याकामदार
 मामा ऊभ्या कीलेदार भाई भंतीजा सब परवार
 बरकै बापुजी सरायो उमराव लुंग बखेर गयोये
 ॥२॥ मोडीड़ारी हाट बनो गयोये बेटी मोडी-
 डारी पकड्यो छै हाथ लुंग बखेर गयोये गान्दीकी
 तुंमत जाणे राई बर एकलोये सागे छड़ीदार
 चोपदार हाकम हवालदार करहां ऊभ्या कामदार
 मामा बरका कीलेदार ताऊ बाबा सब परवार

बरकै ताऊजी सरायोये सिरदार लूंग बखेर
 गयोये । ३ । साजनियांरी पोल बनो गयोये
 बेटी साजनियांरी पकड्यो छे हाथ लूंग बखेर
 गयोये बनडी तूं मत जाने बनडो एकलोये ॥
 सागै छड़ीदार चोपदार भाई भतीजा सब पर-
 वार बरकै सुसरेजी सरायो उमराव लूंग बखेर
 गयोये । ४ ।

जकडी न० ८

चान्द्या तेरे ब्यानणे सजी डागल घाली
 खाट गयोने राजन बावड्योस ढोला रात्युं
 जोईबाट सुवटा जंगलका बासीरे सुवटा जंगलरा
 बासी मेरो बीछड्यो कन्थ मीलाय सुवटा जन्म
 जनम दासी । १ । सई संवारी बावड्यो सजी
 बासी बीडलो हाथ भंवरजी बासी बीडलो
 हाथ बीडलो राल बजारमें तो जी रुपटै म्हालके

मांय सुवटा । २ । मोती छो एक लाखको सजी
 गयो पलेसे खुल गोरी छी एक मोजकीस बा
 गई बचन सभ भुल । सुवटा । ३ । थलीयां
 पड़ीयो काचरो तोरे लावणसे गुड जाय भंवरजी
 लावणसे गुड जाय बीना अकलको सायबोतो
 जीसेजासे उठ जाय । सुवटा । ४ । काचा तो
 बैंगण भला सरे पाकी भली अनार भंवरजी
 पाकी भली अनार रसीया तो पतला भलासजी
 मोटा जाट गंवार । सुवटा । ५ । रसीया तो ऐसा
 बण्यासरे झाड़ीरा बड बोर भंवरजी झाड़ीरा
 बडबोर उपर लाली देरहा सजी दीलका बडा
 कठोर । सुवटा । ६ । गोरी तो ऐसी बनी सरे
 सींगाडरी बेल उपर कांटा प्रेमका सरे दीलकी
 बडी दलेल । सुवटा । ७ । नदी कीनारे रुखड़ो सरे
 पान गया सब सुक बारा बरसको छोकरोस मेरीं
 जोवन लेगयो छुट सुवटा । ८ । काचो छोटा

दुदको सरे मोबत पीयो न जाय घणी पीयारी
 मेरी मावडीस बालम बीन रयो न जाय सुवटा
 जंगलका बासी । ९। पतली छत्री कांचकी तोजी
 बीन फोडो फुट जाय परदेसीकी गोरही या बीन
 धक्के गुड जाय सुवटा जंगलका बासी मेरो
 बीछड्यो कंथ मीलाय सुवटीया मैं तेरी दासी
 । १०। सुण मायड तन्ने बात कुं सरे कहतां आवे
 लाज धीयड़नै मुकलाय देतो मेरो सीयां मेरे
 भरतार सुवटा जंगलका बासी मेरा बीछड्यो
 स्याम मीलाय सुवटा मैं थारी दासी । ११।
 फुल गुलाबी पोमचो तोरे पड्यो बीरंगो होय मैं
 मेरी माके लाडली तोजी कद मुकलावो होय
 सुवटा । १२। उपर सुकै सुकणां तोरे तले सुकै
 कचनार गोरी सुकै बापक तोरे हीण पुर-
 संकी नार सुवटा जंगलका बासी मेरो बीछड्यो
 स्याम मीलाय सुवटा जलम जलम दासी । १३।

टुप्फो न. ९

पतलीसी गोरी पतलोसो रसीयो तो रंग
 म्हल बीच माड्यो तकीयोरे बाबा मांड्यो
 तकीयो उस पतलीने देखरे रीज्यौ रसीयोरे
 उस । १ । पानसी पातली हलदसी गोरी
 तो जोबनमे जानु घीवकी डलीरे बाबा घीवकी
 डली उस पतलीने देखरे रीज्यो रसीयो उस
 पतली । २ । तुंलागे मेरे जेठको बेटोतो मै लागुं
 सागण चांचीरे नैनामत मारे म्हा पापीरे नैना
 मत मारे । ३ । अंगली पकड़ मेरा पुंचोबी
 पकड़्यो पुंचो पकड़ मेरी रगदावीरे मेरी रग
 दाबी जुगजीबो जेठुतो घर आबो चाचीरे जुग
 जीबो जेठुतो ॥ ४ ॥

फन्फियारी न. १०

पहला सासुजी थाने जावण आहरे हाथ

जोड लगी समजाने मेरा पीया परदेस सीधारचा
 जी इस कारण पुछुं थाने । १ । संगरी सहेली
 आई बुलावण अरज सुनो सासु म्हारी हुकम
 करो तो थारे जलभर ल्याऊनी बन नाजकड़ी
 पनीयारी । २ । संगरी सहेलीराक्या पती
 यारा आखर नार पराई घोरानी जीठानी संग
 जलभर ल्यावो संग लेल्यो नणदल बाई । ३ ।
 सीरपर घड़ो घड़ेपर मटकी इडुनी मोत्यावारी
 रीम झीम करती पानीडेन चाली बन नाजकड़ी
 पनीयारी । ४ । आगै आगै छोटी नणदुली
 पाछै नाजक पनीयारी घोरानी जीठानी मील
 पानीडिने चालीजी बन ठनक प्रीतम प्यारी
 । ५ । बाट घाटपर खड्या मुसाफर घड़लो
 उठाई मेरा दीलज्यानी घड़लो उठाईरो काई
 म्हाने देस्योये थे घण जोबन मस्तानी । ६ ।
 घड़लो भराईरो थकाई लस्योजी घड़लो उचाई

मेरा दीलज्यानी ओराने देदेउं म्होर °रुपैया
 थे काई लेस्यो सहलानी । ७ । केसर वरणु
 अंग तीहारो हुसन खील्या ज्यु गुल क्यारी
 घड़लो उचाई में जोवनीयुं थे बकसो म्हाने थे
 घन नखराली । ८ । होला होला बोलो मुसा-
 फर खड़ा सुने नणदल बाई दील मैं धीरज राख
 मुसाफर फेर मीला बेमासाई । ९ । छानेसी
 बात करी काई भावज मै बातां सव सुनपाई
 परदेसीसे प्रीति न करना समज लेवो थे मनके
 माई । १० । लाज हमारी राखो बाईजी थारी
 रखेगो भीरधारी हाथ जोड़ थानै अरज गुजा-
 रूजी मत कहज्यो थारी मीजीसानै । ११ ।
 सीर धर घड़ो चली पनीयारी आगे चले नणदल
 बाई लैरां लाग्यो चलै मुसाफर भुलन जैयो
 छीनगारी । १२ । घड़लो उतारो सासुजी
 म्हारो अरज करै भवड़ थारी चालै दरद पेट

में भारीजी रग रग सब दुखै म्हारी । १३ ।
 घड़लो उत्तार धरयो पीरंढैमें जद बोली नणदल
 म्हारी साची बात सुनो म्हारी मायेड़ भउ बीगड़
 गई सुन थारी । १४ । झुठी बात कहो मत
 नणदी थे क्युं लैर पञ्चा म्हारी चालै जुलम
 दरद सीनेमें मरी दरदकी मैं मारी । १५ ।
 सासुजी हमारो पेटड़ली सो दुखै ज्यान जाये
 मेरी पल पलमे बैद बुलाय म्हारी नवज दीखादे
 दरद मीटावे पल छीनमे । १६ । अबही बैद
 बुलाउं भवड म्हारीये दवा कराउं मैं थारी कुण
 सो बैद बुलाकर ल्याउंजी कसक मीटाव सभ
 थारी । १७ । थारे पसवाडै बसै बैदजा जलद
 बुलावो थे बानै बोई करेगो दवा हमारी देर
 लगावो थे क्यानै । १८ । छोटी नणदलसे चले
 यन सारो पापण गैल पंडी म्हारी सासु हमारी
 भोली ढाली नणदल मज्जन हतीयारी । १९ ।

बनडो नः ११

रसीलीरे बागमें म्हावतियारी बेटी तो
हस्ती मुलायेरे राइवर चालो रसीलीरे बागमें
रसीलीरे बागमें खुरसानारी बेटी तो घुड़ला
मुलायेरे राइवर चालो रसीलीरे बागमें ॥ आपां
दोनूं चाला रसीलीरे बागमें चोपड़ पासा खेलां
रसीलीरे बागमें । रसीलीरे बागमें सोनीडारी
बेटी तो सोनु मूलायेर राई बर चालो रसीलीरे
बागमें ॥ रसीलीरे बागमें गान्दी डारी बेटी तो
पडलो मुलायेर राइ बर चालो रसीलीरे बागमें ।
आपां दोनु चाला रसीलीरे बागमें चोपड़ पासा
खेलां रसीलीरे बागमें ॥ रसीलीरे बागमें बजा-
जारी बेटी तो बरीये बीसायेर राइवर चालो
रसीलीरे बागमें । रसीलीरे बागमें साजनीयारी
बेटी तो बनडी पर नायेर राइवर चालो रसी-

लीरे बागमें आपां दोन्युं चालां रसीलीरे बागमें
 • चोपड़ पासा खेलां रसीलीरे बाग में ॥

बनडो न. १२

बना हस्ती ल्याज्योजी डोरी अन्तर में
 भीजे । बनाजी घुडला ल्याज्योजी डोरी अन्तर
 में भीजे । डोरी अन्तरमें भीजे । सांख जलेबी
 की आवै । धरबसफीनी बीआवेक लड्डु पेडाबी
 आवे खूरमा मैदाका आवे भुजिया बेसणका आव
 कचोला दुंदाका आव के पंखा खसखसकी आव
 • सीसी अंतरकी आव बनीये म्हारो बनडो रसीलो
 खेलेदडीक चोपड़ पासा पीवे सपबत धोल बतासा
 वनी म्हारो बनडो नादान खेले दडीक चोपड़
 पासा ॥१॥ बना सोनुं ल्याज्योजी डोरी अन्तर
 में भीजे बना रुपो ल्याज्योजी डोरी अन्तर में
 भीजे बना पडलो ल्याज्योजी डोरी अन्तर में

भीजे बना बरी बीसाज्योजी डोरी अन्तर में
 भीजे बना ज्यानी ल्याज्योजी डोरी अन्तर में
 भीजे बना पातर ल्याज्योजी डोरी अन्तर में
 भीजे बना बनडी ल्याज्योजी डोरी अन्तर में
 भीजे डोरी अन्तर में भीजे के सांख जलेबीकी
 आवे लड्डु पेडा बी आवे क घरबस फीनी
 बी आवे खुरमा मैदाका आवे भुजिया बेसण
 का आवे कचोला दुदाका आवे क पंखी
 खस खसकी आवे बनी म्हारो बनडो
 नादान खेल दडीक चोपड पासा पीव सरबत
 घोल बतासा बनीये म्हारो बनडो नादान खेलै
 दडीक चोपड पासा ॥ २ ॥

तमाखू नः १३

कोठे भुवाउं म्हारा मारुजी जरद तमाखु
 कोठे गुलजारी रो फुल पीवो ना बाइजीरा

बीरा जरद तमाखु ॥१॥ क्यार्यां भुवाउं म्हारा
 मारुजी जरद तमाखु धोरा गुलजारी रो फुल
 पीवोना आलीजा भंवरजी जरद तमाखु ॥ २ ॥
 क्यारें सीचाउं म्हारा मारुजी जरद तमाखु क्यारें
 गुलजारी फुल पीवोना सेजारा सुरज जरद
 तमाखु ।३। दुदां सीचाउं म्हारा मारुजी जरद
 तमाखू धही गुलजारी फुल पीवोना हीवडारा
 जीवडा जरद तमाखू ।४। क्यारे नीनाणु म्हारा
 मारुजी जरद तमाखू क्यारे गुलजारी फुल
 पीवोना कोयेरा वो काजल जरद तमाखू ॥५॥
 खूरपा नीनाणु म्हार मारुजी जरद तमाखू
 कसीयां गुलजारी रो फुल पीवोना नथलीरा मोती
 जरद तमाखू ॥६॥ क्यारे चुटाऊं म्हारा मानीगर
 जरद तमाखू क्यारे गुलजारी फुल पीवोना सासु
 सुगणीरा जाया जरद तमाखु ॥७॥ डाला चुटाऊं
 म्हारा मारुजी जरद तमाखू छबल्या गुलजारी

फुल पीवोना मदछकीया भंवरजी जरद तमाखू
 ॥८॥ क्यारे मंगाउं म्हारा मारुजी जरद तमाखू
 क्यारे गुलजारी रो फुल पीवोना म्हारा भंवर
 बादली जरद तमाखू ॥ ९ ॥ गाढा मंगावो
 म्हारा माणीगर जरद तमाखू उंटा गुलजारी रो
 फुल पीवोना म्हारा भंवर बलीला जरद तमाखू
 ॥ १० ॥ कठे तो सुकाउं मदछकीया जरद
 तमाखू कोठे गुलजारी रो फुल पीवोना हीवडेर
 जीवडा जरद तमाखू ॥ ११ ॥ आंगणीये सुकावो
 म्हारा मारुजी जरद तमाखू छातां गुलजारी फुल
 पीवोना बाईजीरा बीरा जी जरद तमाखू ॥ १२ ॥
 कुण तो पीवलो म्हारा मारुजी जरद तमाखू
 कुणतो गुलजारी रो फुल पीवोना भोली बाइ-
 जीरा बीरा जरद तमाखू ॥ १३ ॥ साथीड़ा
 पीवेल मन्भरीया जरद तमाखू आप गुलजारी
 रो फुल पीवोना म्हारा भंवर बलीला जरद तमाखू

पीवोना कोयरा वो कजरा जरद तमाखू ॥१४॥

जकडी न० १४

माथारो दुमालो लसकरीया जी कोई फुलां
 हंदो भारो म्हारा राज नाक उपरली डांडी
 लसकरीया जी कोई छैला चोपड़ मांडी म्हारा
 राज । आंखडल्यांरो पानी भरीयाजी कोई
 झीनी केसर छानी म्हारा राज । ओलंगडीसी
 आवे लसकरीयाजी धणने सागै लेचालो म्हारा
 राज ॥ १ ॥ देसडलो परायो मन भरायीजी
 जीव जतन कर राखो म्हारा राज । हाथारी
 अंगुठी लसकरीयाजी याबी रंगरी बूटी म्हारा
 राज । थारी म्हारी जोड़ी, लसकरीयाजी याबी
 बीदना कोरी म्हारा राज । हाथारी हथेली
 लसकरीया जी देव घड़ाघड़ थाली म्हारा राज ।
 ओलंगडीसी आव मन भरीया जी धणने सागै

ले ल्यो म्हारा राज ॥ २ ॥ पगल्यांरा अंगुठा
 लसकरीया जी जानुतेजी बोडा छुट्या म्हारा
 राज । जैपरीये सीधाज्यो लसकरीया जी तारा-
 टीकी ल्याज्यो म्हाराराज । दिल्ली सहरमें जावो
 लसकरियाजी जालीकी चोली ल्याज्यो म्हाराराज
 जाणु छो तो माणु लसकरीयाजी खुंटी क्याने
 तानु म्हाराराज । ओलंगडीसी आवे लसकरी
 याजी धणने साथे लेलो म्हारा राज ॥ ३ ॥

जकडी नः १५

झंगरीयो घर छायो म्हारा माणीगर झंग-
 रीयो घर छायो जी थारे म्हारे जीवके तांइजी
 जराक हंजा बोलो बोलो तो दील खोलो म्हारा
 बादीलाजी जराक हंसके बोलो ॥१॥ पहली रैन
 बुलाई म्हारा मानीगर पहली रैन बुलाई जी
 म्हाने बाठांज्यूर बगाइजी जराक हंजा बोली

बोलो तो दील खोलो म्हारा माणीगर दीलकी
 घुंडी खोलो ॥ २ ॥ दुजी रैन बुलाई म्हारा
 माणीगर जी नार बडी पीव छोटाजी जराक
 हंजा बोलो बोलो तो दील खोलो लसकरीया
 जी थारी प्यारसे क्यांरोओलो जराक हंजा
 बोलो ॥ ३ ॥ तीजी रैन बुलाई म्हारा माणीगर
 तीजी रैन बुलाई जी पीलंग बड़ो घर छोटोजी
 जराक हंजाबोलो दीलकी घुंडी खोलो लसकरीया
 जी गोरी धणसे क्यांरो ओलो जराक हंजा
 बोलो बोलो तो दील खोलो म्हारा बादीलाजी
 दीलरी घुंडी खोलो जराक हंजा बोलो ॥ ४ ॥
 चोथी रैन बुलाई म्हारा माणीगर . चोथी रैन
 बुलाई जी म्हाने बातामें बीलमाइजी जराक
 हंजा बोलो बोलो तो दील खोलो लसकरीया
 जी गोरी धणसै क्यांरो ओलो जराक हंजा
 बोलो ॥ ५ ॥ पांचवी रैन बुलाई म्हारो माणी

गर पांचवी रैन बुलाइजी झुलें ज्यूर बुलाइजी
जराक हंजा बोलो बोलो तो दील खोलो म्हारा
माणगिरजी प्यारीसे क्यांरो ओलो जराक हंजा
बोलो ॥६॥ छठी रैन बुलाई म्हारा माणीगर
छठी रैन बुलाइजी म्हाने लाडु ज्युर लडाइजी
जराक हंजा बोलो थारी नाजोसे क्यांरो
ओलोजी जराक हंजा बोलो ॥७॥ सातवीं रैन
बुलाई म्हारा माणीगर सातवीं रैन बुलाईजी
म्हाने अघर पतासोसी फोडी जी जराक हंजा
बोलो बोलो तो दील खोलो म्हारा माणीगर
नाजोसे क्यांरो ओलो जराक हंजा बोलो ॥८॥

देवर न. १६

के लसकरको पाणी लागणुं के थारे लाग्यो
रंग । काबल गढकी काभिनीतो थाने राख लीयो
बोलमायजी देवरीया प्यारा रीजरयाजी पर

नारीयां ॥ १ ॥ ना लसकरको पानी लागणुं
 नाम्हारे लाग्यो रंग काबल गढ़री कामनी तो
 म्हाने राख लीयो बीलमाय ये भोजाई प्यारी
 एजी ये भावज छीनगारी नयेजी नगरसे आया
 तीजने ॥ २ ॥ सुन देवर थाने बातकुं सरे
 कहता आवे लाज । म्हारी घोरानी कुछ ना
 जाने रीत भांतकी बातजी देवरीया प्यारा
 एजीवो देवर मतुवारा रीज रयाजी पर ना
 रीयां ॥ ३ ॥ एक तो देवर हमने रखल्यो दूजीहै
 घोरानी । अगनी कहीये भायली तो कोई
 चौथा देवर आपजी देवरीया प्यारा एजीवो
 देवर छीनगारा रीज रयाजी पर नारीयां ॥ ४ ॥
 भावज थारे रुपकी सजी काबल पडी पुकार
 के बीधना सांचे मे ढाली के तोये घडी सूनार
 जी भोजाई प्यारी एजीये म्हाने लागो प्यारी
 नयेजी नगरसे आया तीजने ॥ ५ ॥ ना बीधना

सांचेमे ढाली ना मोय घडी सुनार जलम दीयो
 म्हारी मावडीतो जी रुपदीयो करतारजी देव-
 रीया प्यारा एजीवो म्हाने लागो प्यारा रीज
 रयाजी पर नारीयां ॥६॥ थे देवर ऐसा बण्या-
 सजी झाडीरा बडबोर उपर लाली देरया सजी
 दीलका बड़ा कठोरजी देवरीया प्यारा एजीवो
 देवर मतुवारा रीज रयाजी पर नारीयां ॥ ७॥
 थे भावज ऐसी बनी सजी सींघाडेरी बेल उपर
 कांटा प्रेमका तो जी दीलका बड़ा दलेलजी
 भोजाई प्यारी एजीये भावज छीनगारी नयेजी
 नगरसे आया तीजने ॥ ८ ॥ काचा तो बैंगण
 भलासजी पाकी भली अनार रसीया तो पतला
 भलासजी मोटा जाट गंवारजी देवरीया प्यारा
 रीज रयाजी पर नारीयां ॥ ९ ॥ नदी किनारे
 रुंखडो सजी पान गया सब सुक । बारा बर-
 सका छाकरो बाँ मरो जीवन लगयो लुटजी

देवरीया प्यारा रीज रयाजी पर नारीयां ॥१०॥

जकड़ी न. १७

ज्यानी झीनी झीनी चालैबाल सहलानी ढोला
 झीनीझीनी चालैबाल दीपक हम कैसे जोवाजी
 ॥१॥ गोरी गजको धुंगट काड मीजाजण गोरी
 गजको धुंगट काड दीपक तुम ऐसे जोवोजी
 दीपक तुम ऐसे जोवोजी ॥ २ ॥ ज्यानी ल्होडी
 ये बीरेको ब्याह मीजाजीढोला ल्होड़ीये बीरे
 रो ब्याह ब्याहमे कुण कुण जास्योजी ब्याहमें
 कुणकुण जास्योजी ॥ ३ ॥ गोरी रुणझुण बैल
 जुपाय नाजक गोरी रुणझुण बैल जुपाय ब्याह
 में तुमही जावोजी ब्याहमे तुमही जावोजी ॥४॥
 ज्यानी बिचपडे वो बजार मिजाजी ढोला बीच
 पडे वो बजार बजारां एकलड़ी डरपुंजी बजारा
 एकलड़ी डरपुंजी ॥५॥ गोरी ल्होडीयां देवरत्यो

साथ बजारां धण दोनु जाबोजी बजारां धण दोनु
 जाबोजी ॥ ६ ॥ गोरी थे चाल्याये थारे पीर
 मीजाजण गोरी थे चाल्या थार पीर म्हलां म्हाने
 डर लागजी म्हलांमें म्ह.ने डर लागजी ॥ ७ ॥
 ज्यानी ले भावज रो साथ सहलानी ढोला ले
 भावजने साथ सेजमें दोनों पोंडोजी सेजमें
 दोनों पोडोजी ॥ ८ ॥ गोरी अब काटुं ये तेरी
 नाड़ मीजाजण गोरी अब काटुं तेरी नाड़
 भावजरो भरम धरेछजी भावजरो भरम धरयो
 छजी ॥ ९ ॥ ज्यानी समझरे काटो नाड़ मीजाजी
 ढोला समजर काटो नाड़ फीरंगी राज करेछजी
 फीरंगी राज करेछजी ॥ १० ॥ गोरी अबके
 पहरकी नार मीजाजण गोरी अबके पहरकी
 नार मरदके सामे बोलेजी मरदके सामी बोले
 जी ॥ ११ ॥ ज्यानी अबके पहरका मरद मीजाजी
 ढोला अबके पहरका मरद भोत बीभचार

करछजी भोत बीभचार करछजी ॥ १२ ॥
 गोरी अब कलयुगकी नार मीजाजण गोरी
 अब कलयुगकी नार सरम कीसकी नहीं
 राखजी काण कीसकी नहीं राखेजी ॥ १३ ॥
 ज्यानी कलयुग घोरम धार सहलानी ढोला
 कलयुग घोरम धार कटारी छैला सागै राखजी
 कटारी छैला सागै राखेजी ॥ १४ ॥ गोरी नाहक
 कडवी बोले मीजाजण गोरी नाहक कडवी बोले
 ताना झुठा मारजी ताना झुठा मारजी ॥ १५ ॥

जकड़ी न. १८

नोगजकी मैं अंगिया सिमाई तो दश गज
 कीरे घलाई टुकीरे मेरी कसके आंगिया क्युं
 बीतीरे मेरी सकडी अंगिया क्युं सीमीरे ॥ १ ॥
 आंगियां तो लेर मैं तो सुसरेजी पागई छी तो

अंगीयारी सीमाई मांगे बाल्यो दरजीरे मांगे
 बाल्यो दरजीरे मेरी कसके अंगिया क्युं बीतीरे
 मेरी सकड़ी ॥२॥ सुसरेजी हमारे हस्तीडा बकस्या
 तो नहीं लेउ नहीं लेउ बोले दरजीरे बाल्यो बोले
 दरजीरे मेरी कसके अंगिया क्युं बीतीरे मेरी
 सकड़ी ॥३॥ अंगिया तो लेर मै तो जेठजी
 पागई छी तो अंगियारी सीमाई मांगे बाल्यो
 दरजीरे मांगे बाल्यो दरजी मेरी कसके अंगिया
 क्युं बीती रे मेरी सकड़ी अंगिया क्युं सीमी
 ॥ ४ ॥ जेठजी हमारे घुडला बकस्या तो नहीं
 लेउ नहीं लेउ बोले दरजीरे मेरी कसके अंगिया
 क्युं बीती ॥५॥ अंगिया लेर मै तो काकसरेजी
 कै गइ छी तो अंगियाकी सिमाई मांगे बाल्यो
 दरजीरे मांगे बाल्यो दरजीरे मेरी कसके कुडती
 क्युं ॥ ६ ॥ काकसर हमारे सर्गीजाने बकसी तौ
 दबजाउं दबजाउं बोले दरजीरे बाल्यो बोले

दरजी मेरी कसके कुडती क्युं सीमीरे मेरी
 सकडी ॥ ७ ॥ अंगिया तो लैर मैतो देवरीये पा-
 गई छी तो अंगियारी सीमाई मांगे बाल्यो दर-
 जिरे मांग बाल्यो दरजी मेरी कसके कुडती क्युं
 सीमी ॥ ८ ॥ देवरीये हमार म्होरा बकसी तो नही
 लेउ नही लेउ बोले दरजीरे बाल्यो बोले दरजी
 मेरी कसती अंगिया क्युं सीमीरे मेरी सकडी
 ॥ ९ ॥ अंगिया लेर मेरे मारुजी पागई छी तो
 अंगियारी सीमाई मांगे बाल्यो दरजी मांग
 बाल्यो दरजी मेरी कुडती कसटी क्युं सीमीरे मेरी
 ॥ १० ॥ मारुजी हमार गौरी घणने बकसी तो
 अब लेउ अब लेउ बोले दरजीरे मेरी कसके
 अंगिया क्युं बीतीरे मेरी सकडी अंगिया क्युं
 सीमीरे ॥ ११ ॥ म्हे म्हारो बादीलो पोडस्यार
 दरजी तो तरै पड़ेली बाला सीरमें जुतीरे बाल्या
 सो सो जुती मेरी कसके अंगिया क्युं बीती ॥ १२ ॥

टुप्फे न० १९

मेरे आंगण नीमडीरे तेरे आंगण नीम तने
चाये ख्याल तमासा मने आवे नीन्दरे माणीगर
ढालो तुं मेरो कयो मानरे माणीगर ढोला ॥ १॥
आम तलै धण पोडतीरे तलै बाँछाती चीर
राजन पंखो ढोलतारे सोज्या नाजक जीरे
माणीगर ढोला ॥ २॥ नीम तले कर नीसरयाजी
लाम्बी भर गया बीख समजायो समजे नहींरे
चले पराई सीखरे माणीगर ढोला तुं मेरो कयो
मानरे माणीगर ढोला ॥

भायली न० २०

चेडीया पन्नामारु सुरारीरे सीकार एजीवो
भंवरजीरे कोई आता लेआया भजवन भाय-
लीजी म्हाराराज बादीला ढोला आता ले आया
गजवन भायलीजी म्हाराराज ॥ १ ॥ आता

जाता होगई बैरन रात एजीरे भंवरजीवो कोई
 डेरा तो ढोल्या चम्पा बागमेंजी म्हाराराज मद
 छकीया ढोला डेरा तो ढाल्या चम्पा बागमेंजी
 म्हाराराज ॥ २ ॥ भायलीये लाम्बा तीखाकेस
 एजीवो भंवरजीवो कोई आदा बीछाल्यो आदा
 ओडाल्योजी म्हाराराज ॥ ३ ॥ ये छै म्हारी माका
 पाल्या केस एजीवो भंवरजी वो कोई स्यालू
 बीछाल्यो थीरमा ओडल्योजी म्हाराराज नीलाल
 ढोला स्यालू बीछाल्यो थीरमा ओडल्योजी
 म्हाराराज ॥ ४ ॥ तोड्या पन्नामारु बडलेरा
 पान एजीवो कंवरजीवो कोई जांरी बनाई
 रंगरी ढोलणीजी म्हाराराज ॥ ५ ॥ सुत्या भंवरजी
 सुख भर नींद एजीवो बादीलेने कोई परणी
 चीत आई घरकी गोरडीजी म्हाराराज ॥ ६ ॥
 चडीया पन्नामारु ढलतीसी रात एजीवो भंवर-
 जीवो मदछकीया कंवरजीवो कोई दानतो

उगायो बाबाजीरे देसमेंजी म्हाराराज ॥ ७ ॥
 उठोना मीजाजण गोरी ठकीयो फलसो खोल
 एजीवो मीरगानैणी कोई बाहरतो भीजे मारुजी
 री भायलीजी म्हाराराज ॥ ८ ॥ मारुजी म्हारी
 सेजांरा सीणगार एजीवो भंवरजीवो कोई भायली
 रोढोलोपाछो फेरद्योजी म्हाराराज ॥ ९ ॥ दमडासाटे
 आवे घररी नार एजीये मीजाजण ये कोई सीर
 रेतो साटे आव भायलीजी म्हाराराज ॥ १० ॥
 रस्त रस्त आवे घरकी नार एजीये कोई उजड
 तो आवे प्यारी भायलीजी म्हाराराज ॥ ११ ॥
 सुसरोजी म्हारा थे छो घरमका बाप एजीवो बडा
 जीवो कोई सोकणतीरो डोलो पाछे फेर द्योजी
 म्हाराराज ॥ १२ ॥ गहली भवड असल गंवार
 एजीये भवड म्हारीये कोई बटेर मन भाई प्यारी
 भायलीजी म्हाराराज ॥ १३ ॥ जेठजी आगे सात
 सलाम एजीवो बडाजीवो कोई भायलीरो डोलो

पाछो फेर द्योजी म्हाराराज ॥१४॥ भवड म्हारीये
 नीपटनादान एजाये भंवडीयारे कोई बीरेजीरे
 मन भाई प्यारी भायेली म्हाराज ॥ १५ ॥
 देवर म्हारी जोढीरा जवान एजीवो देवरीयाजी
 कोई भायलीरो डोलो पाछो फेर द्योजी म्हारा
 राज ॥ १६ ॥ उठीयो देवरियो होय असवार
 एजीवो बीराजीवो कोई भायलीरो डोलो पाछो
 फेरद्योजी म्हाराराज ॥ १७ ॥ उठोना पन्नामारु
 दातणीयो जी मोल एजीवो भंवर जीवो कोई
 थाररे दातणरी बेला होगईजी म्हाराराज
 ॥ १८ ॥ दांतण थारे देवरने कराय ऐजी ये
 हतियारीजी कोई म्हारा दातण झारीये भायली
 लगईजी म्हाराराज ॥ १९ ॥ उठोना भंवरजी
 न्हावण संजोय एजीवो मारुजीवो कोई थारे
 न्हावणरी बेला होगईजी म्हाराराज ॥२०॥ न्हा-
 वण थारे देवरन कराय एजीये म्हाने लगो खारी

ये कोई म्हारीये धोतीबी भायली लगईजी म्हारा
 राज ॥२१॥ उठोना भंवरजी कोई थारी जीमणरी
 बरीया होगईजी म्हाराराज ॥ २२ ॥ उठोना
 पन्नामारु म्हल तो पधारो अजीवो कंवरजीवो
 कोईथार पोडणरीबेला होगईजी म्हाराराज ॥२३॥
 म्हलबी थारे देबरने पोडाय म्हारैतो म्हलरी
 चाबी भायली लेगईजी म्हाराराज ॥ २४ ॥
 उठोना पन्नामारु म्हासे रंग माण ऐजीवो
 कंवरजीवो मदळकीया भंवरजीवो कोई अरज
 करे छ थारी गोरडीजी म्हाराराज ॥ २५ ॥
 सेजां माणे म्हारीये बलाय एजीये छीनगारीये
 मदळकीयारी प्यारी ये कोई म्हारी नैनारी
 नदिडली भायली लेगईजी म्हाराराज ॥ २६ ॥

टुफो नं: २१

तन मीठीरे तु तेकसीरे तन सीराने गटक

लूँ हारे तन सारिने गटक ल्युं नैन मीरगका
 गोरीये कहांसे हर ल्याई ॥१॥ गालाने खागई जुल-
 फीयारे मेरा हंजा सीपाई हारे मेरा हंजार सीपाई
 नैनाने खागई नैनाने खागई ज्यानीवो के हांथे
 पराई हाथाने खागई नीगरीरे मेरा हंजार सीपाई
 मोरीने खागई ज्यानीवो तेरा गुमराई ॥२॥

लोटन करवा न० २२

कोठे भुवांउ डोडा इलायचीरे म्हारा लोटन
 करवा कोठे भुवांउ नागर बेल एजीवो मीरगा
 नैनीरा ढोला मारुणी ऊडीके घर आव ॥ १ ॥
 धोरा भूवावो डोडाइलायचीये म्हारी तनक मजि-
 जण क्यांर्या भुवादो नागरबेल एजीवो म्हारा
 पन्ना भंवरजी धाईरे कुमाइ घरआव ॥२॥ क्यांसे
 सीचाउं डोडाइलायचीरे म्हारा लोटनकरवा क्यांसे
 सीचाउं नागरबेल एजीवो सेजारां सुरज मारुनी

उडीके घरआव ॥ ३ ॥ दुदां सींचावो ढोडा
 इलायचीरे म्हारी मीरगानैणी दहीसे सींचावो
 नागरबेल ऐजीवो बादलभरनीरा ढोला घणोजी
 कुमायो घरआव ॥ ४ ॥ क्यांसे नीनाणुं ढोडा
 इलायचीरे म्हारा लोटणकरवा क्यांसे नीनाणुं
 नागरबेल एजीवो बादीला भंवरजी मारुणी
 उडीके घरआव ॥ ५ ॥ खुरपां नीनाणुं ढोडा
 इलायचीरे म्हारी चन्दावदनी कसीया नीनाणुं
 नागरबेल एजीवो चीता लंकीरा ढोला धाइमें
 कुमाई घरआव ॥ ६ ॥ क्यांसे चुटाउं ढोडाइला-
 यचीरे म्हारा लोटणकरवा क्यांसे चुटाउं नागर
 बेल एजीवो गजगहनीरा ढोला प्यारीउडीके
 घरआव ॥ ७ ॥ छबल्यां चुंटावो ढोडाइलायचीये
 म्हारी घणीरे पीयारी कोई ढालां चुंटाको नागर
 बेल । राजीवो पीया प्यारीरा ढोला कागलीया
 उडाउं अब घर आव । एजीवो चन्दावदनीरा

ढोला नांनीरे बुन्द्यारो बरसे मेह । म्हारे छैल
 भंवररा करवारे मंजल घर आव ॥ ८ ॥
 क्यांपर मंगाउं डोडाइलायचीरे म्हारा लोटणकरवा
 क्यांपर मंगाउं नागरबेल एजीवो छीनगारी
 रा ढोला एजीवो पीया प्यारीरा ढोला प्यारीजी
 ऊडावउभी काग ॥ ९ ॥ गाडां मंगावो ढोला
 इलायचीये म्हारी प्रानपीयारी कोई ऊंटा मंगावो
 नागरबेल एजीवो पीया प्यारीरा ढोला घणोई
 कुमायो घरआव ॥ १० ॥ कठे तो सुकाउं डोढा
 एलायचीरे म्हारा लोटणकरवा कठेर सुकाउं नागर
 बेल एजीवो मीरगानैनीरी ढोला काया क्युं
 जरावो घरआव ॥ ११ ॥ छतपर सुकावो डोढा
 एलायचीरे म्हारी मीरगानैणी मेडीपर सुकावो
 नागरबेल एजीवो छीनगारीरा ढोला नांनी
 नांनी बुन्दक्यारो बरसेमेह ॥ १२ ॥ कुंणतो
 चावेलो डोढो एलायचीरे म्हारा लोटनकरवा कुणः

चावेलो नागरपान एजीवो पीया प्यारीरा ढोला
 एजीवो बादल भरनीरा बालम दोलत भरपाइ
 घरआव । रसीयो चावलो ढोडाएलायचीरे म्हारा
 लोटणकरवा प्यारीधण चावेली नागरपान एजीवो
 रंगरसीया ढोला एजीवो सेजांरा सुरज अबतो
 पधारो म्हारे देस ॥ १३ ॥

लुर होलीकी नः २३

भल भाग्या मोरचोये ऐसैयो बेटीजाई भल
 कुण कहछोये ऐसैयो बेटीजाई । या कैथी
 कैथीये ऐसैयो दाईये माई । यातो झुठी ऐसैयो
 दाईये माई । देखी देखी ऐसैयो पालण से
 झुलै । भल होसी होसीये ऐसैयो खातीडारी
 बेटी । देखी देखी ये ऐसैयो दुध्योये पीती
 भल होसी होसीये ऐसैयो गुजरडारीये बेटी
 देखी देखीये ऐसैयो गुडियांये रसती । भल

होमी होमी ये एसैयो दरजीडारी ये बेटी ।
 पहली । थारी लुवरडी म्हारो लुवरडो अबतो
 करो नीगोज्या व्याव राय जादीये लुर
 छैला प्यारीये लुर जेसल मेरी ये लुरडी ।
 दुसरी । म्हारे चाकीबी नाई म्हारे चुलोबी नाई
 क्यासे करां नीगोज्यो व्याव रायजादी
 ये लुरडी ।

पहली । थाने चाकीबी देस्यां थाने चुलोबी देस्यां
 अबतोकरो नीगोज्यो व्याव रायजादी ये
 लुर घणीये पीयारी ये लुरडी ।

दुसरी । म्हारे थालीबी नाई म्हारे बटवोबी नाई
 क्यासे करां नीगोज्यो व्याव रायजादी ये
 लुर छैला प्यारी ये लुरडी ।

पहली । थाने थालीबी देस्यां थाने बटवोबी
 देस्यां अबतो करो नीगोज्यो व्याव राय
 जादीये लुरडी ।

दुसरी । म्हारे चोकीबी नाई म्हारे पाटोबी नाई क्यां
से करां नीगोड्यो ब्याव रायज्यादी ये लुरडी
पहली । थाने चोकी बी देस्यां थाने पाटोबी
देस्यां अब तो करो नीगोड्यो ब्याव राय-
जादीये लुरडी ।

दुसरी । म्हारे पापड बी नाई म्हारे मंगोडी बी
नाई क्यांसे करां नीगोड्यो ब्याव राय
जादीये लुर छैला प्यारी ये लुरडी ।

पहली । थाने पापड बी देस्यां थाने मंगोडी बी
देस्यां अब तो करो नीगोड्यो ब्याव राय
आदी ये लूरडी ।

दुसरी । म्हारे आंगीबी नाई म्हारे चोलीबी नाई क्यां
से करां नीगोड्यो ब्याव रायजादीये लुरडी ।

पहली । थाने आंगीबी देस्यां थाने चोलीबी
देस्यां अबतो करो नीगोड्यो ब्याव । राय
जादी ये लुरडी ।

दुसरी । ओछी सुपारी भाई ओछा पान ।

ओछाई ओछा आया जान ।

पहली । लांबी सुपारी भाई लांबा पान लांबाई

लांबा आया जान ।

दुसरी । बोदी सुपारी भाई बोदा पान बुडा

बुडा आया जान ।

पहली । छैली सुपारी भाई छैला पान छैला

छैला आया जान ।

दुसरी । बीजी सुपारी भाई बीजा पान बीजा

बीजा आया जान ।

पहली । सोवणी सुपारी भाई सोवणा पान

सोवणा सोवणा आया जान ।

दुसरी । चुन्दी सुपारी भाई चुन्दा पान चुन्दा

चुन्दा आया जान ।

पहली । डावर नैनी सुपारी भाई डावर नैना

पान डावर नैना आया जान ।

दूसरी । माड़ी सुपारी भाइ माड़ा पान माड़ा
माड़ा आया जान ।

पहली । मोटी सुपारी भाइ मोटा पान मोटा
मोटा आया जान ।

भल भाग्या मोरचाये ये सैयो डेराबीदिवावो ।
थाने डेरो द्यास्यांये ए सैयो उंचैये धोरे । उंचे
सैयो पवन झकोले । थाने डेरो द्यास्यांये सैयो
नाथुराम वाडे नाथूराम चोखोये सैयो भवड
बैरी खोटी । आये गयेन ये सैयो देवे नहीं
रोटी । आये गयेकीये सैयो काडेबा लंगोटी ।
दूसरी । गांव गलीरा छोरटारे म्हाने घोलो
दुवो देव बोलो बेरोरे ।

पहली । घोला गायरा बाछडारे घोला रूई
कपास बालो बेरोरे ।

दूसरी । गांव गलीरा छोरटारे म्हाने हरीयो
दुवोदेय वालो बेरोरे ।

पहली । हरीया सावण भादवा हरीसूवैकी पांख
बालो बैरोरे ।

दूसरी । गांव गलीरा छोरारारे म्हाने लोटण
दूवोदेव बालो बैरोरे ।

पहली । गच्छी लोटे कुरडीयांजी घोडी लोटे
ठाण बालो बैरारे ।

दूसरी । गांव गलीरा छोरारारे म्हाने घुमण
दुवो देय बालो बैरोरे ।

पहली । घुमे चाक कुम्हारकी कोइ घुमे घाणीरी
लाठ बालो बैरोरे ।

दूसरी । गांव गलीरा छोरारारे म्हाने बीन्दण
दुवो देय बालो बैरोरे ।

पहली । बीन्द्या खाट खटोलनारे कोई बीन्दा
चारुइस बालो बैरारे ।

दूसरी । गांव गलीरा छोरारारे म्हाने कालो दूवो
देय बालो बैरोरे ।

पहली । काला कोयल कागला गोरी काला
बामगा नाग बालो बैरोरे ।

गाडी जोड जुंवाइडा आयो कर समदन मुकलावो ।
सासु । जुंवाइडा मेरी नोमण कजलो सारेरक
मेरी लाडो नाचले ।

जुंवाइ । सासुडी मैं कजलेरा कोट चीणाद्युं येक
तेरी लाडो लेचहुं ।

सासु । जुंवाइडा मेरी नोमण कोरो चाबेरेक
मेरी लाडो ना चले ।

जुंवाई । सासुडी मैं दसमण भुगडा भुनां दुं
येक तेरी लाडो लेचहुं ।

सासु । जुंवाईडा तुं बुडो मेरी बालकरे बुडलेके
सागे ना चले ।

जुंवाई । सासुडी मैं धोलीया धोलीया खरच्या
येक तेरी लाडो लेचहुं ।

सासु । जुवाइडा मेरी उंटा चढती डरधरेक ।

मेरी लाडो ना चले ।

जुवाई । सासुड़ी मैं रुण झुण बैल जुतायुं येक
तेरी लाडो ले चलो ।

सासु । जुवाईड़ा मेरी छाती भबका मारे रेक
मेरी लाडो ना चले ।

जुवाई । सासुड़ी तेरी छाती पर सील सरका
युंयेक तेरी लाडो ले चहुं ।

सासु । जुवाईड़ा तने कांकड़ कालो डस जायो
रेक मेरी लाडो ले चलो ।

जुवाई । सासुड़ी तेरो ल्होड़ीयेसे बडोडो मर
ज्याजो मेक मेरी धणनै ले चलो ।

सासु । जुवाईड़ा मनै रात्युं धोखा आवे रेक
मेरी लाडो ले चलो ।

जुवाई । मनै ओलंगड़ी सी आवेरेक एकबार
करला थामदे ।

मारवाड़ी गीत संग्रह ।

छात्रों भाग ।

इससे बढ़कर गीत आज तक नहीं छपे, इसको अधिक विक्री देखकर बहुत नकल भी पैदा होगई है उससे सावधान ! मूल्य छात्रों भागोंकी सुन्दर जिल्द सहित १।।।) डा० खर्चा ।)

बाबू भगवतीप्रसादजी दारुका कृन

मारवाड़ी वालीमें

बुद्धविवाह नाटक ।

बुढ़ापे में विवाह करनेसे क्या खराबयां होती है, वही इस पुस्तकमें भलि भांति दर्साई गई है, पुस्तक बड़ी रोचक है, अगर इसको पढ़कर हमो न आवे तो दाम वापस । किमत ॥)

हरएक प्रकारकी पुस्तक मिलनेका पता:—

रामलाल नेमाणी

मालिक रामप्रस नं० ६७ तुलापट्टी कलकत्ता ।

श्रीगणेशाय नमः ।

मारवाड़ी गीत संग्रह

छठा भाग ।

संग्रहकर्ता—खेताराम माली भुंभनुवाला ।

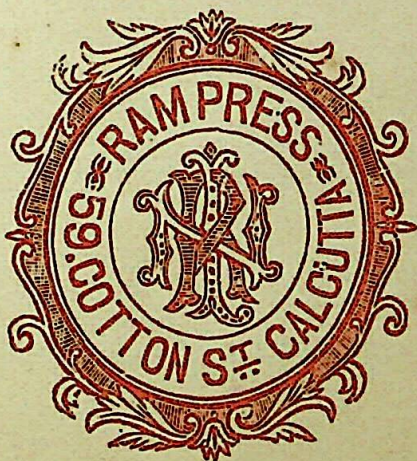
जिसको

रामलाल नेमाणीने अपने निजके “रामप्रेस”

यन्त्रालय नः ६८ तुलापट्टी में

प्रकाशित किया ।

इस्का हवा यन्त्राधिश ने स्वाधिन रख्या है
यह किताब रजदारी किया हुआ है

COPYRIGHT reserved by aqt. XI 1874.

1922

श्रीगणेशाय नमः

मारवाड़ी गीत संग्रह

छठा भाग ।

दोहा ।

जैजननी जै अम्बिका गौरीपुत्र गणेश ।

इनका ध्यानकरणसे कार्य होत सब पेश ॥ १ ॥

चौबीला ।

कार्यहोत सब पेश ध्यान इनका तो मैं लगाऊं ।

बुद्धो द्यो मयेये आनके मैं चरणशिसनीवाऊं ॥

वंशीधरमें आज मारवाड़ी गीत नया बनाऊं ।

भूलजाइसमें होयकुछतो माफकरो सबकोऊ ॥२॥

सुसरो

महमद खड़ाद्योजी सुसराजी सवालाखारी
 रखड़ो म्हारी सासुजीके पास ज्ञान देकर
 सुणियोजी थारी भवड़ देखै ओलमा ॥ कुंडल
 घड़ाद्योजी सुसराजी सवा लाखारा भूटणाम्हारी
 सासुजीकेपास । ज्ञान देकर सुणियो जी थारी
 भवड़देखै ओलमा । खीवणघड़ाद्यो जी सुसरा
 जी सवा लाखारी कण्ठी म्हारी सासुजीके पास ॥
 ज्ञानदेकर सुणियोजी थारीलाड भुवारी
 बीनती । बाजुबन्द घड़ाद्योजी सुसरोजी
 सवालाखारी बंगड़ी म्हारी सासुजी के पास
 ज्ञान देकर सुणियोजी सुसरोजी थारी लाड
 भुवारी बीनती ॥ पायलघड़ाद्योजी सुसराजी
 सवालाखारी बिछिया म्हारी सासुजी घडाय

ग्यान देकर सुणियोजी सुसराजी थारी लाड
भुवारी बीणती ॥ दांवण सिमाद्योजी सुसराजी
अस्सी कलियांकी चुनड़ म्हारी सासूजी रंगाय ग्यान
देकर सुणियोजी सुसराजी थारी लाड भुवारी
बीनती ।

जेठ

जेठके जिठाणी लाडला भंवरजी रात्यु बरफी
खाय भंवर थोड़ी म्हानेई मंगाद्योजी ॥ सोनीको
बेटो भायलो भंवरको कोई म्हारी धणने बर-
फीरो चाव भायला थोड़ी म्हानेई मंगाद्योजी ॥
महमद लेले कुडल लेले रखड़ीले घर जा ते म्हारा
भायला थारी मारुणी ऊडीकजे ॥ दरजीको
बेटो भायलो भंवरको म्हारी धणने बरफीरो चाव
भायला थोड़ी म्हानेई ल्याद्योजी ॥ अंगायले

ल्यो कबजा लेल्यो कुड़ती ले घर जावो म्हारा भायला
 थारी मारुणी ऊडीकजे ॥ कनोईको बेटो भायलो
 भंवरको म्हारी धणनै बरफीरो चाव भायला
 थोड़ी म्हानेई मंगाद्योजे । लाडू लेल्यो पेड़ालेल्यो
 बरफी ले घर जावो म्हारा भायला मारुणी
 ऊडीकजे ॥

जंवाई

कागद लिख भेजा परवाना लिख भेजा थे
 तो आयोजी जंवाई दिनदस पांवणां । बागान उतरे
 जंवाई बगीचान उतरे बेटो उतरे सूसराजोरी
 रंगरी कोटड़ी ॥ लाडू न जीम जंवाई म्हारो पेड़ा
 न जीम बेटो जीमे सासु मेड़तरे हाथका भातजे ॥
 जो म्हला न पोढे जंवाई म्हारो झरोखा न पोढे बेटो
 पोढे जी छोटे सालारी रंगरी रावटी ॥ स्यालु न

ओडे जुंवाइ म्हारादुसालान ओडे ओडेजी छोटे
सालारो रंग पछेवडो ।

गति नयो

आजीवो सासुजी म्हाने महमद घडाद्योजी
घडोये पलक थारे बोटन समभाद्योजी । टेडा
टेडा चाले गोरीसे नहीबोलेजी ओजीओ
सुसराजी म्हाने बाजुबन्दघडाद्योजी घडोये पलक
थारे बेटेने समभाद्योजी टेडा टेडा चालेगोरी
सेनई बोलेजी ॥ ओजीओ बाईजी थाने चूनड
रंगांच्यांजी घडोय पलक थारे बीरेन समभाद्योजी
टेडा टेडा चाले म्हारेसे नई बोलेजी ॥ ओजीओ
जिठाणी थाने बिछीया घडाद्याजी घडीसे पलक
थारे देवनरने समभाद्योजी टेडा टेडा चालेगोरी
सेनाईबोलेजी ॥ ओजीओ बेटा थारेकायेकी

गुमराइजी स्यामसुन्दर थारे लंजोसी लुगाइजी
 टडा टडा चालो गोरीसे नहीं बोलोजी ॥ ओजी
 ओ बिराजी थारे कायेकी गुमराइजी स्यामसुन्दर
 थारै लंजोसी लुगाइजी ॥ टडा टडा चालो गोरीसे
 क्युं नइ बोलोजी ॥ ओजीओ देवर थारे कायेकी
 गुमराइजी टडा टडा चालो गोरी से क्युं नइ
 बोलोजी स्यामसुन्दर थारे लंजोसी लुगाइजी ॥

पीपली

बाय चल्याछा भंवरजी पीपलीजी हांजी
 ढोला होगई घेर घुमेर बैठाकी रुत चाल्या
 चाकरीजी ओजी म्हारी सास सपूतीरा पूत मतना
 सीधारो परवकी चाकरीजी ॥ १ ॥ व्याय
 चल्याछा भंवरजां गोरडीजी हांजी ढोला होय
 गई जोध जुवान बीलसणकी रुतचाल्या चाकरी

जी ओजी म्हारी लाल नणदरावां बीर मतना
 सीधारो पूरबकी चाकरीजी ॥ २ ॥ कूण थारा
 घुड़ला भंवरजी कसदियाजी हांजीढोला कूण थाने
 कसदिया जीनकुणयाजीरा हूकमा चाल्या चाकरीजी
 ओजी म्हारे हींवडेका जीवड़ा मतना सीधारो
 पूरबकी चाकरीजी ॥ ३ ॥ बडे बीरे घुड़ला
 गोरी कसदियाजी हांये गोरी साथीडा कस
 दिया जीन बाबाजीरा हूकमा चाल्या चाकरी
 जी ॥ ४ ॥ रोक रूपयो भंवरजी मैं बणुजी
 हांजी ढोला वणज्याऊं पीली पीली म्होर भीड़ पड़े
 जद भंवरजी बरतल्योजी ओजी म्हारी सेजारा
 सीणगार पीयाजी प्यारीने सागे लेचलोजी ॥ ५ ॥
 सरस जलेबी भंवरजी मैं बणुजी हांजी ढोला
 वणज्याऊं फूटसुहाल भुखलगे जद मारूजी भोजन
 जीमल्योजी ओजी म्हारी जोड़ीका भरतार

प्यारीन सागे लेचलोजी ॥ ६ ॥ अमर वादली
 भंवरजी मैं बणुंजी हांजी ढोलावणजाऊं घेर घुमेर
 धुप लगे जद मारूजी छाया मैं करूंजी ओजी
 म्हारा वादीला भरतार प्यारीने सागे लेचलो
 जी ॥ ७ ॥ माखीहो भंवरजी चिपचलूंजी
 हांजी ढोला बोझ रती भरनांय कांट धर भंवरजी
 तोलल्योजी ओजी म्हारी सास सपूतीरापूत
 प्यारीने सागे लेचलोजी ॥ ८ ॥ रथ बैली
 भंवरजी मैं बणुंजी हांजी ढोला वणजाऊं
 रूणभूण बैल हारचांथक्या भंवरजी बैठल्योजी
 ओजी थाने वरजूं वारम्बार पियार्जी प्यारीन
 सागेलेचलोजी ॥ ९ ॥ असल बगीचो भंवरजी
 मैं बणुंजी हांजी ढोला वणजचाऊं निम्बवा आम
 खुसीये पडेजद मारूजी चूसल्योजी ओजीम्हारा
 वादीला भरतार थांबीन गोरीन पलकन आवड़े

जी ॥ १० ॥ कदे न ल्याया भंवरजी
सीरणीजी हांजी ढोला कदेन करी मनुवार
कदेयन पुछी मनड़ेरी बारताजी ओजी म्हारी
लाल नणद राबो बीर प्यारी न सागे लेचलो
जी ॥ ११ ॥ कदेन ल्याया भंवरजी सुतलीजी
हांजी ढोला कदेबीबुंणी नहीं खाट कदेयन
सुत्या रत्नमील सेजमेंजी ओजी पियाजी अब
घर आवा थारी प्यारी उडीक मडलमेंजी ॥ १२ ॥
थारे बावाजीने चाये भंवरजी धनघणोजी हांजी
ढाला कपड़ेरी लोभणथारी मार सेजारी लोभण
उडीके गोरडीजी थारो गोरी उडावे काग
अवघर अबोजीक धाई थारी तोकरीजी ॥ १३ ॥
अबके तोल्यावां गोरी सीरणीये हांथे गोरी
अब करस्यां मनुवार घर आय पुछां मनड़ेरी
बारताजे ॥ १४ ॥ अबके ल्यावां गोरी सुतलीजी

हांयेगोरी आयबुणांगा खाट पीछे सोस्यांएक थारी
 सेजमेंजी ॥ १५ ॥ चरखोतो लेल्यं भंवरजी
 रांगलोजी हांजी ढोला पीडोलाल गुलाल तकवोतो
 लेल्यंजी भंवरजी बीजल सारकोजी ओजी म्हारी
 जोडोका भरतार पूंणी मंगाल्यूं जीक बीकानेर
 कीजी ॥ १६ ॥ म्होर म्होरकी कातुं भंवरजी
 कुकडोजी हांजी ढोला रोक रूपैये रो तार में
 कातुं थे बैठ्या बीणजल्योजी ओजी म्हारी लाल
 नणदका बीर जलदी घर आवो जीक प्यारीन
 पलकन आबडेजी ॥ १७ ॥ गोरीकी कुमाई खासी
 रांडोयाये हांये गोरीके गांदीके मणीयार म्हेछा
 बेटा एक साहुकार काजी येजी म्हारी घणोये
 पीयारी नार गारो की कुमाई से पूरा ना
 पडेजी ॥ १८ ॥ सांवण खेती भंवरजी थे करी
 ज हांजी ढोला भादुडे कखोछो नीनाण सीटां

की रूत छाया भंवरजी परदेशमेंजी ओजी म्हारा
घणा कमाऊ उमराव थारी पोयारीन पलकन आव
ड़ेजी ॥ १९ ॥ कदेयन मांणी भंवरजी पीलंग
पेजी हांजी ढोला कदेन जगाया च्यारुं साल
कदयेन तोड़ी कसकाचुं तणीजी ओजी थारी
प्यारीजी जोवेबाट अब घर आवो जीक धाईथारी
नोकरीजा ॥ २० ॥ उजड़ खेड़ा भंवरजी फर
बसेजी हांजी ढोला निरधनके धन होय जोबन गये
पीछेजीकनाबावड़ेजी ओजी थाने लिखूं बारम्बार
जलदी घर आवोजीकथारी धणएकलीजी ॥ २१ ॥
जोबन सदान भंवरजी थिर रहेजी हांजी ढोला
फीरती धारती छांथ पुलका तो बायाजीक मोती
नीपजेजी ओजी म्हारी सास सपूतीरापूत जलदी
पधारो देशमेंजी ॥ २२ ॥ टीकीफीकी भंवरजी
पड़गइजी हांजी ढोला हींगलूक चढ़गया सीवाल

अब घर आवोजी मारुणी उडीक सेजमेंजी
 ओजी म्हारा बादीला भरतार धाईथारी नोकरी
 जी ॥ २३ ॥

बीजी

केसरकी क्यारीवो बीजा लूंगाकी वाड़ी
 वो राज जे बीच ठाडी सोगनी सोरठीजे ॥ १ ॥
 कागदिया लिख भेजुं वो बीजा परवाना लिख
 भेजु राज दस दिन तो आज्यो मामीजीरे
 पावणांजे ॥ २ ॥ थारो बुलायोये मामी परतन
 आउंजी राज मामोजी बुलायां भट दे आय
 स्यांजे ॥ ३ ॥ टूकड़ांरो पाल्योरे बीजा गोद
 खिलायोजी राज कोई लूंगा हरामी बीजराय
 भाणजोजे ॥ ४ ॥ थेतो नहीं पाल्योये मामी
 मामेजीना पाल्यो राज नानीजी पाल्यो

मावसियां खिलाइयोजे ॥५॥ थारो तो मामोजी
 बीजा कटक सीधाखा वो राज । घर रखवालो
 बीजराय आईयोजे ॥ ६ ॥ घर रखवाला हाली
 बालदीवो राज सेजां रखवालो बीजराय भाणजो
 ॥ ७ ॥ देर नगारो बीजराय चढ चलयोजी राज
 डेरा तो ढाल्या सोरठड़ीरे बागमेंने ॥ ८ ॥
 बागबी निरख्याबो बीजा बगीचाबी निरख्यावो
 राज । काची कलियां पर भाणजड़ेरो मन
 गयोजे ॥ ९ ॥ देरे नगारो बीजराये फेर चढ
 चाल्याजी राज । डरा तो ढाल्या सोरठके
 सहरमेजे ॥ १० ॥ सहरबी देख्यारे बीजा
 परगनाबी देख्याजी राज अजब भरोखां
 भाणजड़ेरो मन गयोजी ॥ ११ ॥ देर नगारो
 बीजराय फेर चढ चाल्योजी राज । डेरा
 तो ढाल्या सोरठ की पोल परजे ॥ १२ ॥

पोलीबी नीरखीवो बीजो दुरजाबी नीरख्या वो
 राज अजबछजापे भाणजड़रो दोलगयोजे ॥ १३ ॥
 देरे नगारो बीजराय फेर चढ चाल्याजी राज
 डेरा तो ढाल्या सोरठकी रसोईयांजे ॥ १३ ॥
 चावल दालज बीजो रुच रुच जीम्याजीराज
 जीम जुठ म्हलामे चढ गया जे ॥ १५ ॥ म्हलबी
 निरख्यावो बीजा भरोखाबी नीरख्यावो राज
 अजब बारचामे भाणजड़रो मन गयोजे ॥ २६ ॥
 देर नगारो बीजराय चढ गया जीराज डेरा तो
 ढाल्या सोरठकी सेजमेजे ॥ १७ ॥ सेजाबी
 नीरखीवो बीजो कसनाबी नीरख्या वो राज
 मामीजीरे हीवडे हाथज घालीयोजे ॥ १८ ॥
 जुलम करेछुरे बीजा गजब करेछवो राज जुलम
 गुजारया बीजराय भाणजे ॥ १९ ॥ इणरे वस्ती
 रोरे बीजा लोग बुरोछे जीराज भरम

धरेगा मामीजी संग भाणजो जे ॥ २० ॥
 दुनिया भक मारोये मामी परजा भख मारो
 जीराज मामी भाणजडो या रुत माण-
 स्यांजे ॥ २१ ॥ सारीतो रैनवो बीजो मामी
 जीसे रमीयांवो राज मोजामे बकस्यो मामी
 जीने मेडतोजे ॥ २२ ॥ भोत सुख पाइवो बीजा
 मत छीटकोइवो राज ओड लंघाई बीजराये
 भाणजोजे ॥ २३ ॥ सोलासे राणीये मामी थेतो
 पटराणीवो राज राजतो करो थे बंगाले देस
 कोजे ॥ १४ ॥

सीकरी

सुत्या भंवरजो सुख भरनीन्द सुपेनो तो
 आयो राणी सीकरीरे देसकोजी महाराज ॥ १ ॥
 सांढ्यार भाई जलदी सांड पीलाण बेग पधारां

राणी सीकरीरे देसमेंजी महाराज ॥ २ ॥ रत्नक्या
 सेलामारू ढलतीसो रात दिन तो उगायो राणी
 सीकरीरे देसमेंजी महाराज ॥ ३ ॥ बुज्यो भंवरजी
 गायारो गुवाल सींव बतावो राणी सीकरीरे
 देसकीजो महाराज ॥ ४ ॥ योही भंवरजी सीकरी
 राणी रो देश सालर थोड़ा सरवर भोधणाजी
 महाराज ॥ ५ ॥ बुज्यो भंवरजी मालीडारो
 पूत बाग बतावो राणी सीकरी रो कुंण सोजी
 महाराज ॥ ६ ॥ पन्ना मारू योही राणी सीकरी
 रो बाग आम्बूतो पाक्या निम्बू रस भरचाजी
 महाराज ॥ ७ ॥ बुजो भंवरजी कुवेरी पणी-
 हार पोल बताओ राणी सीकरीरो कुंणसीजी
 महाराज ॥ ८ ॥ सुरज स्यामो राणी सीकरीरी
 पोल केला भबरक बांके बारणोजी महाराज
 ॥ ९ ॥ बुज्यो भंवरजी चेजारा रो पत महल

वताओ राणी सीकरो रो कुंण सोजी महाराज
 ॥ १० ॥ योही भंवरजी राणी सीकरीरो महल
 बारी झरोखां छजा झुक रयाजी महाराज ॥ ११ ॥
 दासी येतुं चढ चोबारे देख बाहर उभ्या सम-
 रथ पांवणां जी महाराज ॥ १२ ॥ पन्ना भंवरजी
 धुड़ला पाछा म्होड आंगण फुटे म्हारे कांचसोजी
 महाराज ॥ १३ ॥ दासीये तुं इतणी गवन बोल
 और दिवाद्या जाजाहींगलु जी महाराज ॥ १४ ॥
 दासीये तुं तातो पाणीमेल रपट नुहावो समरथ
 पांवणोजी महाराज ॥ १५ ॥ दासीयेतुं जींदवारा
 भात रंधाय घणोये जीमाल्लु समरथ पांवणोजी
 महाराज ॥ १६ ॥ दासीयेतुं फुलंडारी सेज बिछाय
 घणोये निंदालु धणको बालमोजी महाराज ॥ १७ ॥
 दासीयेतुं दिवलो जोय घणोये रसीलो गौरीको
 साहेबोजा ॥ १८ ॥ दिवलेमें, बाईजी तेलनदात

रैन अन्धैरी मोदी सोगयाजी ॥ १९ ॥ थारी
 दासी म्हारे सागे भोज घुडला भराद्यां चपेलीरे
 तैल काजी ॥ २० ॥ दासी म्हारी सुघड़ सरुप
 काई ठीकाणो थारे जीवकोजी ॥ २१ ॥ सीकरी
 येतुं इतणी गवन बोल दासी मंगाद्युं पुरी डेड-
 सेजी ॥ २२ ॥ पन्ना मारुजी अब थारी जात
 बतायर ढोले पगधरोजी ॥ २३ ॥ जातज
 म्हारी राठोड़ा रजपूत बडेये घरांका कहिये
 डोकराजी ॥ २४ ॥ सीकारी येतुं अब थारी
 जात बतायर ढोले पगधरोजी ॥ २५ ॥ जातज
 म्हारी धोबी कहिये बडेये घरांका धोवां काप-
 डाजी ॥ २६ ॥ सांढ्यार भाई सांड पीलाण
 छांटोतो लाग्यो मधमजातकोजी महाराज ॥ २७ ॥

नीहालदे ।

अपनी मातासें बुझयेतुं कंवर निहालदे
 झुलन चम्पा बागमें मोमन लेतहुलास मोमन
 लेलहुलास अरजमें करुं नहीं लगाउं देर जलद
 पाछी फीरुं ॥ १ ॥ चम्पा चमेली सज कमन्दलपर
 रेशम डोर गीराउं सजसोला सीणगार साथ
 सखियोंके झुलन जाउं बारा महनुंका त्योहार
 आज सखियोंके साथ मनाऊ सखियोंके साथ
 मनाय जलद पाछी फीरुं ॥ २ ॥ बागावेई पुछे
 क्याये कंवर निहालदे फीर जलदी आना सखी
 योंके संग जाना झुलन बागमें मेरो राजकंवारी
 करो बागोंकी तयारी क्या बुझती ॥ ३ ॥ अपनी
 मातासे आज्ञा लेकर गई बागके मांय रेशम
 डोर बंटाय कर सजी झुला लिया घलाय झूला

लिया धलायक सखीयों संग चलती मंगल
 गावोरी सहेली रल मीलके चम्पा वागमें ॥ ४ ॥
 सुन्दरसुन्दर गीत सहेली सब मील करके गाया
 उधर कंवर सुलतान घोड़े चढ़ हवा खानेको
 आया हवाखानेको आया ठहरे चम्पा वागमें
 मालीन कहे क्युं हाथा ममावे जानने ॥ ५ ॥
 कैला गढ़का भूप तुमारी कतल देय करवाय
 ज कंवरीको मालूम पड़ेतो शुलोदे चढ़वाय
 यहांसे भागजा ॥ ६ ॥ लन थे इस चमनकी
 सजी सहल कराद्यो मोय इतना धन तुमको देऊं
 स कभी मील्यो नहीं तोयजी चमनकी सहल
 करादे युं मालन से कहे कंवर सुलतानजी
 ॥ ७ ॥ ये मालन इस भुपका मुझे क्युं डर
 दिखाती । जिसका तेरे घमन्द उसको क्युं न
 जलदी ल्याती । क्युं न जलदी ल्याती

इबकी स्यात तै । चमन की सहल करादे
 युं मालन से कहै कंवर सुलतानजी ॥ ८ ॥
 सहल करण चमन में धंसगये स जो न राखी
 परवाह । मेहजोरसे बरसण लाग्यो चलदी
 सब सखियां । चलदी सब सखियां क रह
 गई कंवर निहालदे । सीरपर धर देई ढाल सुल
 तान आनके । सिरपर देई ढाल रक्षाबो करी री ।
 चमनकी सहल करादे युं मालन से कहे सुलतान
 ॥ ९ ॥ मघराजा की कंवरी अपने दिल अन्दर
 सरमाई घुंघट अपना काढकरके गरदन लई
 भुकाइ गरदन लई भुकाय सरमा वो मरी । चमन
 की सहल करादे युं मालन से कहे सुलतानजी
 ॥ १० ॥ बडी देर से मैं खड्या सजी घुंघट का
 पट खोल । लाज सरम सब दुर करके मुखड़े से
 जलदी बोलजी चमनकी सहल करादे युं मालन

से कहे सुलतानजी ॥ ११ ॥ क्या जाने तूं मुझ कोरी
 क्या तेरी मेरी पहचान इस जनाना बागमें तूं
 किस तरह पुंच्यो आय किस तरह पुंच्यो आय
 पीताका खोप जरा नहीं खाय मालूम उस
 को होय तो शूलीदे चढवाय । शूलीदे चढवाय
 रहम तुम्हारी आवती ॥ चमनकी ० ॥ १२ ॥
 सूरत तुम्हारी बस गई मेरे दिलके माय । चल
 करके बंगलेके अन्दर मेरे दिलकी तपत मिटाय
 जी ॥ चमनकी ० ॥ १४ ॥ ज़रीयोंका धरम नहीं
 सरे सेज कंवारीकी जाय । बरबरमें चाहे तुम
 कहो मैं नहीं मेलुंगा पांच जब तक क्या न करूं
 करके युद्ध तेरे पिलासे तेरे कुं मैं बरूं ॥ चमन
 ॥ १४ ॥ सब संगकी सहेली तेरी बावड़ी ये
 बाई तूं कित देर लगाई मैं तने बुझती इब
 क्यों कायर होय खड़ी क्यों धुजती । तनेकुंण

भरमाईये मोड़ी क्यों आई कुंवर निहालदे ॥ १५ ॥
 इन्दर झड़ी तो लगाई च्यारुं दिस छई बैरण
 बादली । जब पुन चली जद मेहवा बरस्था मात
 मेरी घटादेख घबराई । काम किया सब संगकी
 सहली छोड़ बागसे आई । क्याजाणुं कहांसे
 आगया छत्ती जात सिपाही । वोहै कंवर सुलतान
 बड़ा है वो शरबीर मातवो व्याकरसी मेरे साथ
 व्याकरसी मेरे साथ युद्ध पीतासे करे । ऐसा है
 बलवान रणमें पाछाना फिरे । मने उण भरमाई
 मोड़ी जद आई कंवर निहालदे ॥ १६ ॥ फौजले
 युद्ध करण आयो कंवर सुलतान । मघराजाकी मने
 फौज खंपाकर व्याकर लेगयो निहालजी मने
 उन भरमाई मोड़ीजद आई कंवर निहालदे ॥ १७ ॥

जकडी ।

च्यान्या तेर च्यानणेंसरे डागल घालीखाट ।
 गयोन राजन बावड्योसरे रात्यूं जोई बाट सर
 धण उबी चोपड़में कमरेमें उब्यो स्याम निजर
 बैकी बैगई जोबनम ॥ हाथीसे हाथी लड़ेसरे
 दरवाजे की कुंट । गोरीसें राजन लड़ेसरे दे दे
 सोवैपुठ ॥ सरसधण० ॥ १ ॥ काचातो बैगण
 भलासरे पाकी भली अनार प्रीतमतो पतला भला
 सजी मोटा जाटगुंवार ॥ सरसधण० ॥ २ ॥ आदी
 नंदी कांकरा सरे आदी बालुरेत ॥ आदी गोरी
 सेजमें सरे आदी हीवड़ेलेट ॥ सरसधण० ॥ ३ ॥
 कीड़ाके पग घुघरासरे तीतर तोड़ेतोन । एक
 अचम्भो म्हेसुणयो कोई माखी चावेपानजी
 सरसधण० ॥ ४ ॥ सारस बोलो समन्दरा सरे

कोयल बागांमांय । राजन बोल्या सेजमेंसरे
 गोरी गोदी मांय ॥ सरसधण० ॥ ५ ॥ थेराजन
 ऐसी करीसरे ऐसी करेयन कोय । कागदीया
 काठाकरथा सजी कछुयन राख्यो मोह । सर
 सधण० ॥ ॥ मोतीजीतनो मीलीयोसरे तील
 जीतना कींवाड़ । मांय पखेरू रमरह्यो सरे राज
 नके हं,णीयार ॥ सरसधण० ॥ ७ ॥ मैं मेरी माके
 लाडलीसरे मोत्यां बीचलीलाल । सासु के अन
 खावणीसजी राजन आगे न्याव ॥ सरसधण० ॥
 लीली आंगी लीलकी सरे जिस्पर चन्दरहार ।
 केपरमेसर मोतदे सजी के चंचल भरतार ॥ सरस
 धण० ॥ ८ ॥ फूलां भरीयो छाबड़ो सरे उपर
 पोली प्याज । बाबुल परणी छैलनेस कोई
 नीकस्यो रगडीबाज ॥ सरसधण० ॥ ॥ पेचोतो
 ऐसो बन्योसरे टोपी ठीकम ठीक । भगतनके

जावो छोड्यो सरे म्हुला आबो सीख ॥ सरस
 धण० ॥ १० ॥ गुनगीरीको चूंतरो सरे जीस्पर
 कतरुं पांन ॥ कतर कतर भेलाकरुं कोई चावो
 चतुर सुजान ॥ सरसधण० ॥ ११ ॥ दाहु सुके
 डागलेसरे घरसुके गीगनार । गोरी सूके बापके
 सरे हीण पुरुषकी नार ॥ सरसधण० ॥ १२ ॥
 काली डब्बो कांचकीसरे बिन फोड़ी फूटज्याय ।
 परदेशीकी गोरड़ोसरे बिन धक्के गुड़जाय ॥
 सरसधण० ॥ १३ ॥ मोतीको एकलाखकोसरे गयो
 पलेसेखुल । गोरीहो एक मोजकी वा गई
 बचनको भूल ॥ सरसधण उबी० ॥ १४ ॥

भांग

राजाराम रसीये न पावो थोड़ी भांग रंगरा
 प्याला प्यायदेस्यांजी बीजापुरका बीज मंगाय
 रंगरा प्याला प्यायदेस्यांजी । सोनेरुपेरा दोय
 हलीया मंगाय रंगरा प्याला प्यायदेस्यांजी सुरु
 गऊका दोय बैल मंगाय रंगरा प्याला प्याय-
 देस्यांजी । मीरजापुरकी मीरच मंगाय रंगरा
 प्याला प्यायदेस्यांजी बीकाणरी मिसरी मंगाय
 रंगरा प्याला प्यायदेस्यांजी आपसरीसा दोय
 छैल बुलाय रंगरा प्याला प्यायदेस्यांजी ल्होड़ी
 बड़ीरा दोय स्यालु मंगाय रंगरा प्याला प्याय
 देस्यांजी । सोने रुपेरा दोय प्याला मंगाय
 रंगरा प्याला प्यायदेस्यांजी एक प्यालो नाथु-
 रामजी न प्याय रंगरा प्याला प्यायदेस्यांजी

चढगयी भांग छैला तोड़े लागा तान । रंगरा
 प्याला प्यायदेस्यांजी । राणीरा जाया पीरोता
 णीरा जाया मीरगा नैनीरा भंवरजीरे चढगइ
 भांग रंगरा प्याला प्यायदेस्यांजी ॥

नणदोई

रखड़ी घडाचो ओजी नणनोई भूटणारी
 साइ बालकसे लगाई हलवा हलवा बोलो ओजी
 नणदोई बाइजा सुणेंगा म्हानदेगा गाली । बाइजी
 सुणें छै राज करेछै आपां रुत माणा ओये
 सालाहेस्यो जाणोछोतो मांणोओजी नणदोई गल
 सरीरी साई बालमसे लगाइ ॥ हलवा हलवा
 बोलो० ॥ बाजुबन्द घडाचो ओजी नणदोई
 टड्डाकी साइ बालमसे लगाइ ॥ हलवा हलवा० ॥

चोली सीमायो ओजी नणदोई कबजेकी साइ
 बालमसे लगाई ॥ दांवण सीमायो ओजी
 नणदोई चुनडरी साइ बालमसे लगाइ ॥ हलवा
 हलवा ० ॥ पायल घड़ायो ओजी नणदोई वींछी
 यारी साइ बालमसे लगाइ ॥ हलवा हलवा
 बोलो ओजी नणदोई बाइजी सुणगेगा देगा
 म्हाने गाली ॥

टपो

केलेकीसी कामड़ी दरीयात्रमें खड़ीरे मार
 चोबी देखल्यो कुछ हाथबी लगीरे । हाथमें है
 भारीयांबजारमें स्त्रीयां खड़ीरे । घर आबो
 बालमा थाने प्यास तो लगीरे । हाथमें अलबेलीयां

जलेबीयां लीयां खड़ीरै । घर आवो बालमा थाने
 मुख तो लगीरे । लाडु करूं कसारका करड़ीमें
 राखुं पातरे । दिन दिन तो दुखसे काढ्युं
 बैरण होगई रातरे । हलदीने छोड़ी जरदी
 जरदीने छोड़ा रंगरे । गोरी बोचारी क्या
 करे बालमने छोड़े संगरे । हलदीने भेली
 जरदी जरदी भेल्ला रंगरे । बालमने भेली
 गोरड़ी सेजामे माच्या जंग रे ।

बनडो

बालकिया बनडा माथेरो दुमालो मोये
 बकसावोजी रंगाल्यां चुनड मोजकी बना म्हारे

ताईजी ॥ १ ॥ बालकडी बनडी चलती रेली
 में काई फरमावोये म्हेकरस्यां बाबेजीरी नोकरी
 बनीथारे तांइये ॥२॥ बालकीयाजी बनडा आंख
 फरुके म्हारी वांइजी सुतीने सुपनो आइयो
 बनावारे तांइजी ॥३॥ बालकीया बनडा काना
 रा मोती मोये बकसावोजी । घडाल्यां तीलडी
 तेवटो बनाव्हारेतांइजी ॥ ४ ॥ बालकिया बनडा
 गलमांयलो डोरो मोये बकसावोजी । घडल्या
 बाजुनोगरीबना म्हारेतांइजी ॥५॥ नादान बनडा
 हाथाराकडलामोये बकसावोजी घडाल्या पायल
 पैजनीबना म्हारेतांइजी ॥ ६ ॥ बालकीया बनडा
 जोडोरी बनडी मोये बकसावोजी । करदेवां
 बनडी मोजकीबना थारे तांइजी । बालकडौ बनडी
 चलती रेलामेंकाई फरमावोजी । म्हेकरस्यांबापु
 जीरी नोकरीबनी थारे तांइजी ॥ ७ ॥

कुंजा

सुतीथी सुखभर नींदमें सुपनो भयोये
 जंजाल भंवर सुपने बतलाइजी ॥ १ ॥ तने
 सुपना मारस्युरे कैतेरी कतल कराय सुपनारे
 बैरी भुठो क्यों आयोरे ॥ २ ॥ क्यांने गोरी
 म्हाने मारस्योरे क्युं म्हारी कतल कराय । गोरी
 थारे पीवने मिलाद्याये ॥ ३ ॥ आज संबारी
 उठीयाजी गई गई मायड़के पास । सुंण मायड़
 थाने बातकुं सये कहतां आवे लाज । ब्याई छुंक
 कंबारीये जंका अर्थबताय मायड़ म्हाने सांच
 बताद्योये ॥ ४ ॥ ब्याय चढ्याछा पीले पोतडा
 ये होगई जोध जुवान नलराजाको डीकरोये
 परण दिसावर जाय । बाई थाने सांच सुंणांवाये
 ॥ ५ ॥ आज सुंवारी उठीयाजी गई गई कुंजा

के पास तूछ धरमकी भायलीये एक सन्देस
 पुंचाय पत्नी लिखदु प्रेमकीये दिजो पीयाजी
 नजाय कुंजा म्हार पीवन मिलायेये ॥ ६ ॥
 माणस होयतो मुख कहैजी मोस बोल्योन
 जाय भायली म्हारी पांखा पर लिख द्योये ॥ ७ ॥
 बीलसकरिये न जाय कह्यो क्युं परणथो आटा
 परण पीराछट क्युं लियो येजी रह्यो क्युंन
 अखन कुंवार कुंवारीने बरतो घणाछाजी ॥ ८ ॥
 काजल टीकीको थारी धण खणलियोजी बीद
 लाको सर्व सुहाग गोट मिसरू कोथारी धणखण
 लियोजी चुनड़रो सबसुहाग दुध दहीको थारी
 धण खण लियो जोअन बिन रह्यो येनजाय
 कुंजा म्हार पीवन मीलायेये ॥ ९ ॥ आज
 संवारी उडियाजी गई गई कोस पचास डेरा
 तो हरि बागामें दिन्याजी ॥ १० ॥

ढालो मारुणी पासा ढालियाजी कुंजारही
 कुरलाय हाथारा पासा हाथ रयाजी बाजी
 रही पासा मांय ॥ ११ ॥ कुंण जीनावर
 बोलियोजी जिको करो बिचार साथ्यो म्हाने
 भेद बतायोरे ॥ १२ ॥ हांथारा पासा ढालयो
 जीबाजी खेलोना दोय च्यार घणाईजीना
 बरबोल देसकाजी क्यांका करां बिचार भंवर
 थेतो बाजी खेलोजी ॥ १३ ॥ बोगयो ढोलो
 बोगयोजी गयो गयो बागाके माय ढूँढे
 चम्पा बागमेंजी बैठीधण अमल्यारी डाल
 कुंजाकुरलावण लागीजी ॥ १४ ॥ कुण-
 जीरा भेजा अठे आइयाजी कुणजीरा कागद
 हाथ कुंजा म्हाने साच बतादेये ॥ १५ ॥ थारी
 धणकाभेजा अठे आइयाजी थारी धणका
 कागद हाथ भंवर म्हारी पाखापर बाचोजी ॥ १६ ॥

आज अपूठा सोरहाजा रहोके अन्देसो छायेके
 चित आयो थारो देसडोजी के चित आया थार
 माइये बाप भंवर दिलगीरी क्यों लयायाजी ॥ १७ ॥
 नाचितआयो म्हारो देसडोजी नाचितआया म्हारा
 माइये बाप एक चित आई म्हारी गोरडीजी बाधण
 घणीये उदास भायली म्हार गोरी चित आई
 जी ॥ १८ ॥ वो गयो ढोलो वोगथो जी गयो
 गयो करबां के पास म्हारी गोरीन मिलाद्योज
 ॥ १९ ॥ कैगल घालुं घुघरा के गलघालुरेशम
 डोर तुं करबा म्हारे बापकोर लंगडो होकर बैठे
 छीटक पड़ेगी तेरी पांसली लटक पड़ेगो तेरो
 पेट करवार बैरी साग मत जाईर ॥ २० ॥
 पानीतो पीवा ठंडे होदकोये चरस्या नागरबेल
 जास्याम्हे ढोलाजीके सासरे ये मनमें घणीये
 उमेद गोरीये म्हेतो सागे जास्याये ॥ २१ ॥

मालीडारी डीकरी येतुंछ धम्मकी भाण तेरे
 कनेकर ढोलो नीसरयोये किसये उमाव जाय
 वाई म्हान भेद बतादेये ॥ २२ ॥ मेरे कनकर
 ढोलो नीसरयोये जाणो ल्होड़ी परणवानजाय
 वाई थान साच सुणावांये ॥ २३ ॥ बेराकी वड
 बेरडीये तुंछ धम्मकी भाण तेरे कनेकर ढोलो
 नीसरयोये राख्यो क्युं ना बीलमाय भायली
 म्हार पीयोजी चीत आवये ॥ २४ ॥ तोड्याथा
 तापखा नहीं ये लिया गोजमें घाल वाई थान
 सांच सुणावाये ॥ २५ ॥ ढालो पुंचा यर ओठी
 बावड्योजी जंको आवरोज चुले घाल गरे
 लियोजी धुबक मीसरोय मारुजी म्हान छोड़
 सिधारचाजी ॥ २६ ॥ करवा चाल उतबलोरे
 दिन थोड़ो घर दूर दो गोख्याको साहबोरे
 रद्दोमें अकेलो आज करवा म्हारी गोरीस

मिलायेर ॥ २७ ॥ दांतण करो कुवा बावड़ीजी
मल मल करो असनान चन्द छीप्यां सुरज उग्या
जी दया थारी प्यारी मिलाय भंवर थान बेग
पुंचाद्याजी ॥ २८ ॥

बनडो

सीस तेरे सवा लाखारो पेचो गीड़द पर दिल
मेरा नादान लड़की डेरा बतादे तेरा । अबद
बागम सबद बगीचा आम तले घर मेरा सो
साठ कलिया छूट रही नारं ी नीच डेरा सुलतान
लड़की डेरा बतादे तेरा ॥ १ ॥ गल तेर सवा
लाखारो डेरो कंठी पर दिल मेरा नादान लड़की
डेरा बतादे तेरा ॥ २ ॥ हाथ तेरा सवा लाखा
रा कड़ला छला पर दिल मेरा नादान लड़की डेरा

बतादे तेरा ॥ ३ ॥ अबद बाग बिच सबज
 बगीचा आम तले घर मेरा सोसाठ कलिया छुट
 रही नारंजी नीच डेरा सुलतान लड़की डेरा
 बतादे तेरा ॥ ४ ॥ पास तेरे जोड़ीकी बनड़ी
 रुपां पर दिल मेरा सुलतान लड़की डेरा बतादे
 तेरा ॥ ५ ॥ अबदबाग बिच सबद बगीचा
 आम तले घर मेरा सो साठ कलिया छूट रही
 नारंजी नीच डेरा । ॥ ६ ॥

देवर ।

संगत पणियारी

पेचो तो सवा लाखारो ल्यायुंरे कलंगी पर
 भावी अरज करे सुण सुण वो नखराला मेरा
 देवर वो जिलसो दिखाये ल्यावो दिल्लीरो ॥ १ ॥

थान तो भावज म्हारी जिलसो सुजये, म्हारो
जीव घबराय रयो मनमें धीरज धारो म्हारी
भावजये जीलसो दिखाय ल्याऊं दिलीरो ॥ २ ॥
मोती तो सवा लाखांरा ल्याद्यूंजी जुलफी पर
भाबी अरज करे सुण सुण वो नखरालीरा देव-
रीया भाबीन जीलसो दिखावोजी ॥ ३ ॥ थाने
भावज म्हारी जिलसो चाये नाजक जीव घब-
राय रहो सुण ज्योजी छिणगारी म्हारी भावजये
जिलसो दिखाये ल्याऊं पटनको ॥ ४ ॥ कंठी
तो सवा लाखांरी सोवजी गरदन पर भाबी अरज
कर सुण सुण वो नखरालीरा देवरजी जीलसो
दिखाये ल्यावा कासीरो ॥ ५ ॥ थानतो भावज
म्हारी जीलसो सुज नाजक जीव म्हारो घबराव
दीलमें धीरज राखो म्हारी भावजये जीलसो
दीखाये ल्यावां कासीको ॥ ६ ॥ मोचा तो सवा

लाखांरा सोव चलगत पर भावी अरज करै सुन
 सुन वो चीता लंकीरा देवरीया जीलसो दीखा
 यो कलकत्तको ॥ ७ ॥ थानतो भावज म्हारी
 जीलसो सुज नाजक जीव घबराये रयो सुण
 जोये नखराली म्हारी भावजड़ी जीलसो
 दीखांवां कलकत्तरो ॥ ८ ॥

जकड़ी

भायेलीकी ।

माथने मंहमद पहर लीज्योये भायेली
 रखडी रोहद सीनगार भायेली आया करो
 म्हारे मारुजीरी भायेली आया करो मारुजीरी
 लागो भायेलीये मीजाजण म्हारी ल्होड़ी सोक
 भायेली आया करो ॥ १ ॥ गलने गलसरी

पहरल्योये हांये भायेली कंठी रोहद सीनगार
 भायेली आया करो म्हार मारूजीरी भायेली
 आया करो मारूजीरी लागो भायेलीये हत्यारी
 म्हारी लागोसोक भायेली आया करो ॥ २ ॥
 बांयाने वाजुवन्द पहरल्योये हांये भायेली
 पुंचीरो हद सीनगार भायेली आया करो छोरी
 छोरांरो लागो मावसीये हांये मृगानेणी म्हारी
 छोटी भण भायेली आया करो ॥ ३ ॥ कडयाने
 करनोडो पहरल्योये हांये भायेली पैजन्या रोहद
 सीनगार भायेली आया करो आया करो म्हार
 बादीलेकी भायेली आया करो छोरी छोरांकी
 लागो मावसीये हांये म्हार मन भरीयेरो आधार
 भायेली आया करो ॥ ४ ॥ घुम घुमालो घाघ-
 रोये हांये भायेली उपर दिखनीरो चीर भायेली
 आया करो आया करो ये म्हार मारूजीर

भायेली आया करो पन्ना भंवरकी लागो भाय
 लीये हांये छीनगारी म्हारी लोडीसोक भायेली
 आया करो म्हार मारुजीरी भायेली आया करो
 आया करो ये मत तरसाया करो हांये मीजा
 जण म्हारे बादीलरो मन बहलाया करो म्हार
 मारूजीरी प्यारी आया करो मदछकीयेकी
 प्यारी आया करो ॥ ५ ॥

लैरियो

टुकबोच टोडाबीच आईआई लरियारी पोट
 राज लैरयो लेद्योजी लैरयोतो लेद्यो गौरीका
 साहबार्जा कोई थारीधणन लैरयारोचाब राज
 लैरयोलेद्योजी ॥ कर टकारो थारो लैरियोजी
 कोई करटकां गजभांतराज लैरयो लेद्योजी ॥

अस्सीटकांको म्हारो लैरियोजी कोई लाख
 मुहर गज भांत राज लैर्यो लेद्योजी ॥ योकुण
 खरचारो गायकीजीकोइ योकुण खरचगो दाम
 जी लैर्योलेद्योजी । सुसरोजी लैर्यांरा गायकी
 म्हारो मारुजी खरचगो दामजी लैर्योलेद्योजी ॥
 लैर्योतो ओडर पाणी नीसरीजी कोइ सारो
 शहर सराइ राज लैर्यो लेद्योजी । अस्सीयेको
 सांकी चाली बादलीजी म्हारो लैर्यो आय भी
 जोयो राज लैर्यो लेद्योजी । लैर्योतो भीजगोरी
 कोरंगचुबजी कोइ लहर लहर जीब जायराज
 लैर्यो लेद्योजी । ऐसो तो जुगमें कोइ नहीं
 म्हारो लैर्यो आय सुखावेजी लैर्यो लेद्योजी ।
 अस्सीये कोसाको चाल्यो साहेवोजी म्हारो
 लैर्यो आयनिचोयो राज लैर्यो लेद्योजी ।
 गोखांतो वैठ्यो ढाढ़ी दुमको म्हारे देवर्यिको

रूप बखारीराज लैरथो लेद्योजी । ओजीओ
 छिनगारा म्हारा देवराथान देवरीयो कवांकपन्ना
 मारुराज लैरथो लेद्योजी । दिन दिन कवो
 भाभी देवरो सुखसेजड़ल्यामें कवो पन्नोमारुराज
 लैरथो लेद्योजी । हाये छिनगारी म्हारी भावजा
 थाने भावजड़ीकवाक छोटी बहु राज लैरथो
 लेद्योजी । साथणीयामें कहो म्हान भावजा
 सुख सेजड़लीमें कहो छोटी बहुराज लैरथो
 लेद्योजी । ओ छिनगारा म्हारा देवरा थेतो
 लीलड़ी पीलाण कोठे चाल्या राज लैरथो
 लेद्योजी । हाये छिनगारी म्हारी भावजा म्हे
 तो लीलड़ीपीलाण बागा जास्यांराज लैरथो
 लेद्योजी । हांओ छिनगारा म्हारा देवराथे तो
 बागांसे कांड कांड ल्यास्योराज लैरथोलेद्योजी ।
 हांये छिनगारी म्हारी भावजा म्हे तो बागासे

नीमुड़ासा ल्यास्या राज लैर्यो लेद्योजी । हांओ
छीनगारा म्हारा देवरा थे तो निम्बुड़ा सा
ल्याकर कनैदेस्योराज लैर्यो लेद्योजी ॥ हांये
छीनगारी म्हारी भावजा म्हे तो निम्बुड़ासा स्यायर
थाने देस्याराज लैर्यो लेद्योजी ॥ १४ ॥

छठा भाग सम्पूर्ण ।

❀ मुमुक्षु भवन वेद वेदाङ्ग पुस्तकालय ❀

वा रा ण सी ।

आगत क्रमांक... ०७०९

दिनांक... ७६

वृधविवाह-नाटक,

मारवाड़ी बोलीमें

यह नाटक भी बाबू भगवती प्रसादजी दारूकाको लेखनीका एक नमुना है। मारवाड़ीयोंमें कितनेही ऐसे महापुरुष विद्यामान हैं जिनको बड़े पोटोंके होते हुए भी वृद्धावस्थामें विवाह करने की सूझती है तब धन खर्च करनेकी कुछ भी परवाह न करके बीचारी किसी निरपराधिनो बालिकासे विवाह कर जन्म भरके लिये दुःखी बना डालते हैं। धनके लोभी कन्या बेचनेवाले भी दश पांच हजारकी थेली घरमें धरकर अपनी अवोध बालीकाको कन्याश्री बूढ़े बाबाके साथ विवाह कर अपना काम बना लेते हैं। अन्तमें जब बालीका से स्त्री यौवनावस्था पर पहुँचती है तब कामातूरा हो भाग्य को धिक्कारती हुई अपने प्राणोंसे प्यारे स्वधर्मको जलाज्जली दे इसका कर्म करनेके लिये घरसे निकल अपना सर्वस्व खो बैठती हैं। इसका खाखा पूर्ण रूपसे दिखलाया है। नाटक ऐसा रोचक है कि पढ़नेसे हसीं रोके नहीं रुक सकती। मुख्य—॥

रामलाल नेमासी ।

न० ६७ तुलापट्टी, कलकत्ता ।

सरल

अंगरेजी शिक्षा

लेखक जी० एस० पथिक

वी० ए०

इस पुस्तकके सहारे हिन्दी जाननेवाला आदमी थोड़े ही दिनोंमें बिना उस्तादके अङ्गरेजीमें लिखना, बोलना, पढ़ना अच्छी तरह आसानीके साथ सीख लेता है। हिन्दीसे अङ्गरेजी सीखनेकी इच्छा रखनेवाले प्रत्येक मनुष्यको यह पुस्तक अवश्य ही खरीदनी और पढ़नी चाहिये। इस किताबसे एक मास्टर की तनख्वाहकी बचत हो जाती है और बड़ी आसानीसे अच्छी तरह अङ्गरेजीका ज्ञान हो जाता है। हिन्दी जाननेवालोंको अङ्गरेजी सिखलानेवालो जितनी पुस्तकें अबतक देखनेमें आयी हैं, उन सभीसे यह किताब सरलता और उपयोगितामें बढ़ी हुई है। बड़े बड़े विद्वानों और मास्टरोंने इस ग्रन्थकी प्रशंसा की है। प्रत्येक बालक, युवा और व्यापारीके कामको चीज है।
मुल्य ॥॥/रेशमी कपड़े पर सुनहरी जिल्द बंधोका १) रुपया।

रामलाल नेमाणी

न० ६७, काटन स्ट्रीट, पो० बड़ाबाजार, कलकत्ता।

